

 brenna.gmina

 gminabrenna

www.brenna.org.pl

Brenna - siła natury

RAPORT

O STANIE GMINY
BRENNa ZA 2025 ROK

Szanowni Państwo,

Mieszkańcy Gminy Brenna,

Przekazuję na Państwa ręce Raport o stanie Gminy Brenna za rok 2025.

Był to czas wytężonej pracy ukierunkowanej na realizację strategicznych celów programu wyborczego, porządkowania i stabilizacji finansów Gminy połączonego z redukcją jej zadłużenia oraz utrzymania zadowalającego poziomu usług publicznych i inwestycji infrastrukturalnych. Zachowanie odpowiedniego balansu pomiędzy tymi priorytetami nie było sprawą prostą. Wymienię kilka spraw, którymi poświęciliśmy szczególnie dużo uwagi:

1. Mając na uwadze stabilność kadrową Urzędu Gminy oraz konieczność zatrzymania odpływu wykwalifikowanych pracowników, wprowadziliśmy zmiany w regulaminie wynagrodzeń. Pozwoliły to zbliżyć zarobki do poziomu oferowanego przez sąsiednie samorządy i ustabilizować pracę urzędu.
2. Realizowaliśmy działania zmierzające do podniesienia bezpieczeństwa oraz samowystarczalności gminy. Wykorzystując środki rządowe na ochronę ludności i obronę cywilną wyposażyliśmy służby gminne w sprzęt inżynierski pozwalający efektywniej i sprawniej reagować w sytuacjach kryzysowych oraz prowadzić działania prewencyjne.
3. Zapewniliśmy i przetestowaliśmy awaryjne zasilanie w energię budynku urzędu gminy oraz przygotowujemy się do zapewnienia podobnego zabezpieczenia dla innych obiektów publicznych.
4. Rozpoczęliśmy prace budowlane podnoszące bezpieczeństwo przeciwpożarowe, dostępność i funkcjonalność budynku urzędu gminy. Wkrótce na parterze budynku uruchomiona zostanie nowa przestrzeń dedykowana do bezpośredniej obsługi mieszkańców.

5. Wdrożyliśmy do użytkowania pierwsze autonomiczne systemy monitoringu przestrzeni publicznej.
6. Zrobiliśmy ważny krok w kierunku niezależności energetycznej, przygotowując podwaliny pod lokalną spółdzielnię energetyczną w tym pozyskaliśmy dofinansowanie na instalacje PV na obiektach publicznych.
7. W obszarze mienia komunalnego kontynuowaliśmy niezbędne porządkowanie własności gruntów gminnych w szczególności wzmacniając nadzór na mieniem publicznym. Przygotowaliśmy koncepcję kompleksowego zagospodarowania terenu przylegającego do dawnej Stanicy Harcerskiej w Górkach Wielkich w tym pozyskaliśmy dofinansowanie na budowę PSZOK.
8. W zakresie wydatków na oświatę i wychowanie rozpoczęte w 2024 r. działania organizacyjne i nadzorcze zaczęły przynosić pierwsze efekty. W 2025 r. zmalała różnica pomiędzy wydatkami oświatowymi Gminy, a środkami otrzymanymi z budżetu państwa oraz zmalało tempo wzrostu kosztów osobowych. Udało się także rozwiązać istotne dla społeczności lokalnej i budzące zainteresowanie mediów problemy z funkcjonowaniem Szkoły Podstawowej Nr 1 zwłaszcza w zakresie funkcjonowania budynku przy ul. Leśnica.

Budżet przygotowany na 2026 r. jest zbilansowany i bezpieczny. Dalej spłacamy zadłużenie, ale stan finansów Gminy w tym nadwyżki operacyjne z lat ubiegłych, zgromadzone wolne środki, niski deficyt i płynność finansowa pozwalają rozważać rozsądne wykorzystywanie udostępnianych przez rządowe instytucje instrumentów finansowych powiązanych z dotacjami do inwestycji infrastrukturalnych i ekologicznych.

Obok sukcesów rok 2025 pokazał obszary, które wciąż wymagają głębokich zmian i nakładów, a których naprawa lub tworzenie jest procesem długotrwałym.

1. Rozpoczęliśmy proces budowy pełnowymiarowego boiska piłkarskiego w podstawowym standardzie w rejonie dawnej Stanicy Harcerskiej w celu zastąpienia funkcji utraconego w poprzedniej kadencji obiektu w centrum Brennej. Wspieraliśmy między innymi finansowo w formie pomocy publicznej kluby sportowe korzystające z prywatnego boiska i dalej będziemy to czynić jednak bezpośrednie inwestowanie w obiekt, który nie jest publiczną własnością nie jest możliwe.
2. Prowadziliśmy procedurę sprzedaży zabytkowych obiektów dawnej Stanicy Harcerskiej, która jest trudna ze względu na ograniczenia związane z ochroną konserwatorską. Zamierzamy oddzielić z terenu Stanicy część zabytkowego parku w celu jego rewitalizacji i pozostawienia

na zawsze jako publicznie dostępnego miejsca pamięci historii harcerstwa i rekreacji mieszkańców. Oczekujemy tu na niezbędną zgodę Konserwatora Zabytków.

3. Przeprowadziliśmy skomplikowaną analizę stanów prawnych dróg utrzymywanych przez Gminę i uruchomiliśmy prace prowadzące do regulacji prawa własności, które będą czasochłonne oraz kosztowe.
4. Prowadzimy zaawansowane prace przygotowujące budowę trasy rowerowej po wałach Brennicy od Górek Wielkich do centrum Brennej pokonując kolejne problemy organizacyjne i własnościowe. Projekt ten jest niezwykle istotny zarówno ze względu wielkość możliwego dofinansowania jak i jego wpływ ma skokowy wzrost potencjału turystycznego Gminy, który jest podstawą utrzymania mieszkańców i przedsiębiorców.

Dziękuję Radzie Gminy za konstruktywną współpracę, a Państwu – Mieszkańcom Gminy Brenna – za codzienne wsparcie, dialog i wyrozumiałość dla wyzwań, przed którymi wspólnie stoimy.

Podobnie jak w zeszłym roku pozwolę sobie powtórzyć: proszę o zaufanie i cierpliwość, sprawy gminy są w dobrych rękach.

Opracowanie:

Urząd Gminy Brenna

Brenna, 2026 r.

Spis treści

I Wprowadzenie.....	6
I.1 Podstawa prawna	6
I.2 Metodyka opracowania	7
I.3 Struktura dokumentu	8
I.4 Wykaz źródeł	10
I.5 Charakterystyka Gminy Brenna.....	10
I.6 Gmina Brenna w liczbach w latach 2022-2025.....	13
II Sytuacja w Gminie Brenna w 2025 roku	17
II.1 Realizacja polityki finansowej	17
II.2 Realizacja polityki inwestycyjnej	33
II.3 Sytuacja gospodarcza	36
II.4 Sytuacja demograficzna	36
II.5 Realizacja polityki w zakresie gospodarki odpadami	37
II.6 Realizacja polityki oświatowej i kulturalnej	39
II.7 Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	65
II.8 Ochrona środowiska.....	76
II.9 Działania na rzecz bezpieczeństwa	78
II.10 Analiza bieżącego utrzymania dróg	82
II.11 Analiza udzielonych i rozliczonych dotacji przez organizacje pozarządowe	85
II.12 Administracja	87
II.13 Uchwały Rady Gminy	88
II.14 Gospodarka gruntami	90
III Podsumowanie	92
III.1 Wnioski.....	94
Spis tabel	104

I Wprowadzenie

Raport o stanie gminy jest podsumowaniem najważniejszych działań, które miały miejsce w Gminie Brenna w 2025 r. i zgodnie z przepisami prawa stanowi podstawę debaty kończącej się głosowaniem nad udzieleniem wójtowi wotum zaufania. Dzięki swej zawartości, dokument pozwala na obiektywną ocenę panującej sytuacji, przez co staje się instrumentem monitoringu i ewaluacji polityki rozwoju lokalnego. Każda kolejna edycja raportu – dostarczając informacji porównawczych – może stanowić także wkład do analiz w ujęciu dynamicznym.

Raport, poza celem informacyjno-sprawozdawczym, ma również walor związany z partycypacją społeczną. Procedura opracowania dokumentu zwiększa poziom zaangażowania mieszkańców w sprawy gminy i umożliwia im kontrolę organów władzy, m.in. przez ustawowy mechanizm debaty nad raportem.

Mając na uwadze specyfikę dokumentu, jego ewaluacyjny i inwentaryzacyjny charakter – w kolejnych podrozdziałach określono szczegółowo umocowania prawne, metodologię opracowania, strukturę dokumentu, a także podano wykaz dokumentów źródłowych. Część wprowadzającą kończy syntetyczna charakterystyka Gminy Brenna z wykorzystaniem podstawowych wskaźników opisujących jej sytuację społeczno-ekonomiczną.

I.1 Podstawa prawna

Konieczność przygotowania raportu o stanie gminy wynika z zapisów art. 28aa ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153) wprowadzonego ustawą z 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych (Dz.U. 2018 poz. 130).

Szczegółowe wytyczne dotyczące raportu, zawarte we wspomnianym akcie prawnym, wskazują, że:

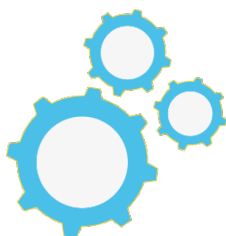
1. Wójt (burmistrz) co roku do dnia 31 maja przedstawia radzie gminy raport o stanie gminy.
2. Raport obejmuje podsumowanie działalności wójta w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał Rady Gminy.
3. Rada Gminy może określić w drodze uchwały szczegółowe wymagania dotyczące raportu.
4. Rada Gminy rozpatruje raport podczas sesji, na której podejmowana jest uchwała w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium wójtowi. Raport rozpatrywany jest w pierwszej kolejności. Nad przedstawionym raportem o stanie gminy przeprowadza się debatę.

5. W debacie nad raportem o stanie gminy Radni zabierają głos bez ograniczeń czasowych.
6. W debacie nad raportem o stanie gminy mogą zabierać głos mieszkańcy gminy. Mieszkaniec, który chciałby zabrać głos, składa do Przewodniczącego Rady pisemne zgłoszenie, poparte podpisami:
 - w gminie do 20 000 mieszkańców – co najmniej 20 osób;
 - w gminie powyżej 20 000 mieszkańców – co najmniej 50 osób.
 Zgłoszenie składa się najpóźniej w dniu poprzedzającym dzień, na który została zwołana sesja, podczas której ma być przedstawiany raport o stanie gminy. Mieszkańcy są dopuszczani do głosu według kolejności otrzymania przez przewodniczącego rady zgłoszenia. Liczba mieszkańców mogących zabrać głos w debacie wynosi 15, chyba że rada postanowi o zwiększeniu tej liczby.
7. Po zakończeniu debaty nad raportem o stanie gminy Rada Gminy przeprowadza głosowanie nad udzieleniem Wójtowi wotum zaufania. Uchwałę o udzieleniu wotum zaufania Rada Gminy podejmuje bezwzględną większością głosów ustawowego składu rady gminy. Niepodjęcie uchwały jest równoznaczne z podjęciem uchwały o nieudzieleniu wójtowi wotum zaufania.
8. W przypadku nieudzielenia wójtowi wotum zaufania w dwóch kolejnych latach rada gminy może podjąć uchwałę o przeprowadzeniu referendum w sprawie odwołania wójta.

W kontekście uwarunkowań Gminy Brenna należy podkreślić, że:

Mieszkańcy chcący wziąć udział w debacie nad raportem o stanie gminy, ze względu na liczbę mieszkańców, są zobowiązani do przekazania przewodniczącemu Rady Gminy pisemnego zgłoszenia popartego minimalnie dwudziestoma podpisami.

I.2 Metodyka opracowania

Prace analityczne podjęte w związku z przygotowaniem raportu objęły trzy główne rodzaje aktywności. Były to: analiza danych wtórnych dostępnych w statystyce publicznej, analiza danych pozyskanych z dokumentów i baz Urzędu Gminy w Brennej oraz analiza jakościowa.

1

Analiza danych dostępnych w statystyce publicznej (tj. w Banku Danych Lokalnych GUS i bazie Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Jaworznie). Zebrane dane posłużyły do zarysowania tła przemian społeczno-gospodarczych w Gminie Brenna. Ze względu na specyfikę działania statystyki publicznej granicznym momentem

pełnej dostępności danych był 2024 r. Brakujące informacje uzupełniono danymi z zasobów Urzędu Gminy w Brennej.

2

Analiza danych pozyskanych ze sprawozdań, baz i raportów Urzędu Gminy w Brennej, w tym również podlegających publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej. Informacje te były kluczowe z punktu widzenia istoty raportu i pozwoliły na prezentację działań i efektów w poszczególnych obszarach zadań samorządu. Skoncentrowano się tu na rzeczowej realizacji gminnych dokumentów planistycznych oraz rzeczowej realizacji zadań wynikających z ustawy o samorządzie gminnym.

3

Analiza jakościowa. W proces badawczy zaangażowano osoby odpowiedzialne za wdrażanie poszczególnych polityk lokalnych. W trakcie opracowywania kontaktowano się z poszczególnymi referatami i jednostkami organizacyjnymi gminy. Z przedstawicielami samorządu zostały przeprowadzone wywiady umożliwiające dokonanie jakościowej oceny działania gminy w 2025 r. Stanowiły one podstawę formułowania wniosków i rekomendacji wpisujących się w faktyczny kontekst i uwarunkowania Gminy Brenna.

I.3 Struktura dokumentu

Treść raportu bezpośrednio odnosi się do zadań nałożonych na samorząd gminny art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153). Zgodnie z jego treścią, zadania własne gminy obejmują sprawy:

1. ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej;
2. gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego;
3. wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz;
4. działalności w zakresie telekomunikacji;

5. lokalnego transportu zbiorowego;
6. ochrony zdrowia;
7. pomocy społecznej, w tym ośrodków i zakładów opiekuńczych;
8. wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
9. gminnego budownictwa mieszkaniowego;
10. edukacji publicznej;
11. kultury, w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami;
12. kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych;
13. targowisk i hal targowych;
14. zieleni gminnej i zadrzewień;
15. cmentarzy gminnych;
16. porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania gminnego magazynu przeciwpowodziowego;
17. utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych;
18. polityki prorodzinnej, w tym zapewnienia kobietom w ciąży opieki socjalnej, medycznej i prawnej;
19. wspierania i upowszechniania idei samorządowej, w tym tworzenia warunków do działania i rozwoju jednostek pomocniczych i wdrażania programów pobudzania aktywności obywatelskiej;
20. promocji gminy;
21. współpracy i działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1338);
22. współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw.

Na potrzeby raportu zadania realizowane przez gminę pogrupowane zostały w piętnaście bloków tematycznych. W opisie struktura każdego z nich jest podobna i zawiera:

- charakterystykę sytuacji w danym obszarze wraz z analizą danych,
- spostrzeżenia stanowiące podsumowanie sytuacji w danym obszarze i podstawę do formułowania rekomendacji w zakresie prowadzenia polityk w każdym z nich.

I.4 Wykaz źródeł

Wykaz źródeł:

- Bank Danych Lokalnych – Główny Urząd Statystyczny, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>
- Strona BiP Gminy Brenna <https://bip.brenna.org.pl>

Wykaz dokumentów:

- Sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Gminy Brenna za 2025 rok;
- Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Brenna;
- Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Brenna za rok 2025;
- Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych organu prowadzącego za rok szkolny 2024/2025;
- Sprawozdanie z działalności Gminnej Biblioteki Publicznej w Brennej za 2025 r.;
- Sprawozdanie z wykonania planu finansowego Ośrodka Promocji, Kultury i Sportu Gminy Brenna za 2025 r.;
- Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brennej za rok 2025;
- Informacja Komendanta Komisariatu Policji w Skoczowie o stanie bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie Gmin Skoczów, Brenna, Dębowiec za rok 2025;
- Informacja o stanie bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie Gminy Brenna za 2025, rok oraz Bezpieczeństwo przeciwpożarowe – bezpieczeństwo w Gminie Brenna za 2025 r.

I.5 Charakterystyka Gminy Brenna

Brenna leży w południowej części województwa śląskiego, w powiecie cieszyńskim. Powierzchnia gminy wynosi 95 km². Gmina nie posiada jednostek pomocniczych w postaci sołectw, natomiast składa się z miejscowości: Brenna, Górki Wielkie, Górki Małe. Gmina Brenna bezpośrednio graniczy ze Skoczowem, Jasienicą, Jaworzem, Szczyrkiem, Wisłą, Ustroniem oraz Bielskiem-Białą. Strukturę przestrzenną gminy wyznaczają dwie rzeki – Brennica oraz Leśnica. Poniżej przedstawiono nazwy niektórych części wsi (przysiółków):

• Węgierski	• Leśnica	• Kretowskie
• Lachy	• Pinkas	• Parszywin
• Bukowa	• Spalona	• Szpotawice
• Chrobaczy	• Zamilerze	• Bucze
• Hołcyna	• Zalesie	• Sojka
• Centrum	• Nowy Świat	

Mapa Gminy Brenna

Źródło: opracowanie własne

Podstawowe dane statystyczne opisujące sytuację Gminy Brenna w latach 2019-2021 zestawione są w poniższej tabeli.

Tabela 1. Podstawowe dane ilościowe – Gmina Brenna

l.p.		Dane za 2023 r.	Dane za 2024 r.	Dane za 2025 r.
1	Liczba ludności	11 761 osób	11 687 osób	11 611 osób
2	Powierzchnia	95 km ²	95 km ²	95 km ²
3	Liczba sołectw	-	-	-
4	Liczba miejscowości	3	3	3
5	Gęstość zaludnienia	123,0 osoby	122,2 osoby	121,5
6	Kobiety na 100 mężczyzn	101 osób	101 osób	102
7	Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (%)	3,5 %	3,2 %	3,3 %

Źródło: Bank Danych Lokalnych – GUS

Gmina Brenna znajduje się na obszarze Euroregionu „Śląsk Cieszyński”, którego celem jest szeroko rozumiany rozwój regionu, wymiana doświadczeń, wspieranie kultury, oświaty, sportu oraz wspólne rozwijanie transportu, komunikacji i łączności w regionie. Jednocześnie Gmina Brenna jest członkiem m.in. Śląskiego Związku Gmin i Powiatów, Stowarzyszenia LGD Cieszyńska Kraina, Stowarzyszenia Samorządowego Ziemi Cieszyńskiej, Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej OLZA czy też Stowarzyszenia „Aglomeracja Beskidzka” (priorytetowe działania organizacji będą związane z kontynuacją Regionalnych Inwestycji Terytorialnych i pozyskiwaniem innych środków zewnętrznych

na wspólne przedsięwzięcia). Pod kątem komunikacyjnym Brenna oddalona jest o 8 km od drogi ekspresowej S52 Cieszyn – Bielsko-Biała oraz DK81 łączącej Wisłę i Katowice.

Początki osadnictwa w obecnych granicach gminy sięgają XIV wieku, kiedy w źródłach wzmiankowano nazwę wsi Górki. Krajobraz kulturowy terenu został ukształtowany przede wszystkim za sprawą wypalania lasów pod uprawę roli, hodowlę bydła i pasterstwo.

W zasobach przyrodniczych gminy należy podkreślić istotną rolę rzek Brennicy i Leśnicy, które stanowią oś hydrologiczną Brennej, a potencjalnie mogą stanowić zagrożenie powodziowe. Na terenie gminy zlokalizowany jest cenny przyrodniczo obszar Natura 2000 oraz liczne pomniki przyrody ożywionej, m.in. dąb szypułkowy rosnący w Górkach Wielkich w przysiółku Szpotawice, rosnący na Górze Bucze jarzęb szwedzki oraz jodła pospolita rosnąca na stokach góry Kotarz w Brennej Hołcynie, która jest drugą co do grubości jodłą w Polsce. Jako pomniki przyrody nieożywionej wymienia się 4 jaskinie zlokalizowane na terenie Gminy Brenna.

Na terenie Gminy Brenna znajduje się także wiele zabytków i obiektów kultury. Wśród nich należy wymienić przede wszystkim te, które zostały wpisane do rejestru zabytków. Są nimi:

- Brenna, kościół parafialny p.w. Jana Chrzciciela wraz z cmentarzem przykościelnym, ul. Ks. Juroszka,
- Brenna, plebania przy kościele parafialnym, ul. Ks. Juroszka 7,
- Brenna, Beskidzki Dom Zielin „Przytulnia” (dawniej Stare Kino), ul. Wyzwolenia 69,
- Górki Wielkie, gotycki kościół parafialny p.w. Wszystkich Świętych, ul. Pod Zebrzydkę 6,
- Górki Wielkie, Dwór Kossaków z parkiem, ul. Stary Dwór 4,
- Górki Wielkie, Zespół -Stanica Harcerska, obejmująca 3 pawilony i założenie parkowe, ob. baza obozowo-szkoleniowa ZHP „Pod Buczem”.

Współcześnie, istotnym czynnikiem kształtującym charakter gminy jest ruch turystyczny. Na terenie gminy znajduje się wiele obiektów zakwaterowania turystycznego – przede wszystkim pensjonaty, hotele, zajazdy, ośrodki wypoczynkowe, kwatery prywatne oraz gospodarstwa agroturystyczne.

I.6 Gmina Brenna w liczbach w latach 2022-2025

Tabela 2. Brenna w liczbach w latach 2022-2025

L.p.	Nazwa wskaźnika	Opis	Jednostka	Źródło	2022	2023	2024	2025*
					wartość	wartość	wartość	wartość
Demografia								
1	Liczba ludności	Wskaźnik obrazuje liczebność populacji	os.	Bank Danych Lokalnych	11 814	11 761	11 687	11 611
2	Urodzenia żywe	Zmienna wskazuje roczną liczbę urodzeń	os.	Bank Danych Lokalnych	101	85	87	72
3	Zgony ogółem	Zmienna wskazuje roczną liczbę zgonów	os.	Bank Danych Lokalnych	149	171	162	181
4	Przyrost naturalny	Wskaźnik obrazuje różnicę pomiędzy liczbą urodzeń a liczbą zgonów. Wartość dodatnia, świadczy o wzroście liczebności populacji natomiast ujemna o tzw. ubytku naturalny	os.	Bank Danych Lokalnych	-48	-86	-75	-109
5	Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	Wartość wskaźnika została obliczona na podstawie stosunku wartości przyrostu naturalnego do liczby mieszkańców	os.	Bank Danych Lokalnych	-4,09	-7,29	-6,40	-9,34
6	Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	Wartość wskaźnika obrazuje zmiany demograficzne w danej populacji (starzenie się lub reprodukcję populacji)	os.	Bank Danych Lokalnych	72,8	72,8	72,8	71,6
7	Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym	Wartość wskaźnika przedstawia odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym (do 18 roku życia) w ogólnej liczbie mieszkańców	%	Bank Danych Lokalnych	20,6%	20,2%	20,0%	19,7%
8	Liczba ludności w wieku produkcyjnym	Wartość wskaźnika przedstawia odsetek osób w wieku produkcyjnym (dla kobiet 18-59 lat, dla mężczyzn 18-64 lat) w ogólnej liczbie mieszkańców	%	Bank Danych Lokalnych	57,9%	57,9%	57,9%	58,3%
9	Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym	Wartość wskaźnika przedstawia odsetek osób w wieku poprodukcyjnym (dla kobiet 60 lat i więcej lat, dla mężczyzn 65 lat i więcej) w ogólnej liczbie mieszkańców	%	Bank Danych Lokalnych	21,5%	21,9%	22,1%	22,0%
Migracje								
10	Saldo migracji wewnętrznych	Zmienna obliczona na podstawie różnicy liczby osób zameldowanych i wymeldowanych w ramach ruchu wewnętrznego (w granicach RP)	os.	Bank Danych Lokalnych	144	51	22	bd
11	Saldo migracji zagranicznych	Zmienna obliczona na podstawie różnicy liczby osób zameldowanych i wymeldowanych w ramach ruchu zewnętrznego	os.	Bank Danych Lokalnych	-1	1	4	bd
Gospodarka								
12	Liczba podmiotów gospodarczych	Zmienna wskazuje liczbę podmiotów gospodarczych w gminie	szt.	Bank Danych Lokalnych	1508	1565	1606	1645

13	Udział podmiotów wyrejestrowanych w ogólnej liczbie podmiotów wpisanych do rejestru REGON	Wskaźnik obrazuje dynamikę liczby podmiotów gospodarczych, wskazując na rozwój, stagnację lub regresję	%	Bank Danych Lokalnych	5,1	3,8	4,2	5,0
14	Podmioty wpisane do rejestru na 1000 ludności	Zmienna opisuje stosunek liczby podmiotów gospodarczych do liczby mieszkańców	szt.	Bank Danych Lokalnych	128	133	137	142
15	Jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	Wskaźnik przedstawia dynamikę rozwoju gospodarczego	szt.	Bank Danych Lokalnych	91	84	89	90
16	Jednostki wykreślone z rejestru REGON na 10 tys. ludności	Wskaźnik przedstawia dynamikę rozwoju gospodarczego	szt.	Bank Danych Lokalnych	66	50	57	71
Sektor obywatelski								
17	Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1000 mieszkańców	Zmienna obrazuje liczbę podmiotów sektora obywatelskiego w stosunku do liczby mieszkańców	szt.	Bank Danych Lokalnych	3,22	3,32	3,51	3,62
18	Nowo zarejestrowane fundacje, stowarzyszenia, organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców	Zmienna obrazuje dynamikę liczby podmiotów sektora obywatelskiego	szt.	Bank Danych Lokalnych	3	1	3	2
Gospodarka odpadami								
19	Odpady selektywnie zebrane w ciągu roku	Wskaźnik prezentuje masę odpadów zebranych selektywnie (z podziałem na materiały z których zostały wytworzone) w ciągu roku	tony	Bank Danych Lokalnych	1788,54	1881,21	1860,03	bd
20	Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów	Zmienna obrazuje odsetek odpadów zebranych selektywnie w ogólnej masie odpadów	%	Bank Danych Lokalnych	47,3	48,3	47,0	bd
21	Masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca	Wskaźnik obrazuje dynamikę masy zebranych odpadów w przeliczeniu na mieszkańca	kg	Bank Danych Lokalnych	322	330	338	bd
Czytelnictwo								
22	Biblioteki i filie	Wskaźnik prezentuje liczbę bibliotek wraz z filiami na terenie gminy Brenna	szt.	Bank Danych Lokalnych	2	2	2	2
23	Czytelniczy bibliotek publicznych na 1000 ludności	Zmienna prezentuje dynamikę liczby czytelników w stosunku do liczby ludności	szt.	Bank Danych Lokalnych	119	123	126	bd
24	Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach	Wskaźnik obrazuje zaangażowanie w czytelnictwo, wyrażone liczbą książek wypożyczonych przez statystycznego czytelnika	wol.	Bank Danych Lokalnych	34,6	31,2	32,9	bd
25	Czytelniczy w ciągu roku	Zmienna prezentuje dynamikę liczby osób wypożyczających książki	os.	Bank Danych Lokalnych	1402	1449	1473	bd
Oświata								
26	Oddziały w szkołach	Wskaźnik prezentuje dynamikę liczby oddziałów (klas) we wszystkich placówkach oświatowych	szt.	Bank Danych Lokalnych	51	52	54	bd

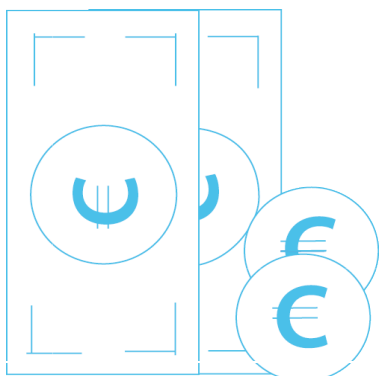
27	Uczniowie	Wskaźnik prezentuje dynamikę liczby uczniów we wszystkich placówkach oświatowych	os.	Bank Danych Lokalnych	977	980	1032	bd
28	Liczba uczniów przypadająca na jeden oddział	Wskaźnik prezentuje przeciętną liczbę uczniów przypadającą na oddział (klasę)	os.	Bank Danych Lokalnych	19	19	19	bd
29	Współczynnik skolaryzacji netto (szkoła podstawowa)	Współczynnik skolaryzacji netto to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (w danej grupie wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania.	%	Bank Danych Lokalnych	87,38	86,50	89,25	bd
Świadczenie Dobry Start								
30	Liczba dzieci, na które wypłacono świadczenie	Wskaźnik prezentuje liczbę dzieci na które przysługuje świadczenie Dobry Start	os.	Bank Danych Lokalnych	1561	1567	1613	1628
31	Kwoty świadczeń Dobry Start	Wskaźnik prezentuje łączną kwotę wydatkowaną na świadczenie Dobry Start wypłacone w roku	zł	Bank Danych Lokalnych	467 850	469 500	483 900	488 400
Osoby korzystające ze świadczeń rodzinnych i środowiskowych pomocy społecznej								
32	Rodziny otrzymujące zasiłki rodzinne na dzieci	Wskaźnik prezentujący dynamikę liczby rodzin pobierających zasiłki, a tym samym zwiększające się lub zmniejszające się nakłady finansowe konieczne do poniesienia na pomoc społeczną	rodz.	Bank Danych Lokalnych	167	126	99	bd
33	Dzieci, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny – ogółem	Wskaźnik prezentujący dynamikę liczby dzieci, na które rodzice pobierają zasiłki, a tym samym zwiększające się lub zmniejszające się obciążenie nakładami finansowymi na pomoc społeczną	os.	Bank Danych Lokalnych	389	298	233	bd
34	Udział dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku	Wskaźnik prezentujący potrzeby w zakresie wsparcia finansowego dzieci do lat 17 w odniesieniu do ogólnej liczby dzieci w tym wieku	%	Bank Danych Lokalnych	15	11,8	9,5	bd
35	Gospodarstwa domowe korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej	Wskaźnik prezentujący dynamikę liczby gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej	szt.	Bank Danych Lokalnych	85	83	111	bd
Ochrona środowiska								
36	Liczba pomników przyrody	Wskaźnik prezentuje dynamikę liczby pomników przyrody, jego spadek może świadczyć o problemach środowiskowych	szt.	Bank Danych Lokalnych	52	52	52	bd
37	Liczba korzystających z oczyszczalni ścieków w ogólnej liczbie mieszkańców	Zmienna obrazuje dynamikę liczby mieszkańców korzystających z oczyszczalni ścieków	%	Bank Danych Lokalnych	76,7	86,8	88,7	bd
38	Zużycie wody ogółem	Zmienna obrazuje dynamikę gospodarowania wodą wyrażoną w dekametrach sześciennych (1 dam ³ = 1 000 m ³)	dam ³	Bank Danych Lokalnych	184,7	175,7	181,5	bd

39	Zużycie wody na jednego mieszkańca	Wskaźnik obrazuje przeciętne zużycie wody przez jednego mieszkańca w metrach sześciennych (m³)	m³	Bank Danych Lokalnych	15,7	14,9	15,5	bd
Turystyka								
40	Turyści zagraniczni (nierezydenci) ogółem	Wskaźnik obrazuje dynamikę liczby turystów zagranicznych odwiedzających gminę Brenna	os.	Bank Danych Lokalnych	550	1288	1677	1310
41	Liczba noclegów udzielonych turystom zagranicznym	Dynamika liczby noclegów udzielonych turystom zagranicznym	szt.	Bank Danych Lokalnych	1168	1898	2252	1827
42	Miejsca noclegowe ogółem	Dynamika liczby miejsc noclegowych całorocznych	szt.	Bank Danych Lokalnych	934	927	926	717
43	Liczba obiektów ogółem	Dynamika liczby obiektów noclegowych	szt.	Bank Danych Lokalnych	18	18	19	15

Źródło: Bank Danych Lokalnych – GUS, Sprawozdania Urzędu Gminy Brenna

II Sytuacja w Gminie Brenna w 2025 roku

II.1 Realizacja polityki finansowej

Budżet Gminy Brenna w 2025 roku, który został przyjęty uchwałą Rady Gminy Brenna nr X/63/24 z dnia 19.12.2024 roku, zakładał:

- uzyskanie dochodów w kwocie 82 175 597,12 zł;
- realizację wydatków na poziomie 82 277 477,98 zł;
- pozyskanie przychodów w kwocie 2 856 000,00 zł;
- realizację rozchodów na poziomie 2 754 119,14 zł.

Różnica między planem dochodów a planem wydatków wynosiła 101 880,86 zł i stanowiła planowany deficyt budżetu Gminy Brenna na 2025 rok. Planowana na 2025 rok wartość przychodów stanowiła źródło pokrycia powstałego deficytu, a w pozostałej części została przeznaczona na rozchody.

W wyniku wprowadzonych zmian w ciągu roku:

- plan dochodów wzrósł o 7 246 611,81 zł do kwoty 89 422 208,93 zł;
- plan wydatków wzrósł o 7 332 169,39 zł do kwoty 89 609 647,37 zł;
- plan przychodów zmalał o 90 558,68 zł do kwoty 2 765 441,32 zł;
- plan rozchodów zmalał o 176 116,26 zł do kwoty 2 578 002,88 zł.

Na dzień 31 grudnia 2025 roku budżet Gminy Brenna zamknął się planowanym deficytem budżetowym w kwocie 187 438,44 zł stanowiącym różnicę między planem dochodów a planem wydatków.

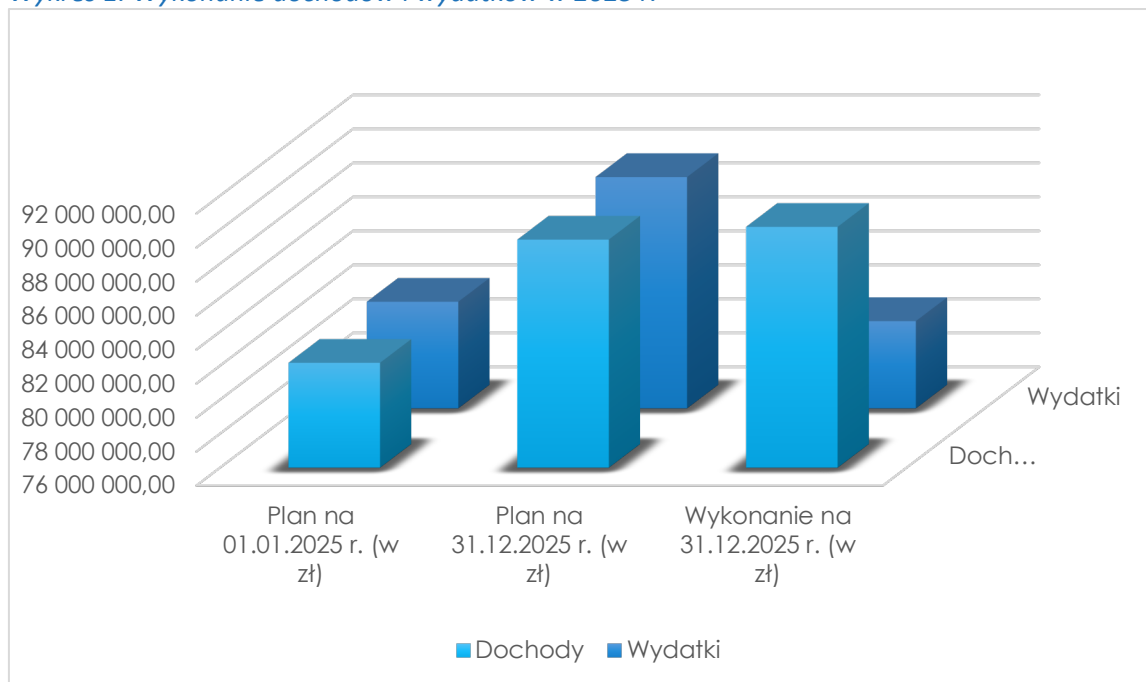
Syntetyczne zestawienie wartości dochodów, wydatków oraz wyniku finansowego wg planu na dzień 1 stycznia 2025 roku, planu na dzień 31 grudnia 2025 roku oraz wykonania za 2025 rok ujęto w ramach poniższej tabeli.

Tabela 3. Podstawowe dane budżetowe

Wyszczególnienie	Plan 01.01.2025 r. (w zł)	na Plan 31.12.2025 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)
Dochody	82 175 597,12	89 422 208,93	90 171 297,73	100,84%
Wydatki	82 277 477,98	89 609 647,37	81 138 181,58	90,55%
Wynik	-101 880,86	-187 438,44	9 033 116,15	-

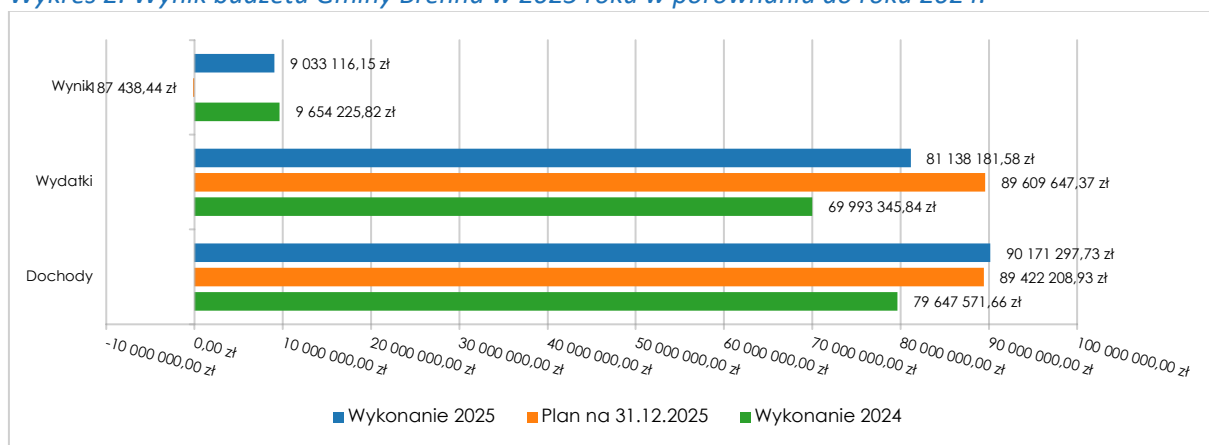
Źródło: opracowanie własne

Wykres 1: Wykonanie dochodów i wydatków w 2025 r.

Źródło: opracowanie własne

Wykres 2: Wynik budżetu Gminy Brenna w 2025 roku w porównaniu do roku 2024.

Źródło: opracowanie własne

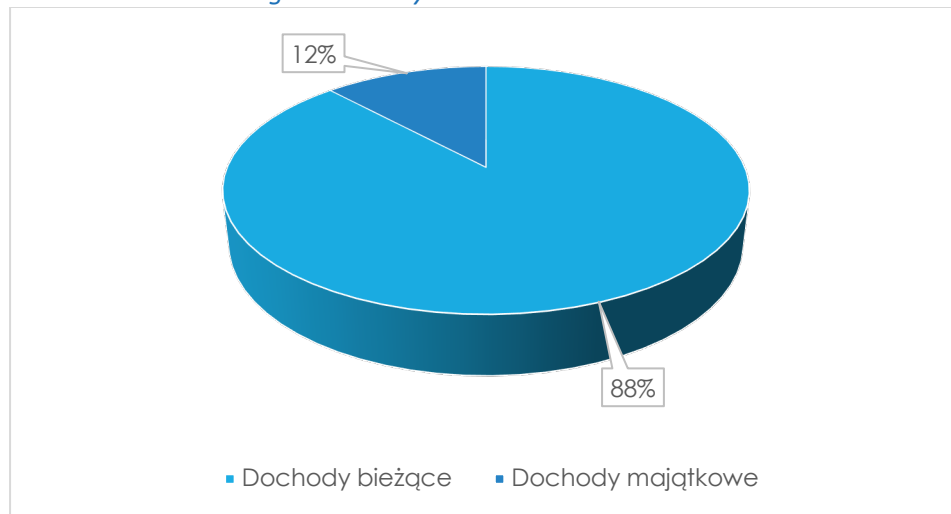
Dochody budżetu Gminy w 2025 roku wyniosły 90 171 297,73 zł, a ich realizacja stanowiła 100,84% planu wynoszącego 89 422 208,93 zł. Realizację planu dochodów w 2025 roku przedstawiają tabele poniżej.

Tabela 4. Realizacja planu dochodów w 2025 roku w Gminie Brenna.

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2025 r. (w zł)	Plan na 31.12.2025 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
Dochody bieżące	73 643 949,55	79 031 605,76	79 376 819,96	100,44%	88,03%
Dochody majątkowe	8 531 647,57	10 390 603,17	10 794 477,77	103,89%	11,97%
Wynik	82 175 597,12	89 422 208,93	90 171 297,73	100,84%	100,00%

Źródło: opracowanie własne

Wykres 3: Struktura dochodów ogółem Gminy Brenna w 2025 roku

Źródło: opracowanie własne

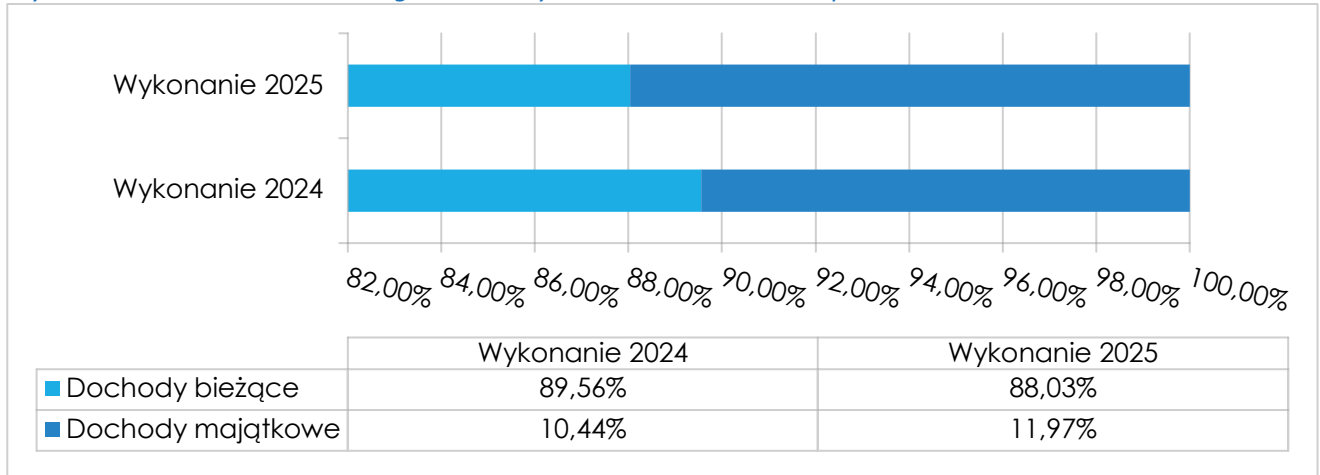
Tabela 5. Realizacja planu dochodów w 2025 roku w Gminie Brenna według działów klasyfikacji budżetowej.

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2025 r. (w zł)	Plan na 31.12.2025 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja a planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
756	Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	54 542 208,49	54 007 391,04	54 596 770,83	101,09%	60,55%
758	Różne rozliczenia	5 672 728,32	7 780 770,23	7 934 906,13	101,98%	8,80%
600	Transport i łączność	5 958 335,12	5 962 835,12	5 997 483,99	100,58%	6,65%

900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	4 988 489,00	5 170 218,08	5 126 637,60	99,16%	5,69%
855	Rodzina	4 119 086,00	4 965 508,00	4 745 859,70	95,58%	5,26%
700	Gospodarka mieszkaniowa	1 145 558,00	2 174 143,00	2 749 359,36	126,46%	3,05%
801	Oświata i wychowanie	2 562 020,62	2 727 278,34	2 536 758,51	93,01%	2,81%
010	Rolnictwo i łowiectwo	1 445 536,03	2 025 218,42	2 025 108,82	99,99%	2,25%
750	Administracja publiczna	603 712,59	1 903 159,60	1 926 397,40	101,22%	2,14%
852	Pomoc społeczna	695 882,00	1 038 523,24	1 007 901,09	97,05%	1,12%
752	Obrona narodowa	2 554,00	1 001 989,77	872 523,47	87,08%	0,97%
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	431 286,95	451 685,25	441 485,25	97,74%	0,49%
751	Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	2 300,00	130 251,00	129 803,42	99,66%	0,14%
710	Działalność usługowa	900,00	44 900,00	44 900,00	100,00%	0,05%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	0,00	20 940,84	20 940,84	100,00%	0,02%
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	0,00	12 397,00	9 461,32	76,32%	0,01%
925	Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	5 000,00	5 000,00	5 000,00	100,00%	< 0,01%
630	Turystyka	0,00	0,00	0,00	-	0,00%
	RAZEM DOCHODY OGÓŁEM	82 175 597,12	89 422 208,93	90 171 297,73	100,84%	100,00%

Źródło: opracowanie własne

Wykres 4: Struktura dochodów ogółem Gminy Brenna w 2025 roku w porównaniu do roku 2024.

Źródło: opracowanie własne

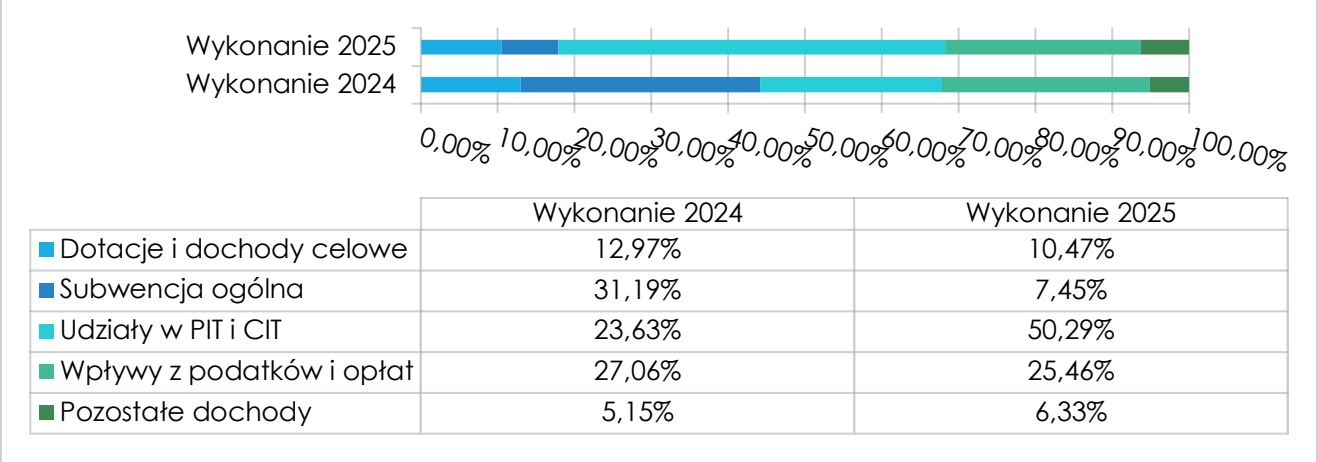
W strukturze dochodów znaczący udział odgrywają dochody bieżące, które w 2025 roku zostały wykonane na poziomie 79 376 819,96 zł, tj. w 100,44% w stosunku do planu wynoszącego 79 031 605,76 zł. Wartości zrealizowanych w 2025 roku dochodów bieżących według głównych źródeł przedstawia poniżej tabela.

Tabela 6: Realizacja planu dochodów bieżących w 2025 roku w Gminie Brenna według działów klasyfikacji budżetowej.

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2025 r. (w zł)	Plan na 31.12.2025 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
756	Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	54 542 208,49	54 007 391,04	54 596 770,83	101,09%	68,78%
758	Różne rozliczenia	5 672 728,32	7 780 770,23	7 934 906,13	101,98%	10,00%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	4 988 489,00	5 170 218,08	5 126 637,60	99,16%	6,46%
855	Rodzina	4 119 086,00	4 965 508,00	4 745 859,70	95,58%	5,98%
801	Oświata i wychowanie	2 445 438,22	2 628 598,34	2 438 078,51	92,75%	3,07%
750	Administracja publiczna	369 452,57	1 668 899,58	1 692 137,38	101,39%	2,13%
852	Pomoc społeczna	695 882,00	1 038 523,24	1 007 901,09	97,05%	1,27%
010	Rolnictwo i łowiectwo	5 000,00	584 682,39	588 492,97	100,65%	0,74%
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	418 786,95	451 685,25	441 485,25	97,74%	0,56%
700	Gospodarka mieszkaniowa	278 074,00	306 659,00	396 392,58	129,26%	0,50%
600	Transport i łączność	98 050,00	102 550,00	137 198,87	133,79%	0,17%
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	2 300,00	130 251,00	129 803,42	99,66%	0,16%
752	Obrona narodowa	2 554,00	112 631,77	60 853,47	54,03%	0,08%
710	Działalność usługowa	900,00	44 900,00	44 900,00	100,00%	0,06%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	0,00	20 940,84	20 940,84	100,00%	0,03%
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	0,00	12 397,00	9 461,32	76,32%	0,01%
925	Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	5 000,00	5 000,00	5 000,00	100,00%	< 0,01%
630	Turystyka	0,00	0,00	0,00	-	0,00%
	RAZEM DOCHODY BIEŻĄCE	73 643 949,55	79 031 605,76	79 376 819,96	100,44%	100,00%

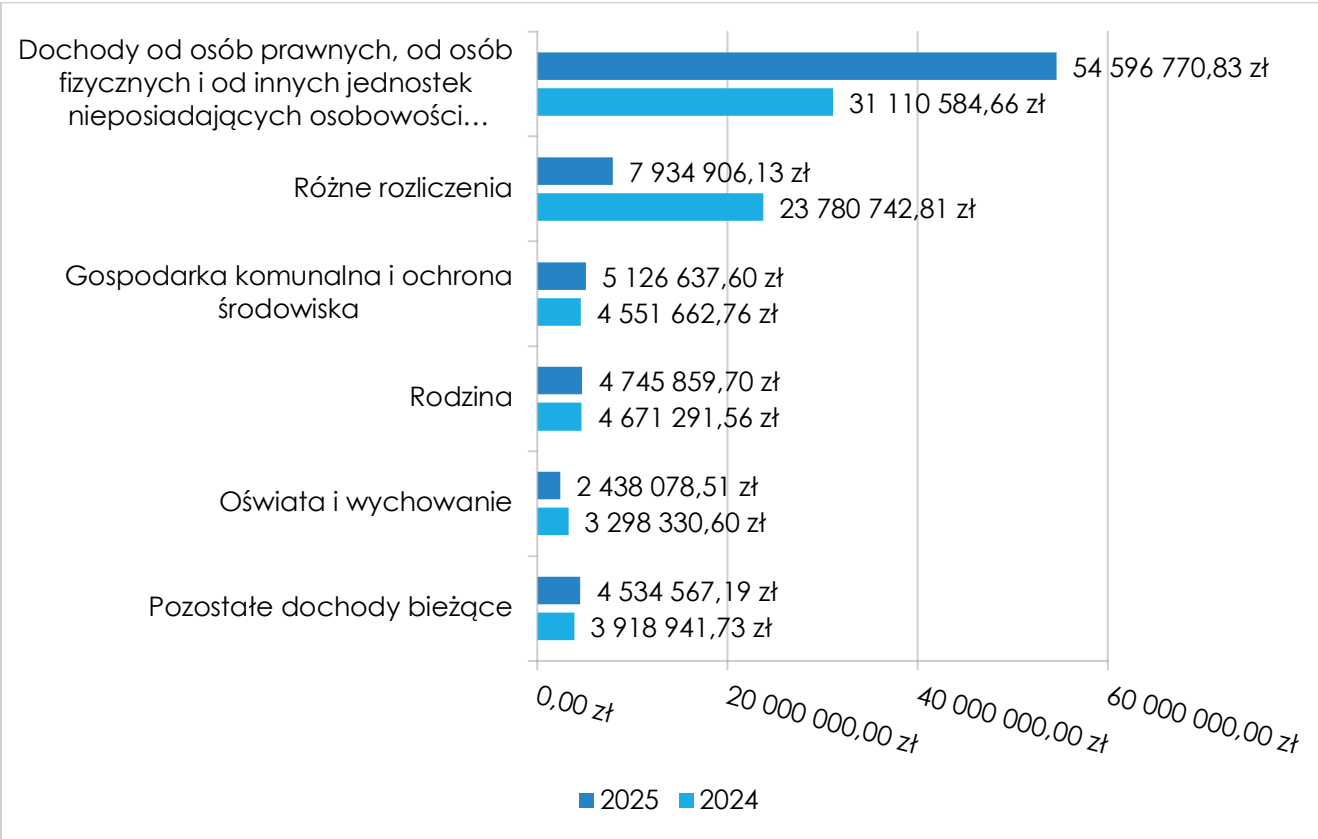
Źródło: opracowanie własne

Wykres 5: Struktura dochodów bieżących Gminy Brenna w 2025 roku w porównaniu do roku 2024.

Źródło: opracowanie własne

Wykres 6: Dochody bieżące budżetu Gminy Brenna wg działów w 2025 roku w porównaniu do roku 2024.

Źródło: opracowanie własne

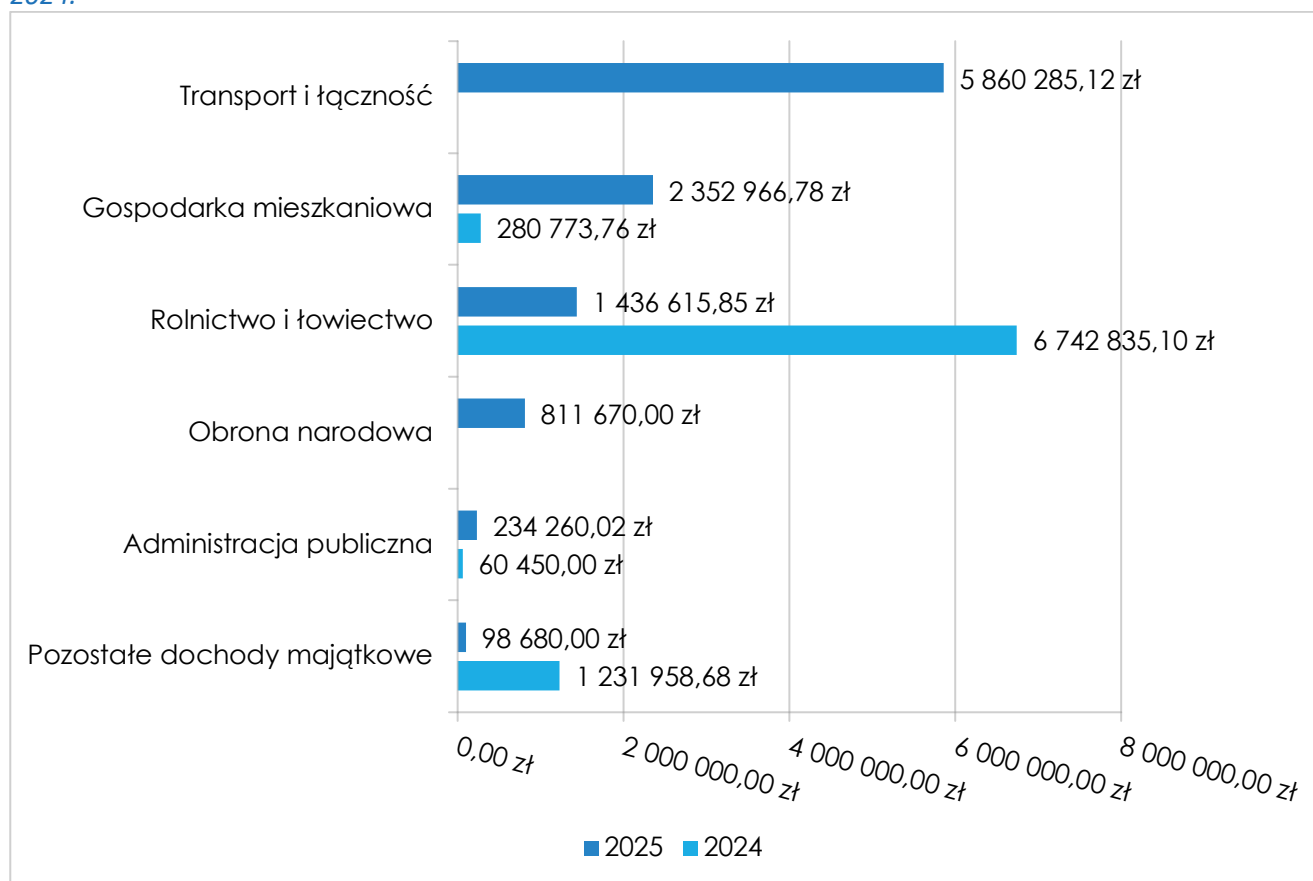
Dochody majątkowe Gminy Brenna w 2025 roku zostały wykonane na poziomie 10 794 477,77 zł, tj. w 103,89% w stosunku do planu wynoszącego 10 390 603,17 zł.

Tabela 7: Realizacja planu dochodów majątkowych w 2025 roku w Gminie Brenna według działów klasyfikacji budżetowej.

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2025 r. (w zł)	Plan na 31.12.2025 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu zmianach (w %)	Udział (w %)
600	Transport i łączność	5 860 285,12	5 860 285,12	5 860 285,12	100,00%	54,29%
700	Gospodarka mieszkaniowa	867 484,00	1 867 484,00	2 352 966,78	126,00%	21,80%
010	Rolnictwo i łowiectwo	1 440 536,03	1 440 536,03	1 436 615,85	99,73%	13,31%
752	Obrona narodowa	0,00	889 358,00	811 670,00	91,26%	7,52%
750	Administracja publiczna	234 260,02	234 260,02	234 260,02	100,00%	2,17%
801	Oświata i wychowanie	116 582,40	98 680,00	98 680,00	100,00%	0,91%
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	12 500,00	0,00	0,00	-	0,00%
	RAZEM DOCHODY MAJĄTKOWE	8 531 647,57	10 390 603,17	10 794 477,77	103,89%	100,00%

Źródło: opracowanie własne

Wykres 7: Dochody majątkowe budżetu Gminy Brenna wg działów w 2025 roku w porównaniu do roku 2024.

Źródło: opracowanie własne

Dział 010 – Rolnictwo i łowiectwo

Dochody majątkowe w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 1 440 536,03 zł, zaś zrealizowane w kwocie 1 436 615,85 zł, w rezultacie stopień realizacji dochodów majątkowych wyniósł 99,73%.

Środki te:

- **w rozdziale 01044 Infrastruktura sanitacyjna wsi** zrealizowano w kwocie 1 436 615,85 zł, co stanowi 99,73% planu rocznego wynoszącego 1 440 536,03 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadania inwestycyjnego związanej z rozbudową kanalizacji sanitarnej w Brennej ul. Śniegociny – formuła "zaprojektuj i wybuduj" w kwocie 1 436 615,85 zł.

Dział 600 – Transport i łączność

Dochody majątkowe w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 5 860 285,12 zł, zaś zrealizowane w kwocie 5 860 285,12 zł, w rezultacie stopień realizacji dochodów majątkowych wyniósł 100,00%.

Środki te:

- **w rozdziale 60016 Drogi publiczne gminne** zrealizowano w kwocie 5 860 285,12 zł, co stanowi 100,00% planu rocznego wynoszącego 5 860 285,12 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadania inwestycyjnego „Rozbudowa i przebudowa ul. Hołcyna w Brennej” w kwocie 5 860 285,12 zł.

Dział 700 – Gospodarka mieszkaniowa

Dochody majątkowe w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 1 867 484,00 zł, zaś zrealizowane w kwocie 2 352 966,78 zł, w rezultacie stopień realizacji dochodów majątkowych wyniósł 126,00%.

Środki te:

- **w rozdziale 70005 Gospodarka gruntami i nieruchomościami** zrealizowano w kwocie 1 918 711,61 zł, co stanowi 134,60% planu rocznego wynoszącego 1 425 504,00 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości w kwocie 1 916 759,57 zł – sprzedaż działek;
 - wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności w kwocie 1 952,04 zł.
- **w rozdziale 70007 Gospodarowanie mieszkaniowym zasobem gminy** zrealizowano w kwocie 434 255,17 zł, co stanowi 98,25% planu rocznego wynoszącego 441 980,00 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 w kwocie 434 255,17 zł – Remont budynku przy ul. Żagana 3 w Górkach Wielkich.

Dział 750 – Administracja publiczna

Dochody majątkowe w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 234 260,02 zł, zaś zrealizowane w kwocie 234 260,02 zł, w rezultacie stopień realizacji dochodów majątkowych wyniósł 100,00%.

Środki te:

- **w rozdziale 75095 Pozostała działalność** zrealizowano w kwocie 234 260,02 zł, co stanowi 100,00% planu rocznego wynoszącego 234 260,02 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - dotacja celowa w ramach programów finansowych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach

budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego w kwocie 234 260,02 zł na zadanie „Cyberbezpieczny Samorząd”. Gmina Brenna otrzymała dofinansowanie na realizację Projektu ze środków Funduszy Europejskich Na Rozwój Cyfrowy 2021-2027 (FERC).

Dział 752 – Obrona narodowa

Dochody majątkowe w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 889 358,00 zł, zaś zrealizowane w kwocie 811 670,00 zł, w rezultacie stopień realizacji dochodów majątkowych wyniósł 91,26%. Środki te:

- **w rozdziale 75295 Pozostała działalność** zrealizowano w kwocie 811 670,00 zł, co stanowi 91,26% planu rocznego wynoszącego 889 358,00 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - o dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych) w kwocie 811 670,00 zł na zakup sprzętu i wyposażenia na zadania z zakresu obrony cywilnej.

Dział 801 – Oświata i wychowanie

Dochody majątkowe w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 98 680,00 zł, zaś zrealizowane w kwocie

98 680,00 zł, w rezultacie stopień realizacji dochodów majątkowych wyniósł 100,00%. Środki te:

- **w rozdziale 80104 Przedszkola** zrealizowano w kwocie 98 680,00 zł, co stanowi 100,00% planu rocznego wynoszącego 98 680,00 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - dotacja celowa w ramach programów finansowych z udziałem środków europejskich oraz środków,
 - o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego w kwocie 98 680,00 zł na realizację projektu „Akademia Dobrej Przyszłości – Przedszkolak Najlepszą Inwestycją” w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (Europejski Fundusz Społeczny+).

Szczegółowe wykonanie dochodów Gminy Brenna w układzie WPF przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 8: Wykonanie dochodów Gminy Brenna w układzie WPF w 2025 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Wartości planowane wg uchwały WPF	Wartości planowane wg ostatniej zmiany WPF	Wartości planowane na dzień 31.12.2025	Wartości wykonane	Wykonanie wartości planowanych
1	Dochody ogółem	82 175 597,12	89 243 792,92	89 422 208,93	90 171 297,73	100,84%
1.1	Dochody bieżące, z tego:	73 643 949,55	78 853 189,75	79 031 605,76	79 376 819,96	100,44%
1.1.1	dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	39 284 065,08	39 284 065,08	39 284 065,08	39 284 065,08	100,00%
1.1.2	dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych	634 133,23	634 133,23	634 133,23	634 133,23	100,00%
1.1.3	z subwencji ogólnej	5 672 728,32	5 914 044,32	5 914 044,32	5 914 044,32	100,00%
1.1.4	z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące	5 663 334,74	8 286 652,70	8 465 068,71	8 308 557,83	98,15%
1.1.5	pozostałe dochody bieżące, w tym:	22 389 688,18	24 734 294,42	24 734 294,42	25 236 019,50	102,03%
1.1.5.1	z podatku od nieruchomości	10 513 353,00	10 367 353,00	10 367 353,00	10 740 376,70	103,60%

1.2	Dochody majątkowe, w tym:	8 531 647,57	10 390 603,17	10 390 603,17	10 794 477,77	103,89%
1.2.1	ze sprzedaży majątku	423 504,00	1 423 504,00	1 423 504,00	1 916 759,57	134,65%
1.2.2	z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje	8 106 143,57	8 965 099,17	8 965 099,17	8 875 766,16	99,00%

Źródło: opracowanie własne

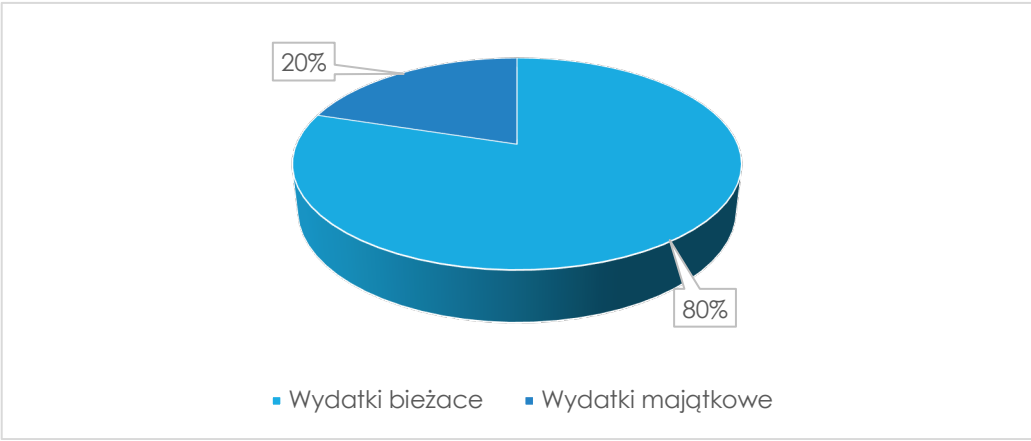
Wydatki budżetu Gminy w 2025 roku wyniosły 81 138 181,58 zł, a ich realizacja wyniosła 90,55% planu wynoszącego 89 609 647,37 zł. Realizację planu wydatków w 2025 roku przedstawiają tabele poniżej.

Tabela 9: Realizacja planu wydatków w 2025 roku w Gminie Brenna.

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2025 r. (w zł)	Plan na 31.12.2025 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
Wydatki bieżące	65 795 487,33	70 836 710,65	64 771 072,83	91,44%	79,83%
Wydatki majątkowe	16 481 990,65	18 772 936,72	16 367 108,75	87,18%	20,17%
RAZEM WYDATKI OGÓŁEM	82 277 477,98	89 609 647,37	81 138 181,58	90,55%	100,00%

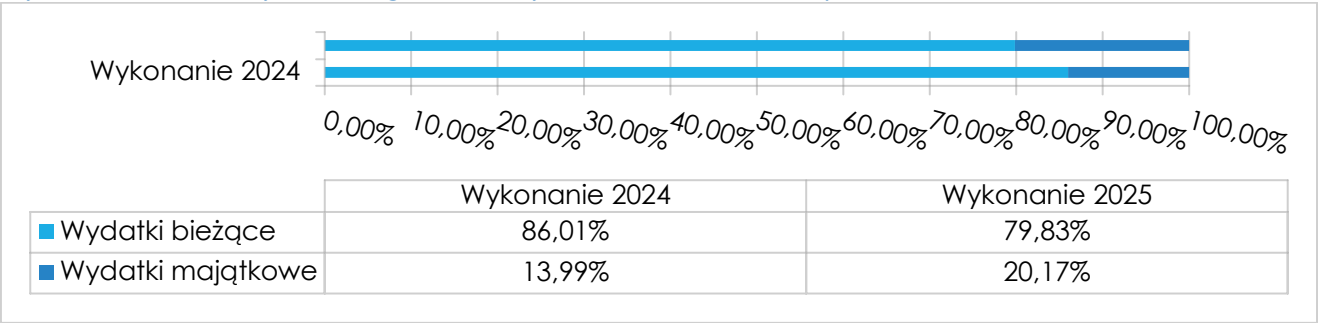
Źródło: opracowanie własne

Wykres 8: Struktura wydatków ogółem Gminy Brenna w 2025 roku

Źródło: opracowanie własne

Wykres 9: Struktura wydatków ogółem Gminy Brenna w 2025 roku w porównaniu do roku 2024.

Źródło: opracowanie własne

Tabela 10: Realizacja planu wydatków ogółem w 2025 roku w Gminie Brenna według działów klasyfikacji budżetowej.

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2025 r. (w zł)	Plan na 31.12.2025 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
801	Oświata i wychowanie	35 563 156,78	37 730 308,51	36 101 605,97	95,68%	44,49%
600	Transport i łączność	9 249 335,12	9 093 835,12	8 482 027,01	93,27%	10,45%
010	Rolnictwo i łowiectwo	8 324 440,03	9 032 008,19	8 260 577,30	91,46%	10,18%

900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	7 274 838,80	8 482 147,97	6 773 519,52	79,86%	8,35%
750	Administracja publiczna	7 144 610,00	7 379 059,90	6 501 814,55	88,11%	8,01%
855	Rodzina	4 522 983,00	5 369 405,00	5 159 568,39	96,09%	6,36%
852	Pomoc społeczna	3 493 574,00	3 890 141,85	3 508 618,01	90,19%	4,32%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 941 000,00	1 996 000,00	1 995 940,00	100,00%	2,46%
757	Obsługa długu publicznego	1 200 000,00	1 200 000,00	1 073 139,85	89,43%	1,32%
752	Obrona narodowa	2 554,00	1 016 989,77	878 411,47	86,37%	1,08%
700	Gospodarka mieszkaniowa	962 605,00	1 184 105,00	768 584,22	64,91%	0,95%
851	Ochrona zdrowia	441 988,00	758 797,06	510 753,48	67,31%	0,63%
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	458 986,25	475 509,00	280 616,36	59,01%	0,35%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	302 900,00	394 900,00	255 903,76	64,80%	0,32%
630	Turystyka	95 832,00	280 332,00	252 950,29	90,23%	0,31%
926	Kultura fizyczna	124 000,00	144 000,00	143 950,00	99,97%	0,18%
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	2 300,00	130 251,00	129 803,42	99,66%	0,16%
710	Działalność usługowa	366 175,00	348 675,00	42 420,53	12,17%	0,05%
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	20 000,00	32 397,00	11 727,45	36,20%	0,01%
925	Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	6 200,00	6 250,00	6 250,00	100,00%	< 0,01%
758	Różne rozliczenia	780 000,00	664 535,00	0,00	0,00%	0,00%
	RAZEM WYDATKI OGÓŁEM	82 277 477,98	89 609 647,37	81 138 181,58	90,55%	100,00%

Źródło: opracowanie własne

Wydatki bieżące

W 2025 roku wydatki bieżące zostały wykonane na poziomie 64 771 072,83 zł, tj. w 91,44% w stosunku do planu po zmianach wynoszącego 70 836 710,65 zł. Wartości zrealizowanych w 2025 roku wydatków bieżących według działów przedstawia tabela i wykres poniżej.

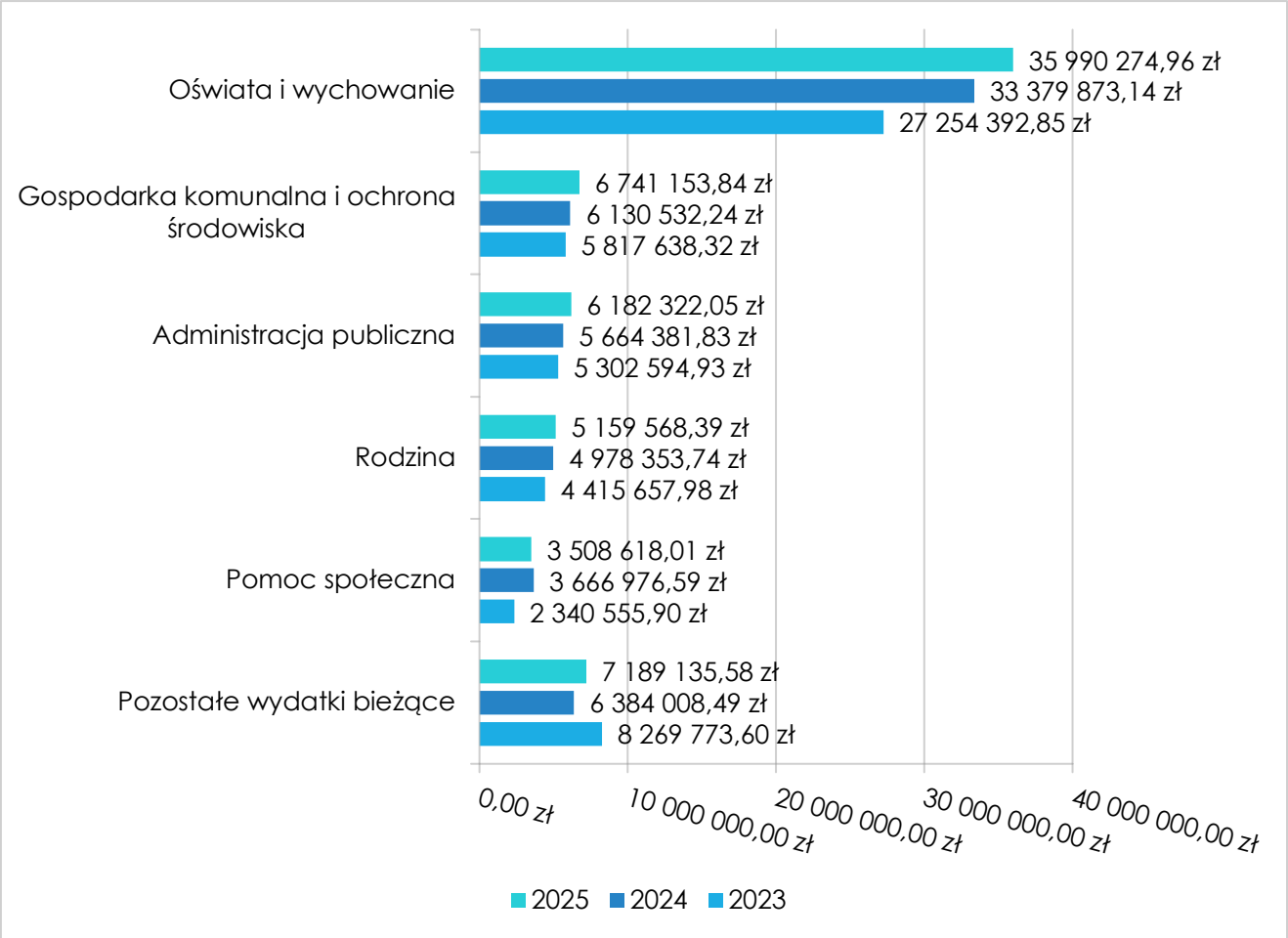
Tabela 11: Realizacja planu wydatków bieżących w 2025 roku w Gminie Brenna według działów klasyfikacji budżetowej.

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2025 r. (w zł)	Plan na 31.12.2025 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
801	Oświata i wychowanie	35 383 620,78	37 618 977,50	35 990 274,96	95,67%	55,57%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	7 194 838,80	7 407 147,97	6 741 153,84	91,01%	10,41%
750	Administracja publiczna	6 765 217,50	7 008 725,55	6 182 322,05	88,21%	9,54%
855	Rodzina	4 522 983,00	5 369 405,00	5 159 568,39	96,09%	7,97%
852	Pomoc społeczna	3 493 574,00	3 890 141,85	3 508 618,01	90,19%	5,42%
600	Transport i łączność	2 438 050,00	2 895 550,00	2 307 332,58	79,69%	3,56%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 941 000,00	1 996 000,00	1 995 940,00	100,00%	3,08%
757	Obsługa długu publicznego	1 200 000,00	1 200 000,00	1 073 139,85	89,43%	1,66%
851	Ochrona zdrowia	441 988,00	592 331,62	510 753,48	86,23%	0,79%
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	446 486,25	475 509,00	280 616,36	59,01%	0,43%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	302 900,00	379 900,00	242 742,76	63,90%	0,37%
700	Gospodarka mieszkaniowa	275 600,00	369 600,00	218 526,30	59,13%	0,34%
926	Kultura fizyczna	124 000,00	144 000,00	143 950,00	99,97%	0,22%
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	2 300,00	130 251,00	129 803,42	99,66%	0,20%
010	Rolnictwo i łowiectwo	26 000,00	117 682,39	115 335,09	98,01%	0,18%
752	Obrona narodowa	2 554,00	127 631,77	66 741,47	52,29%	0,10%
630	Turystyka	62 000,00	62 000,00	43 856,29	70,74%	0,07%
710	Działalność usługowa	366 175,00	348 675,00	42 420,53	12,17%	0,07%
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	20 000,00	32 397,00	11 727,45	36,20%	0,02%

925	Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	6 200,00	6 250,00	6 250,00	100,00%	< 0,01%
758	Różne rozliczenia	780 000,00	664 535,00	0,00	0,00%	0,00%
	RAZEM WYDATKI BIEŻĄCE	65 795 487,33	70 836 710,65	64 771 072,83	91,44%	100,00%

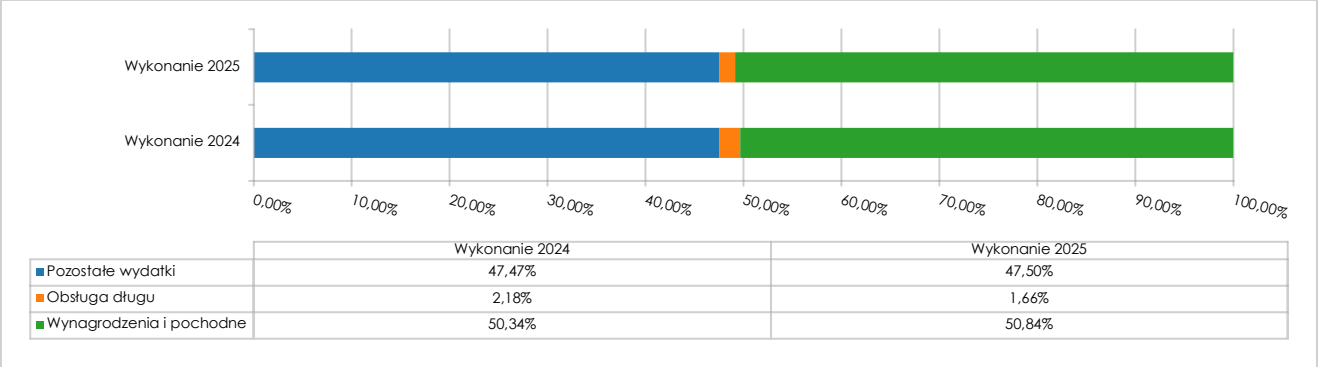
Źródło: opracowanie własne

Wykres 10: Wydatki bieżące budżetu Gminy Brenna wg działów w 2025 roku w porównaniu do lat 2023-2024.

Źródło: opracowanie własne

Wykres 11: Struktura wydatków bieżących Gminy Brenna w 2025 roku w porównaniu do roku 2024.

Źródło: opracowanie własne

Tabela 12:Dotacje podmiotowe udzielone z budżetu Gminy Brenna dla jednostek spoza sektora finansów publicznych w 2025 roku.

Lp.	Dział	Rozdział	Paragraf	Nazwa instytucji	Plan na 31.12.2025	Wykonanie na 31.12.2025	% wykonania planu
1.	801	80104	2540	Przedszkole Niepubliczne Chichopotam Górki Wielkie	720 000,00	659 980,24	91,66%
2.	801	80104	2540	Przedszkole Niepubliczne Twórcze TOTU Górki Małe	300 000,00	279 218,76	93,07%
3.	801	80104	2540	Przedszkole Leśna Brenna	190 000,00	182 940,18	96,28%
4.	801	80149	2540	Przedszkole Niepubliczne Twórcze TOTU Górki Małe	2 500 000,00	1 999 892,98	80,00%
5.	801	80149	2540	Przedszkole Niepubliczne Chichopotam Górki Wielkie	70 000,00	31 673,88	45,25%
6.	801	80149	2540	Przedszkole Leśna Brenna	110 000,00	77 524,22	70,48%
Ogółem					3 890 000,00	3 231 230,26	83,07%

Źródło: opracowanie własne

Tabela 13:Wykonanie planu dotacji celowych udzielanych z budżetu Gminy dla jednostek spoza sektora finansów publicznych

Lp.	Dział	Rozdział	Paragraf	Nazwa instytucji	Nazwa zadania	Plan na 31.12.2025	Wykonanie na 31.12.2025	% wykonania planu
1.	010	01009	2830	Spółka Wodna	Realizacja zadań w zakresie konserwacji rowów melioracyjnych	15 000,00	15 000,00	100,00%
2.	010	01043	6230	Mieszkańcy Gminy Brenna	Dotacje celowe na dofinansowanie kosztów inwestycji z zakresu gospodarki wodno-ściekowej, realizowanych na terenie gminy Brenna	15 000,00	1 170,00	7,80%
3.	010	01044	6230	Mieszkańcy Gminy Brenna	Dotacje celowe na dofinansowanie kosztów inwestycji z zakresu gospodarki wodno-ściekowej, realizowanych na terenie gminy Brenna	190 000,00	160 848,61	84,66%
4.	630	63003	2360	Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku	Realizacja zadań w zakresie upowszechniania turystyki	3 000,00	3 000,00	100,00%
5.	851	85154	2360	Parafia Rzymsko-Katolicka w Górkach Wielkich	Realizacja zadań w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym	100 000,00	96 125,97	96,13%
				Młodzieżowy Klub Sportowy Brenna-Górki				
				Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Śląska				
				Stowarzyszenie Charytatywne "Dogonić Czas"				
6.	853	85395	2360	Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku	Realizacja zadań w zakresie pomocy osobom w wieku emerytalnym	5 000,00	5 000,00	100,00%
7.	900	90003	6230	Mieszkańcy Gminy Brenna	Realizacja zadań w zakresie realizacji programu usuwania azbestu	20 000,00	9 915,68	49,58%
8.	900	90005	6230	Mieszkańcy Gminy Brenna	Realizacja planu gospodarki nieskoemisyjnej	20 000,00	4 000,00	20,00%
9.	921	92195	2360	OSP Górki Wielkie	Realizacja zadań w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr	6 000,00	5 940,00	99,00%

					kultury i dziedzictwa narodowego				
10.	926	92605	2820	Ludowy Klub Sportowy Beskid Brenna	Realizacja zadań w zakresie rozwoju sportu	120 000,00	120 000,00	100,00%	
				Klub Sportowy Spółnia 2020					
				Uczniowski Klub Sportowy Brenna-Górki					
				Młodzieżowy Klub Sportowy Brenna-Górki					
Ogółem						494 000,00	421 000,26	85,22%	

Źródło: opracowanie własne

Tabela 14. Wykonanie wydatków majątkowych budżetu Gminy Brenna za 2025 rok

Dział	Rozdział	§	P	Opis	Plan	Wykonanie	Wykonanie planu
010				Rolnictwo i łowiectwo	8 914 325,80	8 145 242,21	91,37%
	01043			<i>Infrastruktura wodociągowa wsi</i>	5 617 272,00	5 395 588,90	96,05%
		605	0	Rozbudowa sieci wodociągowej na terenie Gminy Brenna - Budowa sieci wodociągowej w Górkach Wielkich, Etap IV (Nowy Świat)	5 562 272,00	5 369 116,80	96,53%
		606	0	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych - wykup przyłączy wodociągowych	30 000,00	15 302,10	51,01%
		610	0	Rozbudowa sieci wodociągowej na terenie Gminy Brenna - Budowa sieci wodociągowej w Górkach Wielkich, Etap IV (Nowy Świat)	10 000,00	10 000,00	100,00 %
		623	0	Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych	15 000,00	1 170,00	7,80%
	01044			<i>Infrastruktura sanitacyjna wsi</i>	3 297 053,80	2 749 653,31	83,40%
		605	0	Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w Brennej przy ul. Śniegociny	26 000,00	13 252,41	50,97%
		605	0	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Brennej Kormany - Leśników - zadanie nr 3	597 551,00	207 993,26	34,81%
		606	0	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych - wykup przyłączy kanalizacyjnych	200 000,00	139 893,58	69,95%
		610	0	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Brennej Kormany - Leśników - zadanie nr 3	842 966,77	791 049,60	93,84%
		623	0	Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych	190 000,00	160 848,61	84,66%
		637	0	Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w Brennej przy ul. Śniegociny	1 440 536,03	1 436 615,85	99,73%
600				Transport i łączność	6 198 285,12	6 174 694,43	99,62%
	60014			<i>Drogi publiczne powiatowe</i>	120 000,00	120 000,00	100,00 %
		630	0	Dotacja celowa otrzymana z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych	120 000,00	120 000,00	100,00 %
	60016			<i>Drogi publiczne gminne</i>	6 023 285,12	6 010 165,92	99,78%
		605	0	Rozbudowa i przebudowa ul. Hołcyna w Brennej	93 000,00	89 610,80	96,36%
		606	0	Zakup samobieżnej zamiatarki do dróg, placów i chodników	70 000,00	60 270,00	86,10%
		637	0	Rozbudowa i przebudowa ul. Hołcyna w Brennej	5 860 285,12	5 860 285,12	100,00 %
	60020			<i>Funkcjonowanie przystanków komunikacyjnych</i>	55 000,00	44 528,51	80,96%
		606	0	Zakup 4 szt. wiat przystankowych	55 000,00	44 528,51	80,96%
630				Turystyka	218 332,00	209 094,00	95,77%
	63095			<i>Pozostała działalność</i>	218 332,00	209 094,00	95,77%
		605	0	Budowa obiektów małej architektury w Centrum Brennej - dokumentacja techniczna	13 500,00	12 300,00	91,11%
		605	0	Modernizacja kompleksu pasterskiego na Starym Groniu w Brennej- „Dzwon tradycji – transgraniczna polana wołoskich ścieżek ŚLAD” - dokumentacja techniczna	19 832,00	19 680,00	99,23%
		605	0	Budowa turystycznej trasy rowerowej Strumień-Szczyrk na terenie gminy Brenna, etap I	170 000,00	164 814,00	96,95%
		605	0	Budowa placu zabaw w Brennej Centrum - dokumentacja techniczna	15 000,00	12 300,00	82,00%
700				Gospodarka mieszkaniowa	814 505,00	550 057,92	67,53%
	70005			<i>Gospodarka gruntami i nieruchomościami</i>	257 500,00	101 940,40	39,59%

	605	0	Modernizacja budynku Leśnica 8 w Brennej	50 000,00	0,00	0,00%
	605	0	OZE na obiektach komunalnych w Gminie Brenna	42 500,00	18 450,00	43,41%
	605	0	Wymiana kotła gazowego w budynku Ośrodka Zdrowia w Górkach Wielkich	15 000,00	15 000,00	100,00 %
	606	0	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych - wykup działek	80 000,00	68 490,40	85,61%
	610	0	OZE na obiektach komunalnych w Gminie Brenna	70 000,00	0,00	0,00%
70007			<i>Gospodarka gruntami i nieruchomościami</i>	557 005,00	448 117,52	80,45%
	605	0	Remont budynku przy ul. Żagana 3 w Górkach Wielkich	115 025,00	13 862,35	12,05%
	658	0	Remont budynku przy ul. Żagana 3 w Górkach Wielkich	441 980,00	434 255,17	98,25%
750			Administracja publiczna	370 334,35	319 492,50	86,27%
75023			<i>Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)</i>	53 441,85	3 690,00	6,90%
	605	0	Przebudowa budynku Urzędu Gminy Brenna	23 000,00	3 690,00	16,04%
	610	0	Przebudowa budynku Urzędu Gminy Brenna	30 441,85	0,00	0,00%
75095			<i>Pozostała działalność</i>	316 892,50	315 802,50	99,66%
	606	7	zakup sprzętu i oprogramowania na potrzeby projektu "Cyberbezpieczny samorząd"	247 556,42	246 704,91	99,66%
	606	9	zakup sprzętu i oprogramowania na potrzeby projektu "Cyberbezpieczny samorząd"	69 336,08	69 097,59	99,66%
752			Obrona narodowa	889 358,00	811 670,00	91,26%
75295			<i>Pozostała działalność</i>	889 358,00	811 670,00	91,26%
	606	0	Beczka na wodę pitną	50 000,00	0,00	0,00%
	606	0	Agregat prądotwórczy stacjonarny	67 000,00	67 000,00	100,00 %
	606	0	Agregat prądotwórczy mobilny	67 000,00	66 000,00	98,51%
	606	0	Minikoparka	220 972,00	196 800,00	89,06%
	606	0	Ładowarka przegubowa	210 386,00	207 870,00	98,80%
	606	0	Samochód 4X2 z wywrotem tylnym i hakiem	274 000,00	274 000,00	100,00 %
754			Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	15 000,00	13 161,00	87,74%
75495			<i>Pozostała działalność</i>	15 000,00	13 161,00	87,74%
	605	0	Monitoring przestrzeni publicznej w Gminie Brenna	15 000,00	13 161,00	87,74%
801			Oświata i wychowanie	111 331,01	111 331,01	100,00 %
80101			<i>Szkoły podstawowe</i>	51 110,01	51 110,01	100,00 %
	605	0	Rozbudowa wewnętrznej instalacji wodociągowo-przeciwpożarowej w Szkole Podstawowej nr 2 w Brennej	51 110,01	51 110,01	100,00 %
80148			<i>Stołówki szkolne i przedszkolne</i>	60 221,00	60 221,00	100,00 %
	605	0	Modernizacja dźwigu towarowego w Przedszkolu Publicznym w Górkach Małych	40 221,00	40 221,00	100,00 %
	606	0	Zakup patelni elektrycznej dla Szkoły Podstawowej w Górkach Wielkich w ramach rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu"	20 000,00	20 000,00	100,00 %
851			Ochrona zdrowia	166 465,44	0,00	0,00%
85154			<i>Przeciwdziałanie alkoholizmowi</i>	166 465,44	0,00	0,00%
	605	0	Tworzenie i rozwój bazy dla realizacji zajęć terapeutyczno – sportowych na terenie Gminy Brenna	166 465,44	0,00	0,00%
900			Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 075 000,00	32 365,68	3,01%
90002			<i>Gospodarka odpadami komunalnymi</i>	1 010 000,00	18 450,00	1,83%
	605	0	Budowa PSZOK	1 010 000,00	18 450,00	1,83%
90003			<i>Oczyszczanie miast i wsi</i>	20 000,00	9 915,68	49,58%
	623	0	Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych	20 000,00	9 915,68	49,58%
90005			<i>Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu</i>	20 000,00	4 000,00	20,00%
	623	0	Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych	20 000,00	4 000,00	20,00%
90015			<i>Oświetlenie ulic, placów i dróg</i>	25 000,00	0,00	0,00%
	605	0	Rozbudowa oświetlenia ulicznego przy ul. Hołcyna w Brennej	25 000,00	0,00	0,00%
			Razem	18 772 936,72	16 367 108,75	87,18%

Źródło: opracowanie własne

Szczegółowe wykonanie wydatków Gminy Brenna w układzie WPF przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 15. Wykonanie wydatków Gminy Brenna w układzie WPF w 2025 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Wartości planowane wg uchwały WPF	Wartości planowane wg ostatniej zmiany WPF	Wartości planowane na dzień 31.12.2025	Wartości wykonane	Wykonanie wartości planowanych
2	Wydatki ogółem	82 277 477,98	89 431 231,36	89 609 647,37	81 138 181,58	90,55%
2.1	Wydatki bieżące, w tym:	65 795 487,33	70 658 294,64	70 836 710,65	64 771 072,83	91,44%
2.1.1	na wynagrodzenia i składki od nich naliczane	32 353 556,21	33 828 456,72	33 926 493,68	32 959 762,01	97,15%
2.1.3	wydatki na obsługę długu	1 200 000,00	1 200 000,00	1 200 000,00	1 073 139,85	89,43%
2.2	Wydatki majątkowe, w tym:	16 481 990,65	18 772 936,72	18 772 936,72	16 367 108,75	87,18%
2.2.1	inwestycje i zakupy inwestycyjne, w tym:	16 481 990,65	18 772 936,72	18 772 936,72	16 367 108,75	87,18%
2.2.1.1	wydatki o charakterze dotacyjnym na inwestycje i zakupy inwestycyjne	445 000,00	365 000,00	365 000,00	295 934,29	81,08%

Źródło: opracowanie własne

Kwota długu na koniec 2025 roku wyniosła 15 575 752,90 zł. W uchwale WPF kwotę długu ogółem Gminy Brenna w roku 2025 planowano na poziomie 16 024 287,03 zł.

Oznacza to, że w stosunku do wartości planowanych kwota zadłużenia na koniec roku zmniejszyła się.

W kwocie długu Gminy Brenna na koniec 2025 r. uwzględnia się:

- 1) umowy kredytu i pożyczki – 9 370 752,90 zł;
- 2) papiery wartościowe, których zbywalność jest ograniczona – 6 205 000,00 zł.

Relacja łącznej kwoty długu Gminy Brenna na koniec 2025 roku w relacji do dochodów ogółem pomniejszonych o dotacje i środki o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy o finansach publicznych, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu wyniosła 17,31%.

Tabela 14. Stan zobowiązań na dzień 31.12.2025 roku.

Zobowiązanie	Kwota
długoterminowe kredyty	3 528 000,00
długoterminowe pożyczki (WFOŚiGW)	5 842 752,90
Obligacje	6 205 000,00
Razem	15 575 752,90

Źródło: opracowanie własne

W 2025 roku podpisano z WFOŚiGW umowę nr 42/2025/202/GW/zw/U w sprawie częściowego warunkowego umorzenia pożyczki udzielonej na podstawie umowy nr 314/2014/202/OW/ot/P na kwotę 376.116,26 zł oraz umowę nr 43/2025/202/GW/zw/U w sprawie częściowego warunkowego umorzenia pożyczki udzielonej na podstawie umowy nr 299/2016/202/OW/ot/P na kwotę 248.534,13 zł.

Rok 2025 był okresem pełnej stabilizacji i konsekwentnego utrzymywania restrykcyjnej dyscypliny finansowej, wdrożonej po zakończonym programie naprawczym (2022 r.). Dzięki rygorystycznemu zarządzaniu wydatkami bieżącymi, Gmina Brenna wypracowała nadwyżkę operacyjną na poziomie

14 605 747,13 zł. Należy podkreślić, że wypracowana nadwyżka nie stanowi wolnych środków konsumpcyjnych, lecz jest fundamentem bezpieczeństwa finansowego Gminy. Stanowi ona źródło pokrycia dla spłaty historycznego zadłużenia oraz bazę do zabezpieczenia wkładów własnych przy absorpcji środków zewnętrznych.

Taka konstrukcja budżetu pozwoliła na zrealizowanie planu wydatków rzędu 89,2 mln zł i utrzymanie wysokiego tempa inwestycji bez zaciągania nowego długu. Wskaźniki zadłużenia z art. 243 ufp są w pełni zachowane.

II.2 Realizacja polityki inwestycyjnej

Przedmiotowy rozdział w szczegółowy sposób przedstawia inwestycje zrealizowane w Gminie Brenna z punktu widzenia wysokości środków na najważniejsze działania oraz źródeł ich finansowania.

W 2025 r. Gmina Brenna wdrażała 11 projektów o łącznej wartości 26.770.259,32 zł.

Na ich realizację uzyskała dofinansowanie w wysokości 25.861.052,41 zł, resztę zaś stanowił wkład własny. Wszystkie przedsięwzięcia finansowane były z funduszy krajowych i unijnych. Szczegółowe zestawienie projektów realizowanych przez gminę w 2025 r. i źródeł ich finansowania znajduje się w poniższej tabeli.

Tabela 15. Inwestycje i realizowane projekty w 2025 r. wraz ze źródłami finansowania

	Nazwa projektu	Źródło finansowania	Lata realizacji	Wartość całkowita projektu	Pozyskane środki zewnętrzne
1	Akademia dobrej przyszłości – przedszkolak najlepszą inwestycją	Program Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego PLUS	2024-2026	667 546,25 zł	600 791,62 zł
2	Cyberbezpieczny Samorząd	Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027 (FERC)	2024-2026	408 290,00 zł	379 290,00 zł
3	Lokalny Ośrodek Wiedzy i Edukacji w Gminie Brenna	Program Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego PLUS	2025-2026	667 546,25 zł	600 791,62 zł
4	Spotkajmy się w sercu Beskidów - Brenna i Bystrzyca razem	współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Interreg Czechy - Polska 2021–2027 za pośrednictwem Funduszu Małych Projektów Euroregionu Śląsk Cieszyński.	2025-2026	262 209,66 zł	165 232,00 zł
5	Rozbudowa kanalizacji sanitarnej w Brennej ul. Śniegociny – formuła zaprojektuj i wybuduj	RF Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, RFIL, umorzenia WFOŚiGW	2024-2026	3 563 780,97 zł	3 465 200,55 zł
6	Budowa sieci wodociągowej w Górkach Wielkich, etap IV (Nowy Świat)	WFOŚiGW -umorzenia, RFIL, subwencja	2025-2027	5 301 929,90 zł	5 128 662,50 zł
7	Przebudowa budynku Urzędu Gminy Brenna	RFIL	2025-2026	2 694 795,32 zł	2 694 795,32 zł
8	Budowa kanalizacji sanitarnej w Brennej Kormany – Leśników przy ulicach: Kormany, Drożyska, Łączka, Topolowa, dr Kisiały, Leśników, Wiązowa – zadanie nr 4.	RF Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, Rządowy Fundusz	2024-2025	5 619 331,26 zł	5 566 792,80 zł

9	Remont budynku przy ul. Żagana 3 w Górkach Wielkich	Rządowy Program Odbudowy Zabytków	2024-2025	443 117,52 zł	434 255,17 zł
10	Rozbudowa drogi gminnej ul. Hołcyna w Brennej	RF Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, Rządowy Fundusz	2024-2025	6 168 721,18 zł	5 860 285,12 zł
11	Budowa kanalizacji sanitarnej w Brennej Kormany – Leśników zadanie 3	RF Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych, subwencja	2025	972 991,01 zł	964 955,71 zł
suma				26 770 259,32 zł	25 861 052,41 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Brenna

II.3 Sytuacja gospodarcza

W Gminie Brenna w systemie CEIDG zarejestrowanych jest 1417 indywidualnych podmiotów gospodarczych, w tym aktywnych – 590, wykreślonych – 601, zawieszonych – 170. W formie spółek cywilnych działalność prowadzi 47 podmiotów. W 2025 roku dokonano 18 nowych wpisów (założenie działalności gospodarczej), a 35 przedsiębiorców wyrejestrowało działalność z ewidencji.

Przeważający przedmiot działalności gospodarczej to wszelkiego rodzaju roboty budowlane, kolejną przeważającą działalnością jest handel detaliczny i hurtowy, a na trzecim miejscu działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi.

II.4 Sytuacja demograficzna

Gminy Brenna, podobnie jak większość obszaru Polski, dotknięta jest negatywnymi zjawiskami demograficznymi, choć skala zjawiska nie jest duża. Według danych GUS w Brennej regularnie rośnie liczba osób w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na osoby w wieku produkcyjnym, spada liczba osób w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym, rośnie natomiast liczba osób w wieku poprodukcyjnym.

Zgodnie z danymi Urzędu Gminy w 2025 r. przyrost naturalny był ujemny. Liczba zameldowań była niższa niż liczba wymeldowań, co niestety należy uznać za niezbyt dobry prognostyk na przyszłość. W tabeli poniżej przedstawiono podstawowe dane demograficzne.

Tabela 16. Sytuacja demograficzna w Gminie Brenna w latach 2023-2025

	2023	2024	2025
liczba ludności (zameldowanie stałe) w tym:	11 163	11 145	11 160
Brenna	6 064	6 035	6 022
Górki Małe	868	861	859
Górki Wielkie	4 231	4 249	4 279
Zameldowani tymczasowo	283	201	119
liczba zameldowań	313	300	256
liczba wymeldowań	118	328	250
urodzenia żywe	82	85	76
zgony ogółem	134	108	126

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Brenna

II.5 Realizacja polityki w zakresie gospodarki odpadami

Tematyka gospodarki odpadami wpisuje się w ochronę środowiska naturalnego w gminie, niemniej ze względu na zakres odpowiedzialności leżący po stronie samorządu lokalnego zdecydowano się o wydzieleniu tego obszaru w formie odrębnego rozdziału. W dniu 1 stycznia 2012 r. weszła w życie nowelizacja ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2025 r. poz. 733).

Głównym celem znowelizowanej ustawy jest uporządkowanie gospodarki odpadami, a w szczególności ograniczenie składowania zmieszanych odpadów komunalnych i odpadów ulegających biodegradacji na składowiskach, prowadzenie selektywnego zbierania odpadów, osiągnięcie odpowiednich poziomów odzysku i recyklingu, a także zmniejszenie ilości dzikich wysypisk.

Na mocy Uchwały nr IX/56/24 Rady Gminy Brenna z dnia 28 listopada 2024 r. w sprawie ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w roku sprawozdawczym ustalono kwotę w wysokości 39,00 zł od osoby zamieszkującej daną nieruchomość (dla odpadów zebranych selektywnie) oraz 78,00 zł za śmieci, jeśli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów w sposób selektywny. Ponadto zwalnia się w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanej budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym - stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynosi wówczas 37,00 zł miesięcznie od osoby zamieszkującej nieruchomość.

W tabeli poniżej przedstawiono masę odpadów zebranych na terenie Gminy Brenna w 2025 r.

Tabela 17. Odpady zgromadzone selektywnie w 2024 roku na terenie Gminy Brenna

Rodzaj odpadu	Odebrane z nieruchomości (masa w Mg)	Zebrane w PSZOK (masa w Mg)	Masa razem w Mg
Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1484,72	0,000	1484,72
Zużyte opony	19,83	0,000	19,83
Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,6	0,000	0,6
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01	2,86	4,47	7,33

23 zawierające niebezpieczne składniki			
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	11,04	6,02	17,06
Urządzenia zawierające freony	6,043	0,000	6,043
Baterie i akumulatory łącznie z bateriami i akumulatorami wymienionymi w 16 06 01, 16 06 02 lub 16 06 03 oraz niesortowane baterie i akumulatory zawierające te baterie	0,000	0,09	0,09
Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny (popiół)	228,6	0,000	228,6
Odpady wielkogabarytowe	287,24	68,22	355,46
Odpady ulegające biodegradacji	488,47	0,000	488,47
Opakowania z papieru i tektury	124,78	4,13	128,91
Opakowania z tworzyw sztucznych i metali	358,27	7,52	365,79
Opakowania ze szkła	330,89	3,23	334,12
Żelazo i stal	0,00	0,00	0,00
Zmieszane odpady betonu, gruzu ceglanego, odpadowych elementów ceramicznych i elementów wyposażenia	0,00	96,74	96,74
Odpadowa papa	0,00	15,94	15,94

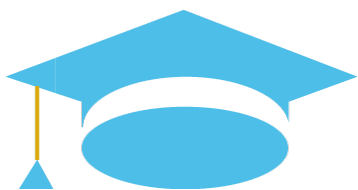
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Brenna

Systemem gospodarowania odpadami komunalnymi na dzień 31.12.2025 r. objęto 10 684 mieszkańców.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 9 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2025 r. poz. 733) obliczone zostały następujące poziomy:

- osiągnięty poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych wyniósł: 50,28%
- poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania wyniósł 24,77% (wymagany poziom wg normy obowiązującej do 16 lipca 2020 r. wynosi nie więcej niż 35%).

II.6 Realizacja polityki oświatowej i kulturalnej

Działania oświatowe i kreowanie polityki kulturalnej to wiodące obszary działalności samorządu lokalnego. Ponadto, z punktu widzenia wydatkowania środków budżetowych to bardzo ważne obszary polityki lokalnej.

Zakres przedmiotowy rozdziału koncentruje się na charakterystyce zagadnień stanowiących zadania własne gminy z zakresu: edukacji publicznej; kultury (w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury) oraz kultury fizycznej i turystyki.

Oświata

Na terenie Gminy Brenna funkcjonują trzy szkoły podstawowe i dwa publiczne przedszkola. Przy czym od września 2025 r. jedna szkoła podstawowa i publiczne przedszkole funkcjonują jako Zespół Szkolno-Przedszkolny w Brennej.

W roku szkolny 2024/2025 łączna liczba oddziałów szkolnych wynosiła 54, a liczba uczniów – 1026. Liczba oddziałów przedszkolnych to 16, liczba wychowanków – 387. W tabeli poniżej przedstawiono dane w rozbiciu na poszczególne jednostki oświatowe.

Tabela 18. Łączna liczba wychowanków oraz zatrudnionej kadry pedagogicznej w poszczególnych jednostkach oświatowych w 2024 r.

wychowanie przedszkolne						
Wskaźnik ¹	Przedszkole Publiczne nr 1 w Brennej	Przedszkole Publiczne nr 1 w Górkach Małych	Szkoła Podstawowa nr 1 w Brennej	Szkoła Podstawowa nr 2 w Brennej	Szkoła Podstawowa im. T. Kościuszki w Górkach Wielkich	suma
liczba dzieci	73	116	97	23	73	387
liczba oddziałów	3	5	4	1	3	16
liczba zatrudnionych						

¹ Zatrudnienie kadry pedagogicznej podano wg stanu na ostatni dzień prowadzenia zajęć dydaktycznych w roku szkolnym 2023/2024, tj. na dzień 21.06.2024 r. Pozostałe dane podano wg stanu na dzień 31.08.2024 r.

wychowawców/ nauczycieli - zatrudnienie w pełnym i niepełnym wymiarze godzin	11	16	7	2	9	45
zatrudnienie w pełnym i niepełnym wymiarze godzin – w przeliczeniu na etat	8,12	13,85	4,92	2	6,99	35,88
Szkolnictwo						
liczba dzieci	-	-	319	162	545	1026
liczba oddziałów	-	-	18	9	27	54
liczba zatrudnionych wychowawców/ nauczycieli - zatrudnienie w pełnym i niepełnym wymiarze godzin	-	-	34	26	57	117
zatrudnienie w pełnym i niepełnym wymiarze godzin - w przeliczeniu na etat	-	-	35,08	20,66	70,41	126,15
suma						
liczba dzieci uczęszczających do szkół i przedszkoli						1413
liczba oddziałów szkolnych i przedszkolnych						70
liczba zatrudnionych wychowawców/ nauczycieli - zatrudnienie w pełnym i niepełnym wymiarze godzin						162
zatrudnienie w pełnym i niepełnym wymiarze godzin - w przeliczeniu na etat						162,03

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Brenna.

W 2025 r. (wg stanu na dzień na ostatni dzień roku szkolnego 2024/2025, tj. na dzień 31.08.2025 r.) zatrudnienie w szkołach i przedszkolach powołanych i nadzorowanych przez Gminę Brenna wyniosło ogółem 162,03 etatu, a w tym:

- zatrudnienie w pełnym wymiarze godzin – 153,47;
- zatrudnienie w niepełnym wymiarze godzin – 8,56.

Dodatkowo, w jednostkach oświatowych w przeliczeniu na etat zatrudnionych było:

- 17,00 pracowników administracyjnych,

- 49,375 pracowników obsługi.

W gminie Brenne funkcjonują 2 przedszkola niepubliczne i 1 punkt wychowania przedszkolnego:

1. Niepubliczny Punkt Przedszkolny „Leśna Brenna”
2. Przedszkole Niepubliczne Chichopotam
3. Niepubliczne Przedszkole Twórcze „ToTu” z oddziałami integracyjnymi

Tabela 19. Dotacje dla przedszkoli niepublicznych w 2024 r.

	NIEPUBLICZNY PUNKT PRZEDSZKOLNY "LEŚNA BRENNa"	PRZEDSZKOLE NIEPUBLICZNE CHICHOPOTAM	NIEPUBLICZNE PRZEDSZKOLE TWÓRCZE "TOTU" z oddziałami integracyjnymi
Przeciętna miesięczna liczba uczniów bez orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego	24	45	36
Przeciętna miesięczna liczba uczniów posiadających opinię o wczesnym wspomaganie rozwoju	0	0	18
Wysokość przekazanej dotacji na uczniów bez orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym dotacja na wczesne wspomaganie rozwoju dziecka /" WWR"/	70 990,36 zł	38 734,44 zł	1 992 832, 42 zł
Wysokość przekazanej dotacji na uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego	189 474,04 zł	659 980,24 zł	279 218,76 zł
Należna dotacja ogółem	260 464,40 zł	698 714,68 zł	2 272 051,18 zł
SUMA	3 231 230,26 zł		

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Brenna.

Łączne wydatki na oświatę i wychowanie wyniosły:

- w 2023 r. – 27 254 392,85 zł
- w 2024 r. – 33 379 873,14 zł
- w 2025 r. – 35 990 274,96 zł

Infrastruktura szkolna

- **Szkoła Podstawowa nr 1 im. Janusza Korczaka w Brennej (ul. Leśnica 103)** posiada budynek szkolny, salę gimnastyczną, siłownię, boisko asfaltowe i plac zabaw. Budynek szkolny posiada 8 sal lekcyjnych wyposażonych w monitory i projektory interaktywne, salę komputerową, 3 oddziały przedszkolne i stołówkę, świetlicę, 2 gabinety logopedy, gabinet pedagogiczno-psychologiczny, gabinet dyrektora, sekretariat, archiwum, bibliotekę, gabinet pielęgniarki szkolnej, własną studnię głębinową i kanalizację.
- **Budynek SP nr 1 (ul. Górecka 224)** posiada 9 sal lekcyjnych wyposażonych w projektory i tablice interaktywne, pracownię komputerową, zieloną pracownię, 1 oddział przedszkolny, stołówkę, 2 świetlice, bibliotekę z czytelnią, Laboratorium Przyszłości, gabinet psychologicznopedagogiczny, gabinet księgowej, dyrektora, sekretariat i archiwum, gabinet pielęgniarki, salę gimnastyczną i boisko orlik, pumptrack, obserwatorium nietoperzy, plac zabaw i Transgraniczny Ogród Zielin.
- **Szkoła Podstawowa nr 2 im. Stefana Żeromskiego w Brennej** to 8 sal lekcyjnych, 1 oddział przedszkolny, pracownię komputerową, fizyczno-chemiczną, świetlicę ze stołówką, salę gimnastyczną, boisko sportowe oraz plac zabaw.
- **Szkoła Podstawowa w Górkach Wielkich** dysponuje 21 salami lekcyjnymi, 1 pracownią językową, 1 pracownią fizyko-chemiczną, 3 pracowniami komputerowymi z dostępem do Internetu.

Bazę sportowo-rekreacyjną stanowią: hala sportowa, sala gimnastyczna, boisko asfaltowe do koszykówki, boisko trawiaste do piłki nożnej, bieżnia do biegu na 60 m, bieżnia z piaskownicą do skoku w dal, drążki do treningów siłowych oraz dwa place zabaw dla dzieci młodszych. Szkoła dysponuje także biblioteką i czytelnią z internetowym centrum multimedialnym, gabinetem pedagoga szkolnego, logopedy, sklepikiem i 3 świetlicami oraz stołówką.
- **Przedszkole Publiczne nr 1 w Górkach Małych** posiada 5 sal zajęć wyposażonych w monitory, projektory interaktywne oraz pomoce dydaktyczne i zabawki, 1 salę zajęć dodatkowych wyposażoną w monitor, stół interaktywny, pomoce edukacyjne oraz zabawki, 1 salę zajęć usprawniających ruchowo wyposażoną w dywan interaktywny, pomoce i sprzęt sportowy oraz do integracji sensorycznej, 1 gabinet psychologa/logopedy, gabinet dyrektora, gabinet księgowej/intendentki, sekretariat,

archiwum, kuchnie z zapleczem, pomieszczenie socjalne, 3 place zabaw: 1 w zarządzie przedszkola oraz 2 place w zarządzie gminy.

- **Przedszkole Publiczne nr 1 w Brennej** posiada 3 sale zajęć wyposażone w pomoce dydaktyczne, zabawki, sprzęt multimedialny, 2 gabinety do zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej pomoce i sprzęt sportowy oraz do integracji sensorycznej, 1 gabinet księgowej/intendentki, kuchnie z zapleczem, pomieszczenie socjalne, plac zabaw, boisko przedszkolne.

Dowóz dzieci

Gmina wywiązuje się z obowiązku wynikającego z ustawy Prawo oświatowe i zapewnia dowóz uczniów do placówek oświatowych, zarówno tych położonych na terenie gminy Brenna, jak i usytuowanych poza jej granicami (szkół podstawowych, szkół specjalnych oraz ośrodków rehabilitacyjno-edukacyjno-wychowawczych w Skoczowie, Ustroniu, Cieszynie, Bielsku-Białej i Kiczycach).

Powyższe zadanie jest realizowane poprzez:

- **zwrot kosztów dowozu uczniów z niepełnosprawnościami**, w przypadku, gdy transport zapewniają rodzice (na podstawie zawartej umowy);
- **zwrot kosztów dojazdu środkami komunikacji publicznej** (gdy organizują go rodzice) lub bezpośredni zakup biletów miesięcznych przez szkołę.

Ponadto gmina zapewnia uczniom z niepełnosprawnościami bezpłatny transport i opiekę w drodze do placówek oświatowych (położonych na terenie gminy Brenna lub gmin ościennych), w których realizują oni obowiązek szkolny lub obowiązek nauki (samochód gminy oraz przewoźnik zewnętrzny wybierany w drodze przetargu nieograniczonego).

Przeciętna liczba uczniów, w roku szkolnym 2024/2025, którym zapewniono dowóz wyniosła:

- 28 - liczba uczniów niepełnosprawnych, dowożonych „busami”,
- 12 -zwrot kosztów dowozu uczniów niepełnosprawnych, w przypadku, gdy dowożenie zapewniają rodzice (na podstawie umowy),

- 19+5 (opiekun) -zwrot kosztów dojazdu środkami komunikacji publicznej, w przypadku, gdy dowożenie zapewniają rodzice,
- 14- zwrot kosztów dojazdu środkami komunikacji publicznej (zakup biletów miesięcznych przez szkołę średnia liczba uczniów)

Roczna kwota przeznaczona z budżetu gminy na ten cel wyniosła: 666.332,13 zł, która dodatkowo obejmuje zakup materiałów i wyposażenia, między innymi:

- zakup paliwa do gminnego samochodu,
- zakup usług pozostałych w zakresie transportu dzieci niepełnosprawnych do szkół (podmiot zewnętrzny dowożący uczniów niepełnosprawnych),
- wydatki na wynagrodzenia z tytułu umowy zlecenia w związku z dowozem uczniów niepełnosprawnych do szkół.
- wydatki na wynagrodzenie kierowcy

Dodatkowo 12.403,20 zł to koszt poniesiony z budżetu szkoły na zakup biletów miesięcznych dla uczniów spełniających ustawowe kryteria do zwrotu kosztów dojazdu do szkoły.

Promocja Kultura i Sport

W 2025 roku Ośrodek Promocji, Kultury i Sportu Gminy Brenna (OPKiS) realizował szeroką gamę działań w zakresie promocji kultury, sportu, edukacji oraz turystyki, skierowanych zarówno do mieszkańców gminy, jak i odwiedzających ją turystów

Podejmowane inicjatywy miały na celu upowszechnianie wartości kulturowych, rozwój aktywności fizycznej, wzmacnianie tożsamości regionalnej oraz promocję walorów Gminy Brenna na szerszym forum.

Tabela 20. Infrastruktura i zatrudnienie w OPKiS w Brennej w 2025 r.

Infrastruktura będąca w zarządzie OPKIS		
1	Park Turystyki w Brennej Centrum	
2	Ośrodek „Pod Brandysem” w Górkach Wielkich	
3	Budynek Beskidzkiego Domu Zielin Przytulnia w Brennej	
4	Parter „Szkoly na Żagana” w Górkach Wielkich	
5	Obserwatorium Nietoperzy w Brennej – umowa dzierżawy	
6	Wsparcie UG przy dzierżawie boiska w Brennej Centrum oraz przy utrzymaniu porządku i czystości „Kompleksu Leśnica” wraz z tężnią solankową	
Zatrudnienie		
	stanowisko	liczba etatów
1	Dyrektor	1

2	Główna Księgowa	1
3	Księgowa/ kadrowa	1
4	Specjalista ds. sportu	1
5	Specjalista ds. turystyki i promocji	1
6	Specjalista ds. promocji (obsługa IT)	1
7	Specjalista ds. turystyki i promocji (obsługa Beskidzkiego Domu Zielin Przytulnia)	1
8	Konserwator	1
9	Sprzątaczką	1
Budżet		
1	Dotacja z rozdziału 92114	1 550 000,00 zł
2	Dotacja z rozdziału 85154	130 288,45 zł
3	Pozostałe przychody	775 873,19 zł
4	Suma	2 461 161,99 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPKiS Brenna

Poniżej przedstawiono szczegółowe zestawienie najważniejszych przedsięwzięć oraz działań realizowanych przez OPKiS w poszczególnych obszarach aktywności:

I. REALIZACJA PROJEKTÓW, UDZIAŁ W KONKURSACH, TRWAŁOŚĆ PROJEKTÓW ORAZ SPONSORZY I PARTNERZY OPKIS

Pozostałe projekty złożone/wnioskowane/w partnerstwie:

- „ŚLAD” – projekt w ramach programu Interreg Polska–Słowacja Ośrodek Pomocy i Kultury w Brennej (OPKiS) uczestniczy w naborze w ramach programu Interreg PL– SK jako partner projektu wraz z 16 instytucjami. Partnerem wiodącym jest Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach. OPKiS Brenna przygotował szereg działań miękkich oraz promocyjnych, w tym gry terenowe, plenery rzeźbiarskie, spotkania i koncerty oparte na lokalnym dziedzictwie kulturowym. Ostatecznie nie otrzymano dofinansowania.
- „Kulturalny ORLEN” - W dniu 19 lutego 2025 roku złożony został wniosek projektowy w ramach programu „Kulturalny ORLEN” pod nazwą Mała wieś, wielka sztuka – wielkie małe dzieła. Projekt dotyczył organizacji cyklu zajęć artystycznych dla dzieci, rozwijających kreatywność i zainteresowanie sztuką. Zakładał aktywizację kulturalną najmłodszych poprzez różnorodne formy warsztatów, odbywających się w inspirującym otoczeniu, sprzyjającym zdobywaniu nowych umiejętności i doświadczeń, budowaniu pewności siebie oraz nawiązywaniu relacji społecznych. Nabór wniosków zakończył się 24 marca 2025 roku. W dniu 17 kwietnia 2025 roku otrzymaliśmy informację, że po przeprowadzonej analizie projekt nie znalazł się wśród 185 wniosków zakwalifikowanych do programu.
- „Kultura – Interwencje” - "Dni Dawnych Kultur" - nasza słowiańska kultura! W dniu 16 marca 2025 roku złożony został wniosek nr 48344/25 dotyczący realizacji trzydniowego wydarzenia Dni Dawnych Kultur. Projekt zakładał organizację wczesnośredniowiecznej wioski z pokazami

rzemiosła, inscenizacjami, warsztatami edukacyjnymi oraz koncertami. Pierwszego dnia planowano koncert folkowy i wykład o ziołach. Drugiego dnia – warsztaty, prelekcje i pokazy kulinarne. Trzeciego dnia – rekonstrukcję bitwy oraz koncerty muzyki dawnej. Wydarzenie miało charakter otwarty i międzypokoleniowy, służący popularyzacji wiedzy historycznej, wzmacnianiu tożsamości kulturowej i integracji społecznej. Niestety, projekt nie otrzymał dofinansowania w ramach programu. Góralska Szafa Grająca – zielarskie inspiracje w muzyce Górali Śląskich w ramach KPO Projekt zakłada realizację wystawy poświęconej związkom między muzyką Górali Śląskich a tradycją zielarską. Ekspozycja skoncentruje się na ludowych instrumentach muzycznych – ich budowie, znaczeniu kulturowym oraz wykorzystaniu ziół jako materiału do tworzenia instrumentów i motywu obecnego w tekstach i symbolice muzyki. W przestrzeni wystawienniczej zaprezentowane zostaną instrumenty, opisy, materiały dźwiękowe oraz kontekst kulturowy. Uzupełnieniem będzie część wirtualna z dostępem do nagrań, tekstów i informacji, umożliwiającą samodzielne odkrywanie muzyki w domu. W ramach projektu powstanie również krótki film prezentujący tradycje muzyczne regionu. Ostatecznie nie otrzymano dofinansowania.

- „Festiwal 9 Sił” – OPKiS Brenna uczestniczył w trzeciej edycji festiwalu Dziewięć Sił Festiwal, który to projekt został sfinansowany z Budżetu Samorządu Województwa Śląskiego. 9 Sił Festiwal to wspólne przedsięwzięcie ośrodków kultury i jednostek promocji miast i wsi z Województwem Śląskim, mające na celu stworzenie produktu turystycznego w postaci festiwalu promującego obszar dwóch turystycznych marek: Beskidów i Śląska Cieszyńskiego. W dziewięciu miejscowościach leżących na terenie wspomnianych marek odbędą się najróżniejsze wydarzenia - kulturalne, turystyczne czy muzyczne. Wydarzenia opisane szerzej w części kultura. Łączny budżet dla Gminy Brenna wyniósł 40 000 zł brutto na 2025 rok.
- „BezGRAnicznie turystyczni” – Stowarzyszenie Olza wraz z Partnerami realizuje program INFOTUR, który jest wciąż słabo wykorzystywany przez podmioty działające w branży turystycznej. Ruch turystyczny został mocno ograniczony w czasie obostrzeń związanych z pandemią. W ramach projektu pragniemy skorzystać z efektów wykonanej już pracy i rozwinąć inicjatywę, poprzez badania, sieciowanie, profesjonalizację, promocję oraz rozwój ofert turystycznych po obu stronach granicy na terenie Śląska Cieszyńskiego.
- „Śląsko-morawskie pogranicze” – projekt, w którym OPKiS Brenna uczestniczy bezkosztowo. Beskidzki Dom Zielin „Przytulnia” jest atrakcją w ramach programu projektu. Realizacją projektu zajmuje się SRIWR „Olza” oraz Związek Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego.

Realizacja trwałości projektów (projekty zakończone, które wymagają raportów trwałości przez 5 lat od ostatniej płatności):

- **„Beskid Śląski - wspólne dziedzictwo”**, realizacja założeń trwałości: utrzymanie wskaźnika współpracy (wspólna organizacja wydarzeń), wskaźnika odpowiedzialności, utrzymanie obiektu i bieżąca działalność. Projekt zakończono – końcowy raport został złożony w grudniu 2024. **Ostatni raport został zatwierdzony początkiem roku 2025 – realizacja trwałości zakończona pomyślnie.**
- **„Brenna & Bystrzyca jedna drużyna”**, realizacja założeń trwałości: organizacja turnieju sportowego na zakupionej infrastrukturze, pielęgnacja symbolicznego „drzewa współpracy”. **Ostatni raport został złożony w lipcu 2025.**
- **„Beskid na rowerze”**, realizacja założeń trwałości: utrzymanie oraz działalność wypożyczalni rowerów od maja do września w Parku Turystyki, dbałość o stacje naprawczą dla rowerów, organizacja Rodzinnego Rajdu Rowerowego, wspólne promowanie turystyki rowerowej poprzez publikacje materiałów promocyjnych w obu językach dystrybuowana po obu stronach granicy (mapy z trasami rowerowymi) oraz prowadzenie szerokiej akcji promocyjnej na stronach internetowych gminy Brenna oraz facebooku gminy Brenna, w mediach lokalnych Czeskich i Polskich. **Ostatni raport został złożony we wrześniu 2025.**
- **„Aktywnie w naturze”**, realizacja założeń trwałości: prace remontowe, ewentualne naprawy infrastruktury, a także utrzymanie funkcjonowania wspólnego programu lojalnościowego „Wędrownik”, promocja turystyki transgranicznej.
- **„Konwersja cyfrowa domów kultury”** - realizacja założeń trwałości: poprzez realizację strategii cyfrowej, realizacja filmów promocyjnych.
- **„Za woniom drzewa”**, realizacja założeń trwałości: utrzymanie infrastruktury, utrzymanie funkcjonowania wspólnego programu lojalnościowego, promocja turystyki transgranicznej, realizacja Pleneru Malarskiego i Pleneru Rzeźbiarskiego. Co roku zapraszani są rzeźbiarze z Polski i Słowacji, którzy przez pięć dni tworzą z drewna dzieła sztuki inspirowane lokalnym folklorem. Wydarzenia opisane szerzej w części kultura.

II. PROWADZENIE WIELOKIERUNKOWEJ DZIAŁALNOŚCI UPOWSZECHNIANIA PROMOCJI KULTURY I SZTUKI, SPORTU, EDUKACJI KULTURALNEJ – SZCZEGÓLNIE DZIECI I MŁODZIEŻY, POZYSKIWIANIA I PRZYGOTOWYWANIA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ DO AKTYWNEGO UCZESTNICTWA W KULTURZE ORAZ WSPÓŁTWORZENIA JEJ WARTOŚCI

BAZA TALENTÓW:

Zajęcia muzyczne, plastyczne, ceramiczne oraz regionalne dla dzieci z terenu Gminy Brenna, realizowane poza godzinami nauki szkolnej w 3 miejscach na terenie gminy. Odbývają się w trybie „studenckim” tzn. semestr jesienny od października do grudnia oraz semestr wiosenny od stycznia do czerwca. Ewentualne nowe nabory lub uzupełniające przeprowadzane są we wrześniu i październiku. Łącznie w pierwszej połowie 2025 w zajęciach uczestniczyło **180 uczestników**.

ZAJĘCIA MUZYCZNE:

1. Nauka gry na perkusji i bębnach, 9 uczestników instruktor – Tymoteusz Bączyk, miejsce – Szkoła na Żagana, zajęcia prowadzone raz w tygodniu
2. Nauka gry na skrzypcach metodą klasyczną, 13 uczestników instruktor – Krzysztof Durlow, miejsce – Szkoła na Żagana oraz Amfiteatr, zajęcia prowadzone dwa razy w tygodniu (grupa Górki i grupa Brenna)
3. Nauka gry na skrzypcach „po góralsku”, 15 uczniów instruktor – Karolina Grusiecka, miejsce – Beskidzki Dom Zielin „Przytulia”, zajęcia prowadzone raz w tygodniu
4. Nauka gry na gitarze, 24 uczniów instruktor – Błażej Żur, miejsce – Amfiteatr i Szkoła na Żagana, zajęcia prowadzone dwa razy w tygodniu (grupa Górki i grupa Brenna)
5. Nauka gry na gitarze, 17 uczniów instruktor – Sebastian Kret, miejsce – Amfiteatr i Szkoła na Żagana, zajęcia prowadzone dwa razy w tygodniu (grupa Górki i grupa Brenna)
6. Nauka gry na instrumentach klawiszowych, 20 uczniów instruktor - Jadwiga Tomala, miejsce- Beskidzki Dom Zielin „Przytulia” , zajęcia dwa razy w tygodniu g) Nauka gry na instrumentach dętych oraz keyboardzie, 10 uczniów instruktor – Bronisław Greń, miejsce - Amfiteatr, zajęcia raz w tygodniu

ZAJĘCIA PLASTYCZNE I CERAMICZNE

1. Zajęcia plastyczne, 19 uczniów instruktor – Joanna Konieczny, miejsce – Szkoła na Żagana w Górkach Wielkich zajęcia odbywają się raz w tygodniu, w dwóch grupach wiekowych
2. zajęcia ceramiczne, 9 uczniów instruktor – Joanna Konieczny, miejsce – Szkoła na Żagana, zajęcia prowadzone raz w tygodniu
3. Zajęcia plastyczne, 14 uczniów instruktor – Magdalena Herzyk-Piechota, miejsce - Beskidzki Dom Zielin „Przytulia”, zajęcia odbywają się raz w tygodniu, w dwóch grupach wiekowych

DZIECIĘCY ZESPÓŁ REGIONALNY „MAŁA BRENNa” - instruktor – Anna Musioł, 35 uczniów miejsce – Amfiteatr oraz Beskidzki Dom Zielin „Przytulia”, zajęcia prowadzone raz w tygodniu.

Uczniowie „Bazy Talentów” to nie tylko skupieni na pracy, młodzi adepci sztuki, ale też aktywni członkowie lokalnej społeczności, prezentujący swoje umiejętności na różnych wydarzeniach. Oto niektóre z nich:

W czerwcu każda sekcja miała swój koncert kończący rok szkolny, które odbyły się na kameralnej scenie Przytulii. Tegoroczną sesję koncertową otworzyła sekcja plastyczna z Brennej, prowadzona przez panią Joannę Kałdan-Dudys prezentacją swoich prac. W koncertach „egzaminacyjnych” przygotowanych pod okiem instruktorów wystąpiło niemal 180 młodych artystów:

- 4.06.2025 – koncert wspólny sekcji skrzypcowych
- 5.06.2025 – koncert sekcji perkusja
- 12.06.2025 – koncert sekcji gitar Brenna
- 13.06.2025 – koncert sekcji gitar Górki
- 23.06.2025 – koncert sekcji pianina
- 26.06.2025 – koncert sekcji instrumentów dętych i keyboardu
- 12.07.2025 - uczniowie sekcji gitarowych oraz perkusji zaprezentowali się z rockowym programem, przygotowanym na potrzeby festiwalu „Piknik pod Buczem”. Zespół składający się z 20 osób, poprowadzony przez Błażeja Żura został entuzjastycznie przyjęty podczas swojego debiutanckiego koncertu.
- Lipiec 2025 – 5 dniowy wyjazd zespołu „Małą Brenna” na Słowację – udział w projekcie Słowackiego Miasta Partnerskiego – Babin
- 31.08.2025 – zespołu „Małą Brenna” w korowodzie dożynkowym oraz występ na scenie
- 27.09.2025 – koncert zespołu „Małą Brenna w Wiśle podczas Jubileusz Związku Podhalań Oddział Górali Śląskich

III. UPOWSZECHNIANIE KULTURY REGIONALNEJ - DZIAŁALNOŚĆ BESKIDZKIEGO DOMU ZIELIN „PRZYTULIA” w 2025 roku

W 2025 roku „Przytulia” kontynuowała misję promocji dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego regionu, organizując cykl wydarzeń edukacyjnych, artystycznych i rekreacyjnych.

Wydarzenia:

- 1 stycznia – Rodzinne Kolędowanie w Kościele p.w. św. Jana Chrzciciela
- 6 stycznia – I Orszak Trzech Króli w Brennej

- 21 stycznia – Bezpieczny Senior
- Dotknij Tradycji – Ferie Zimowe w Gminie Brenna
- Ferie w „Przytulii”
- 15 lutego – Taliania i Górale
- 1 marca – Breńskie Szkubaczk
- 7 marca – Scena Kameralna „Przytulii”
- 15 marca – Robimy marzanny!
- 5 kwietnia – Koncert Estrady Ludowej „Czantoria”
- 12 kwietnia – palmy wielkanocne
- 12 kwietnia – Jubileusz z pasją – koncert chóru „Magnificat”
- 25 kwietnia – Żywioły Świata – wykład dr Małgorzaty Kiereś
- 2 maja – Modna-mądra-modra – Breńsko-górecka Noc Muzeów w „Przytulii”
- 22 maja – wystawa obrazków komunijnych
- 22 maja - Ideowe przesłanie tilma z Guadalupe
- 21 czerwca – wianki świętojańskie
- 22 czerwca – zielarski spacer świętojański
- 28 czerwca – odpustowe pierniki
- 3 lipca – Zwiedzanie z przewodnikiem - Dworek Myśliwski – dwa wejścia
- 15 lipca, 5 sierpnia - Ghost tour - upiorny spacer
- 23 lipca - Koncert Sójek - Z Matecznika - Dworek Myśliwski "Konczakówka"
- 15 sierpnia – Święto Ziół
- 23 sierpnia Dni Architektury Drewnianej
- 7 listopada - Wykład dr Małgorzaty Kiereś - "Gajdy: muzyka z kozy, czyli skąd gajdy mają głos" z gościnnym udziałem breńskiego gajdosza Damiana Nowaka
- 8 listopada - Msza św. Hubertowska w "Dworku Myśliwskim" w Brennej
- 8 listopada – Zaduszki
- 14 listopada – Spotkanie z dr Michaeliem Morysem-Twarowskim
- 15 listopada Kiszyni kapusty
- 28 listopada – Andrzejki na ludowo
- 6.12.2025 r. – Spotkanie ze Św. Mikołajem

- 20.12.2025 r. – Warsztaty robienia tradycyjnych połączniczek
- 24.12.2025 r. – Góralskie kolędowanie przed Pasterką – LACHY
- 26.12.2025 r. – Szczepanówka – ludowa potańcówka, jak za dawnych lat
- 27.12.2025 r. – Damian HOLECKI – koncert gwiazdkowy

Wydarzenia cykliczne:

- „Owce to przyszłość”
- Dotknij Tradycji – Wakacje w Gminie Brenna
- Kino Małego Widza "Przytulacie"

Należy podkreślić, że Beskidzki Dom Zielin „Przytulnia” corocznie posiada licencję MPLC uprawniającą do publicznego odtwarzania filmów. Dzięki temu wszystkie projekcje realizowane w ramach cykli filmowych odbywały się w sposób legalny, z zachowaniem praw autorskich i zasad dystrybucji audiowizualnej.

W okresie od lipca do sierpnia muzeum odwiedziło mnóstwo grup zorganizowanych (około 63). Gościli również w „Przytulii” studenci Uniwersytetu Śląskiego z Koła Naukowego Etnologów. Pracowniczkami były też z warsztatami wyjazdowymi w sanatorium na Buczu w Bibliotece w Chybiu na wydarzeniu Noc Bibliotek, w Godowie na „Pikniku Filmowym”, na Święcie Zielin w Ciężynie.

Sklep w przytulii od 2025 r.

Dodatkowo, w 2025 roku zakończono ostatni etap raportowania trwałości projektu – raport został zaakceptowany, co oznacza, że nie obowiązują nas już ograniczenia projektowe. Dzięki temu utworzyliśmy sklepik i uzupełniliśmy go o produkty związane z ludowością, rękodziełem oraz ziołami, o których od dawna opowiadamy i które promujemy w „Przytulii”. Sklep bardzo dobrze się sprawdził i spotkał się z dużym zainteresowaniem odwiedzających.

Warsztaty i działalność edukacyjna w 2025 roku:

W 2025 roku, wzorem lat poprzednich, kontynuowano ofertę warsztatów edukacyjnych dla grup zorganizowanych. Uczestnicy biorą udział w zajęciach takich jak:

- „Ziołowa apteka – między magią a medycyną” – poznawanie roślin leczniczych i tworzenie własnych soli ziołowych,

- „Teatrzyk – Kłopoty Kacperka, Góreckiego Skrzata” – kamishibai, legendy Zofii Kossak, dawne góralskie zabawy,
- „Góralskie mandory – dawne życie ludzi na wsi” – życie górali śląskich, zabawki, wykonanie lalkimandory,
- „Herbatki ziołowe” – zioła w kuchni, stare przepisy, przygotowywanie własnej herbaty,
- „Niezwyczajny Dym” – kadzidełka ziołowe, ich znaczenie kulturowe i sensoryczne doświadczenie pracy z ziołami.

Oprócz tego prowadzimy lekcje muzealne, m.in. na tematy: zioła w tradycji górali śląskich, pasterstwo w Beskidzie Śląskim, obrzędowość świąt, Noc Świętojańska – magia, zioła i obyczaje. W pierwszym półroczu 2025 roku odbyło się około 70 warsztatów, cieszących się bardzo dużym zainteresowaniem.

IV. PROMOWANIE TWÓRCÓW AMATORSKIEGO RUCHU ARTYSTYCZNEGO GMINY BRENNY I TWÓRCÓW REPREZENTUJĄCYCH OŚRODEK ORAZ PRZYGOTOWANIE TWÓRCÓW DO UDZIAŁU W IMPREZACH.

OPKiS współpracuje i wspiera gminnych twórców oraz lokalne nieformalne grupy artystyczne.

Należą do nich:

- Zespół Regionalny „Brenna”
- Rodzinna Grupa Pieśni i Tańca „Kotarzanie”
- Kapele „Maliniorze” oraz „Brynioki”
- Orkiestra Dęta Czesława Grenia
- Koła Gospodyń Wiejskich z Brennej
- Koła Gospodyń Wiejskich z Górek
- Koło Emerytów „Marzenie”
- Oddział Górali Śląskich
- Uniwersytet Trzeciego Wieku
- Sójki

Część z tych grup korzysta z budynków administrowanych przez OPKiS, realizując próby, spotkania czy zajęcia.

Wniosek o Nagrodę Powiatu Cieszyńskiego dla Zespołu Regionalnego „Brenna”

Zespół Regionalny „Brenna” im. Józefa Macha to jedna z najstarszych i najbardziej zasłużonych grup folklorystycznych w naszym regionie. Już od ponad 75 lat nieprzerwanie pielęgnuje i promuje kulturę Beskidu Śląskiego. Historia zespołu sięga 1948 roku – to wtedy, z inicjatywy Józefa Macha, muzyka, rzeźbiarza i pasjonata tradycji, narodziła się ta wyjątkowa formacja.

W 2025 roku Ośrodek Promocji Kultury i Sportu w Brennej złożył wniosek do Starostwa Powiatowego w Cieszynie (ul. Bobrecka 29, 43-400 Cieszyn) o przyznanie Nagrody Powiatu Cieszyńskiego im. ks. Leopolda Jana Szersznika.

Decyzją Kapituły Zespół Regionalny „Brenna” im. Józefa Macha został laureatem Nagrody im. ks. Leopolda Jana Szersznika w dziedzinie kultury, stanowiącej wyraz uznania dla wieloletniej, konsekwentnej działalności artystycznej oraz szczególnego wkładu w ochronę i popularyzację dziedzictwa kulturowego Beskidu Śląskiego

V. ORGANIZOWANIE RÓŻNORODNYCH IMPREZ ARTYSTYCZNYCH – PRZEGLĄDY FESTIWALE, KONCERTY I INNE IMPREZY w 2024 roku:

Rok 2025 obfitował w liczne wydarzenia kulturalne, które angażowały lokalną społeczność i promowały dziedzictwo Gminy Brenna.

Wśród ważniejszych wydarzeń znalazły się także:

- 17.01.2025 r. – II Zimowy Koncert Bazy Talentów
- 26.01.2025 r. – 33. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy w Brennej
- 01.05.2025 r. – Gra Terenowa „Wyprawa po Owcze Runo”
- 02.05.2025 r. – V Breńsko-Górecka Noc Muzeów
- 04.05.2025 r. – Dzień CZESKI
- 11.05.2025 r. – Redyk na Buczu
- 25.05.2025 r. – Piknik Rodzinny NA ZDROWIE
- 07.06.2025 r. – Siła Natury
- 14–15.06.2025 r. – Regionalne Spotkania z Tradycją i Ekologią
- 28.06.2025 r. – Dni Babina
- 28.06.2025 r. – Noc Świętojańska w Brennej
- 04.07. 2025 r DZIECIAKI RZĄDZĄ #1
- 11.07.2025 r. – 7. Festiwal Charytatywny „Gram i Bucze”

- 12.07.2025 r. – Piknik pod Buczem
- 13.07.25 r. -XIX Międzynarodowe Mistrzostwa Górali Karpackich w Koszeniu Łąki
- 17–21.07.2025 r. – Biwak Pod Gwiazdami – edycja 2
- 18.07.2025 r. – Dni Dawnych Kultur
- 19.07.2025 r. – Dni Dawnych Kultur i 11. Słowiańska Noc Folk Metalowa
- 25.07.2025 r. – Nocne Warsztaty z Nietoperzem w Górkach Wielkich
- 26.07.2025 r. – Piana Party w Parku Turystyki
- 28.07–01.08.2025 r. – V Plener Rzeźbiarski „Rzeźbione nuty Beskidów”
- 02.08.25 r. – Plenerowe Kino nad Brennicą
- 10.08.25 r. – Spotkanie z Utopcem na Bajkowym Szlaku
- 16.08.2025 r. – XXVII Obchody Dnia Trzeźwości
- 23.08.2025 r. – Piknik „Skarb Rodzinny”
- 24.08.2025 r. – Piknik „Na zdrowie”
- 24.08.2025 r. – Zlot Klamotków w Gminie Brenna
- 24.08.2025 r. – Charytatywny koncert „FULL SERDUCHO”
- 31.08.25 r. - XXXV Dożynki Ekumeniczne w Brennej
- 7.09.2025 r. – VI Jesienne Koncerty Kameralne w Gminie Brenna
- 12.09.2025 r. – Festiwal Zderzenie Gatunków
- 14.09.2025 r. – VI Jesienne Koncerty Kameralne w Gminie Brenna
- 20.09.2025 r. – Festyn Rodzinny „Bajkowo, dziecięco, radośnie”
- 4.10.2025 r. – BEER-FEST – święto piwa w Brennej
- 5.10.2025 r. – 10-lecie Bacówki „Bucze”
- 21.10.2025 r. – Uroczyste Spotkanie z okazji Europejskiego i Światowego Dnia Seniora
- 28.10.2025 r. – Spotkanie Integracyjne „Senior 80+” – OSP Brenna Centrum
- 11.11.2025 r. – Uroczyste Obchody Święta Niepodległości
- 5.12.2025 r. – „Podróż do wnętrza komina” – spektakl teatralny dla dzieci
- 15.12.2025 r. – Akcja „Świeć Przykładem” – Gmina Brenna
- 31.12.2025 r. – Sylwester w Parku Turystyki

VI. SPORT I TURYSTYKA

WYPOŻYCZALNIA ROWERÓW ORAZ SPRZĘTU SPORTOWEGO:

W wypożyczalni można wypożyczyć: piłki do koszykówki, piłki do siatkówki, rakiety do tenisa, kije do minigolfa, kije do unihokeja, kręgle, rowery oraz kaski. Ze sprzętu można korzystać na boiskach i atrakcjach zlokalizowanych w Parku Turystyki. Na rowerach można się poruszać po całej gminie Brenna. Wypożyczalnia działała w weekendy w godzinach Informacji Turystycznej.

LODOWISKO & WYPOŻYCZALNIA ŁYŻEW I NART:

W zimie, na terenie Parku Turystyki rozkładane jest sezonowe lodowisko (grudzień, styczeń i luty) 20m na 30m zasilane agregatem dzięki czemu tafla jest zdatna do jazdy nawet przy dodatnich temperaturach. Lodowisko wraz z wypożyczalnią funkcjonuje 7 dni w tygodniu (w wybrane święta również). Za wstęp na lodowisko oraz ewentualne wypożyczenie łyżew pobiera się opłaty. Natomiast kaski, ochraniacze lub pingwinki do nauki są dostępne za darmo. Lodowisko w Brennej jest także uczestnikiem Programu marki KINDER (tylko 55 lodowisk w całej Polsce) dzięki czemu ma w dyspozycji pingwinki służące do nauki dla najmłodszych.

Wraz z wypożyczalnią łyżew, działa wypożyczalnia nart, która oferuje bogaty asortyment w postaci: nart biegowych (cross country), nart turowych (ski-turowe) oraz rakiet śnieżnych, z których można korzystać w wielu miejscach na terenie Gminy, w szczególności z tras do narciarstwa biegowego, które znajdują się w Brennej Leśnicy.

LODOWISKO

Styczeń–luty 2025 r. – Lodowisko w Parku Turystyki w Brennej – w pierwszej połowie roku lodowisko funkcjonowało w styczniu i lutym, do 25 lutego, z przerwami spowodowanymi bardzo wysokimi temperaturami, które uniemożliwiały korzystanie z obiektu. Obowiązywał turowy system wejścia i wyjścia, który zapewniał płynność ruchu i komfort użytkowników. W okresie ferii zimowych województwa śląskiego lodowisko działało przez cały tydzień w trybie wydłużonym. Dużym zainteresowaniem cieszyła się specjalna akcja promocyjna „Lodowisko za dwa ZIKO w czwartek vibe klasico!”, w ramach której mieszkańcy mogli korzystać z lodowiska za symboliczną opłatą 2 zł. Inicjatywa miała na celu promocję aktywnego wypoczynku i integracji lokalnej społeczności, zyskując uznanie zarówno wśród dzieci, młodzieży, jak i dorosłych.

Grudzień 2025 r. – Lodowisko w Parku Turystyki w Brennej

W drugiej połowie roku lodowisko w Parku Turystyki w Brennej funkcjonowało od 19 lutego. Przed sezonem przeprowadzono wymianę czynników chłodniczych w całym układzie – procedurę realizowaną zwykle raz na 4–5 lat. W tym sezonie borykaliśmy się z licznymi wyciekami w gumowych

nawierzchniach, które okazały się wyjątkowo uciążliwe, jednak ostatecznie udało się je naprawić, a lodowisko rozpoczęło działalność terminowo. Okres świąteczno-noworoczny charakteryzował się bardzo dużym ruchem, dlatego wprowadzono turbowy system wejścia i wyjścia, który zapewniał płynność ruchu oraz komfort użytkowników.

Ponadto w ramach Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Brennej na rok 2025. Zakupiono żyźwy, które były wykorzystywane podczas bezpłatnych zajęć dla dzieci z terenu Gminy Brenna, organizowanych na lodowisku. Zadanie zrealizowano w ramach Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Brennej na rok 2025.

REKREACYJNA TRASA NARCIARSTWA BIEGOWEGO BRENNNA LEŚNICA:

W 2025 roku Ośrodek Promocji, Kultury i Sportu w Brennej był odpowiedzialny za kompleksowe przygotowanie i utrzymanie rekreacyjnej trasy narciarstwa biegowego w Brennej Leśnicy. Wyłoniono wykonawcę, którego zadaniem było przygotowanie czterech tras biegowych. Mimo niekorzystnych warunków pogodowych udało się uruchomić trasy na około dwa tygodnie – od drugiej połowy stycznia do 13 lutego. Po tym czasie wysokie temperatury uniemożliwiły dalsze użytkowanie tras.

Dodatkowo, z inicjatywy OPKiS oraz przy wsparciu lokalnej wypożyczalni quadów, przygotowano alternatywne trasy biegowe na wałach w centrum Brennej. Warunki atmosferyczne pozwoliły na korzystanie z nich tylko przez kilka dni, jednak działania te spotkały się z dużym zainteresowaniem mieszkańców i turystów.

Na grudzień OPKiS miał podpisaną umowę z wykonawcą na uruchomienie tras, jednak brak wystarczającej pokrywy śnieżnej uniemożliwił ich faktyczne użytkowanie. Mimo to przygotowano trasę od strony organizacyjnej i bezpieczeństwa – zamontowano barierki, banery informacyjne, zabezpieczono urwiska siatkami oraz prowadzono działania promocyjne, by użytkownicy byli świadomi przebiegu i zasad korzystania z tras.

IMPREZY SPORTOWE, TURYSTYCZNE, REKREACYJNO-EDUKACYJNE I PROFILAKTYCZNE:

- 28.01.2025 r. - Regionalna Senioriada Zimowa w Brennej
- Sobotni Trening Biegowy
- 2.04.2025 r. – 11. Górską Pętlą UBS 12:12
- 01.05.2025 r. – Charytatywny mecz piłki nożnej – w Górkach Wielkich
- 24.05.2025 r. – Pumptrackowy Puchar Brennej vol. 13

- 31.05.2025 - Spotkanie z Utopcem na Bajkowym Szlaku.
- 12.07.2025 r. – miniBUCZE – biegi dla dzieci
- 12.07.2025 r. – 10. Bieg na Bucze i marsz Nordic Walking
- 26.07.2025 r. – Uphill MTB Beskidy
- 02.08.2025 r. – XIV Mistrzostwa Drwali Beskidzkich
- 03.08.2025 r. – IV Piaski Brandysa – turniej siatkówki plażowej
- 17.08.2025 r. – miniKIERPCE – biegi dla dzieci i młodzieży
- 17.08.2025 r. – 13. Bieg o Breńskie Kierpce
- 24.08.2025 r. – 8. Charytatywny Rodzinny Rajd Rowerowy
- Korona Gór Brennej – wrzesień 2025
- Październik - Jesień na Błatniej
- 7.10.2025 r. – Turniej Gier Sprawnościowych
- 11.10.2025 r. – Wielki Finał Korony Gór Brennej 2025
- 25.10.2025 r. – Jesienny spacer na Błatnią z Gminą Brenna i Błatnia Challenge
- 15.11.2025 r. – III Rodzinny Turniej Badmintona
- 10.12.2025 r. Gala Sobotnich Treningów Biegowych
- 12.12.2025 r. – Gala Sportu w Beskidzkim Domu Zielin „Przytulnia”

PAŹDZIERNIK–GRUDZIEŃ 2025 R. – POZALEKCYJNE ZAJĘCIA PROFILAKTYCZNO-SPORTOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

W ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii od października do końca grudnia 2025 roku prowadzono pozalekcyjne zajęcia dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Brenna. Zajęcia realizowane były we wszystkich szkołach podstawowych funkcjonujących na terenie gminy, łącznie w czterech budynkach szkolnych. OPKiS zawarł z dyrektorami placówek porozumienia umożliwiające nieodpłatne korzystanie z infrastruktury sportowej oraz wyposażenia szkolnego, co znacząco usprawniło organizację i realizację zadania. Do prowadzenia zajęć zatrudniono wykwalifikowanych realizatorów zewnętrznych, a oferta dodatkowych aktywności spotkała się z bardzo dużym zainteresowaniem uczestników oraz wysoką frekwencją. Program zajęć obejmował przede wszystkim aktywności ruchowe i sportowe wzbogacone o elementy profilaktyczne. Ich głównym celem było promowanie zdrowego stylu życia, rozwijanie aktywności fizycznej wśród dzieci i młodzieży, kształtowanie właściwych postaw społecznych oraz ograniczanie zachowań ryzykownych.

W okresie od października do grudnia 2025 roku zajęcia odbywały się łącznie w 3 szkołach i 4 budynkach, a liczba zrealizowanych godzin wyniosła 245.

VII. PROMOCJA GMINY BRENNA – DZIAŁANIA 2024

1. Prowadzenie Informacji Turystycznej otwartej 7 dni w tygodniu. W sezonie (lipiec –sierpień) od poniedziałku do piątku w godz.: 8:00-16:00, sobota 9:00-14:00, niedziela 9:00 – 14:00. Od września do czerwca od poniedziałku do piątku w godz.: 8:00-16:00, sobota 9:00-13:00, niedziela 9:00 – 13:00
2. Prowadzenie statystyk turystów odwiedzających Informację Turystyczną dla Śląskiej Organizacji Turystycznej. Prowadzenie statystyk polega na zapisywaniu informacji, ile osób odwiedziło dziennie punkt informacji z podziałem na zakres pytań, które chcieli uzyskać. Dodatkowo do statystyk wliczane są zapytania telefoniczne oraz mailowe. Pod koniec dnia informacje te wprowadzane są do systemu za pośrednictwem strony: beskidy.slaskie.travel.
3. Prowadzenie sprzedaży pamiątek z gminy Brenna oraz zlecono wykonanie gadżetów promujących gminę Brenna. Pojawiły się nowe gadżety: poduszki, figurki zwierzątka, ołówki XXL, magnesy, gumki do włosów, tatuaże itp.
4. Usługi dla turystów:
 - a. doradztwo w wyborze optymalnych szlaków turystycznych, rowerowych, bazy noclegowej, gastronomicznej, sportowej oraz rekreacyjnej. Odwiedzający otrzymują podpowiedź jak ciekawie spędzić czas w gminie Brenna oraz w regionie w zależności od indywidualnych zainteresowań.
 - b. pośrednictwo w wyszukiwaniu noclegów oraz dystrybucja materiałów informacyjnych.
 - c. sprzedaż map turystycznych, przewodników, pocztówek i oryginalnych pamiątek.
 - d. obsługa turystów, kontaktujących się drogą telefoniczną, mailową oraz za pomocą Funpage gminy Brenna. Wysyłanie wiadomości o nadchodzących imprezach, o nowych atrakcjach oraz ciekawostkach dotyczących gminy Brenna do: osób wpisanych na listę mailingową, prasy, telewizji, radia, przewodników działających na terenie województwa śląskiego, oddziałów PTTK województwa śląskiego, Informacji Turystycznych w innych regionach, bazy noclegowej, gastronomicznej itp.
 - e. udostępnienie ogólnodostępnego stanowiska komputerowego z dostępem do Internetu oraz pomoc w razie występujących problemów (pomoc w wypełnianiu dokumentów czy też w przepisywaniu dokumentów).

- f. weryfikacja książeczek do Odznak Turystycznych w gminie Brenna. Przyznano 48 odznak od stycznia 2025 do końca grudnia 2025.
5. Usługi dla mieszkańców:
 - a. w punkcie Informacji Turystycznej odwiedzający mają możliwość skserowania, wydrukowania, zeskanowania dokumentów
6. Prowadzenie wynajmu stoisk handlowych w Parku Turystyki – przyjmowanie rezerwacji na okres letni, przygotowanie umów oraz rozliczenie płatności za wynajem.
7. Prowadzenie wypożyczalni rowerów w Informacji Turystycznej, wypożyczalnia czynna od maja w godzinach pracy Informacji Turystycznej.

WSPÓŁPRACA Z GESTORAMI OBIEKTÓW NOCLEGOWYCH, GASTRONOMICZNYCH, ATRAKCJI

TURYSTYCZNYCH - promowanie obiektów poprzez zamieszczanie w folderach promocyjnych, na stronie www.brenna.org.pl, www.beskidy.slaskie.travel, fanpage gminy Brenna, spotach reklamowych, w radiu i telewizji,

- pozyskiwanie informacji o wolnych miejscach noclegowych,
- przesyłanie informacji o aktualnych wydarzeniach w gminie Brenna,
- tworzenie i aktualizacja bazy noclegowej, gastronomicznej oraz atrakcji turystycznych,
- dostarczanie materiałów promocyjnych do w/w obiektów.
- Promocja obiektów gastronomicznych

PROMOCJA W MEDIACH SPOŁECZNOŚCIOWYCH, NA STRONACH INTERNETOWYCH

Promocja GMINY BRENNA na Facebook - <https://www.facebook.com/brenna.gmina> -

Prowadzenie oficjalnego **Fanpage gminy Brenna na Facebooku**.

- Na oficjalnym profilu gminy Brenna umieszczane są informacje o aktualnych wydarzeniach, relacje z imprez, posty promujące atrakcje turystyczne, szlaki turystyczne. Na stronie udostępniane są także oferty noclegowe i gastronomiczne.
- Statystyka polubień oficjalnego Fanpage gminy Brenna na Facebooku Okres: 01.01.2025r. – 31.12.2025 r.

Ilość odbiorców strony: osób (stan na 31.12.2025 r.) – 23 382.

Systematyczne wprowadzanie postów i informacji pozwoliło osiągnąć znaczny wzrost liczby osób odwiedzających naszą gminę i biorących udział w promowanych wydarzeniach.

- Prowadzenie grupy na facebooku: **Rozrywkowa Brenna**. Strona działa jako grupa otwarta i powstałaby dzielić m.in. wydarzeniami, ciekawostkami oraz zdjęciami z atrakcyjnych miejsc Brennej.
- Prowadzenie grupy na facebooku: **Wolne noclegi w Brennej**. Na tej stronie obiekty noclegowe mogą dodawać informacje o wolnych pokojach oraz promować własne obiekty.
- Prowadzenie fanpage na facebooku „**Obserwatorium Nietoperzy w Brennej**”. Na stronie promuje się Obserwatorium Nietoperzy oraz działania realizowane w ramach projektu „Poznaj Zwierza Nietoperza – mieszkańca gminy Brenna”. Zamieszczane są ciekawostki dotyczące nietoperzy.
- Prowadzenie fanpage na facebooku „**Wyrzuchowane – wykonane w Brennej i Górkach**”. Na stronie promuje się rękodzieło, artystów oraz folklor z gminy Brenna.
- Prowadzenie grupy na facebooku **#kupujlokalnie gmina Brenna**, czyli co i gdzie możesz kupić w gminie Brenna. Grupa powstała, aby pomóc lokalnym przedsiębiorcom. Grupa ta jest otwarta i każdy przedsiębiorca z gminy Brenna może w tym miejscu promować swoje usługi.
- Prowadzenie fanpage na facebooku **MTB Brenna**. Strona ta służy do propagowania turystyki rowerowej oraz cyklu zawodów Uphill MTB Beskidy.
- Promocja na Instagramie
 - a) Kolejnym social media, oficjalny profil gminy Brenna na Instagramie. Instagram jest obecnie najprężniej rozwijającą się siecią reklamową i budzi olbrzymie zaangażowanie wśród Obserwujących. Profil ten **aktualnie obserwuje 3 636 osób**.
 - b) prowadzenie konta na Instagramie Obserwatorium Nietoperzy. Wykonanie i dodawanie zdjęć oraz opracowanie treści postów zachęcających do odwiedzenia Obserwatorium Nietoperzy oraz do udziału w wydarzeniach związanych z nietoperzami: Nocne Warsztaty.

Promocja na stronie gminy Brenna - Bieżąca aktualizacja strony oraz umieszczanie nowych wydarzeń kulturalnych, obiektów noclegowych oraz aktualności.

Pozostałe strony internetowe oraz profile w mediach społecznościowych:

- **domzielin.eu oraz FB Beskidzki Dom Zielin Przytulnia** - prowadzenie strony internetowej, aktualizacja, uzupełnianie kalendarza wydarzeń, obsługa bieżąca, przygotowywanie postów (w przypadku FB).
- **breńskiecierpce.pl i profil na FB (Bieg o Breńskie Kierpce)** – prowadzenie strony i profilu, aktualizacja, obsługa bieżąca, korespondencja z użytkownikami i przygotowywanie regularnych postów oraz postów sponsorskich.

- **profil na FB – Bieg na Bucze** - prowadzenie oficjalnego profilu biegu na Facebooku, projektowanie grafik do postów, publikacja postów, odpowiadanie na komentarze i korespondencja z użytkownikami,
- profil zespołu **Mała Brenna na FB (Zespół Regionalny Mała Brenna)** - prowadzenie profilu, aktualizacji, uzupełnianie kalendarze wydarzeń, obsługa bieżąca i przygotowywanie postów profil imprezy **Słowiańska Noc Folk Metalowa** - prowadzenie profilu, aktualizacji, obsługa bieżąca, korespondencja z użytkownikami i przygotowywanie postów.
- profil projektu **„Za woniom drzewa”** – prowadzenie oficjalnego profilu projektu na Facebooku, projektowanie grafik do postów, publikacja postów, odpowiadanie na komentarze i korespondencja z użytkownikami.
- **rowerybrenna.pl** - strona www dotycząca sportów rowerowych, atrakcji, tras i miejsc przyjaznych rowerzystom. Regularnie aktualizowania.
- **MTB Brenna.pl** - strona ta służy do propagowania turystyki rowerowej oraz cyklu zawodów Uphill MTB Beskidy.
- **Sobotnie Treningi Biegowe – Brenna/Górki Wielkie** - prowadzenie oficjalnego profilu biegu na Facebooku, projektowanie grafik do postów, publikacja postów, odpowiadanie na komentarze i korespondencja z użytkownikami.

Udział w konkursach:

- **Udział w konkursie pt.: „Piękna wieś województwa śląskiego”** w roku 2025 w kategorii „Najlepsze przedsięwzięcie popularyzujące tradycje, obrzędy i zwyczaje udowe” oraz w kategorii „Najlepszy lokalny twórca” organizowanym przez Województwo Śląskie. Przygotowano wniosek oraz specjalny film prezentujący piękno Brennej.
- Złożenie wniosku o przyznanie Nagrody Powiatu Cieszyńskiego im. ks. Leopolda Jana Szersznika dla Zespołu Regionalnego „Brenna” im. Józefa Macha
- Złożenie wniosku do XXII edycji konkursu na Najlepszy Produkt Turystyczny – Certyfikat POT 2025. Zgłoszono Bajkowy Szlak Utopca w kategorii Szlak.

PROMOCJA OPŁATY MIEJSCOWEJ/KARTA TURYSTY GMINY BRENNa

Z dniem 1 maja 2025 r. uruchomiona została Karta Turysty Gminy Brenna – nowa inicjatywa mająca na celu promowanie lokalnej turystyki, wspieranie partnerów branży usługowej oraz zwiększenie atrakcyjności regionu dla odwiedzających.

Karta Turysty to projekt skierowany do osób korzystających z noclegu na terenie gminy Brenna, które uiściły opłatę miejscową w wysokości 3 zł za dobę od osoby, zgodnie z uchwałą Rady Gminy Brenna nr VII/43/24 z dnia 01.01.2025 r.

System działania Karty obejmuje dwa warianty:

- Elektroniczna forma Karty (QR kod) – otrzymywana bezpośrednio w obiekcie noclegowym po opłaceniu opłaty miejscowej. Umożliwia natychmiastowe korzystanie ze zniżek u Partnerów projektu poprzez okazanie kodu QR.
- Drukowana, imienna Karta Turysty – możliwa do odebrania w Punkcie Informacji Turystycznej w Brennej po okazaniu papierowego potwierdzenia uiszczenia opłaty miejscowej wystawionego przez obiekt noclegowy. Służy do identyfikacji podczas korzystania ze zniżek w punktach partnerskich.

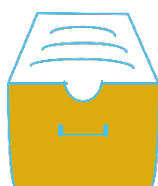
W ramach programu turyści mogą korzystać ze specjalnych zniżek i promocji w wybranych atrakcjach, punktach gastronomicznych i usługowych, co nie tylko wzbogaca ich pobyt, ale również wspiera lokalnych przedsiębiorców.

Karta Turysty została objęta kampanią informacyjną i promocyjną, obejmującą strony internetowe gminy, media społecznościowe, a także bezpośrednią informację w obiektach noclegowych i w Punkcie Informacji Turystycznej.

Wdrożenie Karty Turysty spotkało się z pozytywnym odbiorem zarówno wśród turystów, jak i przedstawicieli branży turystycznej. Projekt stanowi ważny krok w kierunku budowania spójnej oferty turystycznej gminy oraz zwiększania jej konkurencyjności na rynku regionalnym.

W 2025 roku Ośrodek Promocji, Kultury i Sportu Gminy Brenna zrealizował szeroki zakres działań w obszarze kultury, sportu i turystyki, skutecznie odpowiadając na potrzeby mieszkańców oraz turystów. Dzięki efektywnemu zarządzaniu oraz zaangażowaniu zespołu, znacząco zwiększono poziom dochodów własnych jednostki, co umożliwiło rozwój oferty wydarzeń i projektów. OPKiS umocnił swoją pozycję jako aktywny organizator życia społeczno-kulturalnego oraz skuteczny promotor gminy Brenna na szczeblu regionalnym i ponadregionalnym.

Biblioteka i czytelnictwo

Oprócz instytucji kultury do dyspozycji mieszkańców pozostaje także biblioteka – główna siedziba w Brennej przy ul. Wyzwolenia 77 oraz filia zlokalizowana w Górkach Małych przy ul. Zalesie 3. W tabeli poniżej przedstawiono dane dotyczące budżetu jednostki.

Tabela 21. Budżet biblioteki w Brennej

	Budżet (zł)
Dotacja samorządowa	435 000,00
Dotacja samorządowa rozdz. 85154 (GPPiRPA)	5000,00
Dotacja z Biblioteki Narodowej	12 384,00
Upomnienia	2079,00
Ksero	693,20
Darowane książki	4 888,00
Suma	460 044,20

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Brenna

W 2025 r. zbiory biblioteki zostały powiększone o 1650 książek, a łączna wydatkowana kwota na zakup księgozbioru wyniosła 37 388,69 zł, z czego 25 004,69 zł pochodziło ze środków gminnych. Następną tabelą prezentuje zestawienie liczbowe posiadanego księgozbioru oraz poziom czytelnictwa.

Tabela 22. Liczba czytelników i książek w 2023, 2024 i 2025 roku – bibliotek w Brennej łącznie z filią

Wyszczególnienie	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Księgozbiór (liczba woluminów)	39050	39649	40027
Liczba czytelników w ciągu roku	1481	1486	1366
Liczba odwiedzin	14771	15918	15181
Liczba wypożyczeń księgozbioru	45667	48495	45151

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Brenna

Poza udostępnianiem zbiorów bibliotecznych, instytucja aktywnie prowadzi działania edukacyjne, artystyczne i upowszechnieniowe.

Przygotowano i przesłano wniosek do Biblioteki Narodowej z programu „**Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa**” Priorytet 1 - Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych. Wniosek został rozpatrzony pozytywnie. Na zakup nowości wydawniczych uzyskano z Biblioteki Narodowej **12 384,00** zł, z czego zakupiono 446 egzemplarzy książek dla dzieci, młodzieży, dorosłych.

W ramach współpracy z Biblioteką Śląską, biblioteka posiada własną kolekcję czasopism lokalnych z terenu Gminy Brenna na stronie Śląskiej Biblioteki Cyfrowej. Po uzyskaniu zgody UG Brenna biblioteka rozpoczęła digitalizację czasopisma „Wieści znad Brennicy”. W 2025 roku biblioteka zdigitalizowała i udostępniła w ŚBC 1 rocznik z 1992 roku czasopisma „Wieści znad Brennicy” w formacie pdf (w planach jest digitalizacja kolejnych roczników z lat 1993-2006). Kolekcja jest adresowana do regionalistów, osób zainteresowanych historią Brennej oraz Górek Wielkich i Małych. W czerwcu 2025 r. biblioteka kontynuowała współpracę z Instytutem Książki w Krakowie, w ramach której od czerwca 2025 r. przystąpiła do kolejnej edycji projektu „**Mała Książka – Wielki Człowiek**” (cel projektu to zachęcenie rodziców do odwiedzania biblioteki i codziennego czytania z dzieckiem. Każde dziecko w wieku przedszkolnym, które przyszło do biblioteki, otrzymało w prezencie wyprawkę Czytelniczą na dobry czytelniczy start i zbierało punkty na specjalną kartę; do końca grudnia 2025 roku wydano wyprawki czytelnicze dla 58 dzieci). W grudniu przygotowano i wysłano wniosek

o dofinansowanie zadania "Przygoda zaczyna się w książce" – twórcze spotkania z literaturą" – Spotkania promujące czytelnictwo" przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu MKiDN „Partnerstwo dla książki 2025” (wniosek złożono 1 grudnia 2025 r.).

We wrześniu br. Biblioteka przygotowała, złożyła wniosek do Instytutu Książki o dofinansowanie zadania „Kraszewski. Komputery dla bibliotek” (wniosek nie przeszedł).

Biblioteka kontynuuje współpracę z przedszkolami i szkołami w Brennej i w Górkach Wielkich w ramach której Przeprowadziliśmy 24 edycje warsztatów literacko-plastycznych dla dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym (m. in. „Kicia i Kocia, co zasiejemy w ogródku”, „Odkrywczy sieją rzeżuchę z Kicią Kocią”, „Reksio i zagubiona podkowa”, „Clifford i sterta liści”, „Kotek-Motek, książka o uczuciach”, czy „Święta Pana Misia”) oraz 5 lekcji bibliotecznych („Książka, kto za tym stoi?”, „O dzieciach, które kochały książki”, „Przygody Kacperka, góreckiego skrzata”) oraz 22 spotkania z cyklu „Czytanie na dywanie”.

Wszystkie akcje odbyły się stacjonarnie.

W ramach dotacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii oraz ze środków własnych, biblioteka zorganizowała 1 etnologiczne warsztaty profilaktyczne „Od papirusu do papieru”, 3 warsztaty literacko-profilaktyczne pt. „Dobrze, że jesteś” z Izabellą Agaczewską, 3 spektakle profilaktyczne „Niezwykła wyprawa” Teatru „Magiczna Scena” z Krakowa oraz 3 prelekcje profilaktyczno-edukacyjne pt. „Mózg przebadczowany – jak radzić sobie w codziennym świecie” Patrycji Szczechli. W zajęciach profilaktycznych wzięło udział 310 dzieci. Od grudnia 2025 roku biblioteka uruchomiła w Filii w Górkach małych nową inicjatywę - cykliczne spotkania przy planszówkach dla dzieci (w każdą, pierwszą sobotę miesiąca).

2 maja biblioteka wzięła udział w „V Breńsko-Góreckiej Nocy Muzeów” zorganizowanej przez Muzeum Zofii Kossak-Szatkowskiej w Górkach Wielkich (przygotowanie i udział w inscenizacji historycznej pt. **„Wesele u Kossaków”**, upamiętniającej ślub pisarki Zofii Kossak z oficerem Wojska Polskiego Zygmuntem Szatkowskim (razem z OPKiS Brenna, UTW Brenna).

W czasie letnich wakacji miał miejsce konkurs na największą ilość przeczytanych w czasie wakacji książek „Bibliomaniak” (w konkursie udział wzięło 35 osób).

W 2025 r. biblioteka kontynuowała współpracę z harcerzami z 25 Drużyny Harcerskiej „Watra” z Brennej i zorganizowała grę detektywistyczną w bibliotece, w klimacie powieści Agaty Christie pt. „Sprawa Pierwszej Książki”, którą przygotował i zrealizował Szymon Pilch (w grze wzięło udział 21 harcerzy).

Biblioteka kontynuuje współpracę ze Stowarzyszeniem Uniwersytetu III Wieku w Brennej, w ramach której zorganizowała 1 warsztat genealogiczny, 2 spotkania autorskie: z poetą Juliuszem Wątrobą

i pisarką Władysławą Magierą (promocja powieści „Saga rodu Górniaków w Sibicy”) oraz dwie wycieczki do Wisły: „Śladami Pisarzy i Poetów” oraz „U początków Wisły” w Osadzie Habsburskiej w Wiśle Czarnym. W tych spotkaniach udział wzięło 162 osób.

Współpracujemy z Ośrodkiem Promocji Kultury i Sportu w Brennej (biblioteka ma m. in. możliwość bezpłatnego korzystania z budynku „Beskidzkiego Domu Zielin – Przytulnia” i pomocy pracowników np. przy organizacji spotkań autorskich, imprez).

W tym roku biblioteka po raz trzeci wzięła udział jako współorganizator i koordynator w ogólnopolskiej akcji **Narodowego Czytania** organizowanej pod patronatem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

6 września 2025 r. w „Dworze Kossaków” w Górkach Wielkich odbyło się „Narodowe Czytanie poezji Jana Kochanowskiego, po raz trzeci zorganizowane wspólnie przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Brennej (koordynator akcji), Muzeum Zofii Kossak-Szatkowskiej w Górkach Wielkich oraz Ośrodek Promocji Kultury i Sportu Gminy Brenna (udział wzięły 42 osoby, reprezentantów stowarzyszeń, szkół, organizacji i instytucji z terenu Gminy Brenna).

Miało miejsce 7 spotkań autorskich (stacjonarnych): z Leszkiem Cichym, słynnym himalaistą i podróżnikiem w 45 rocznicę zimowego zdobycia Mont Everestu (książka „Gdyby to nie był Everest”, Cichy/Trybalski), z Benem Lazarem – popularyzatorem permakultury i ekologii, z historykiem, dr. Józefem Szymeczkiem (wykład o historii Zaolzia), z podróżnikiem, Jakubem Krzempkiem (prelekcja „Gruzja: wyprawa do serca Kaukazu”), z pisarką Danutą Chłupową (promocja powieści słoneczne tarasy”), z historykiem dr. Michaeliem Morysem-Twarowskim (promocja książki „Chrobry Rex” w 1000letnią rocznicę koronacji Bolesława Chrobrego) oraz spotkanie z wybitnym wspinaczem i himalaistą, Aleksandrem Lwowem (książka „Zwyciężyć znaczy przeżyć”).

W imprezach, spotkaniach i warsztatach literacko-plastycznych zorganizowanych przez bibliotekę w 2025 r. wzięło udział ogółem 2238 osób.

II.7 Ochrona zdrowia i pomoc społeczna

Pomoc społeczna to dziedzina, którą zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, będący samorządową jednostką budżetową. Działania realizowane przez GOPS wynikają wprost z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 639 ze zm.).

Przedmiotem działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej są zadania wynikające z:

- 1) ustawy o pomocy społecznej,

2) innych ustaw:

- a) ustawy o świadczeniach rodzinnych i przepisów wykonawczych,
- b) ustawy o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej i przepisów wykonawczych do ustawy,
- c) ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów i przepisów wykonawczych,
- d) ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- e) ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- f) ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- g) ustawy o systemie oświaty w zakresie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym,
- h) ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, (zadania własne i zlecone Gminie),
- i) ustawy o Karcie Dużej Rodziny,
- j) ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci,
- k) ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- l) ustawy o prawie ochrony środowiska (w zakresie wydania zaświadczenia o przeciętnym miesięcznym dochodzie),
- m) ustawy o dodatkach mieszkaniowych,
- n) ustawy Prawo energetyczne dotyczy wypłaty dodatku energetycznego,
- o) ustawy o dodatku osłonowym,
- p) ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw,
- q) ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej,
- r) ustawy o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu,

3) inne zadania:

- a) wynikające z uchwał Rady Gminy Brenna, Zarządzeń Wójta Gminy Brenna.
- b) Prowadzenie wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są oni w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości².

² ustawa o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm.)

Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
zasiłki okresowe	16	110	61 107
zasiłki stałe	16	160	182 870
składka zdrowotna	13	141	14 648
schronienie tymczasowe	5	28 miesięcy	46 765
schronienie z usługami opiekuńczymi	0	0	0
noclegownia	4	62 dni	3 038
„Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (zasiłki)	106	399	135 060
usługi opiekuńcze	11	548 godzin	38 360
zasiłki celowe i w naturze (ogółem)	110	x	182 955
w tym spec. zasiłki celowe	17	18	13 000
odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej	15	169 miesięcy	840 620
organizacja pochówku	0	0	0
Wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki	1	12	2 400
Zasiłki celowe na pokrycie wydatków zw. z klęską żywiolową i ekologiczną	3	3	22 500

Tabela 23. Formy, liczba świadczeń i kwoty przeznaczone na zadania w 2025 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Główne czynniki zmuszające mieszkańców gminy do korzystania z pomocy społecznej w 2025 r:

- długotrwała lub ciężka choroba (65 rodzin),
- niepełnosprawność (55 rodzin),
- ubóstwo (40 rodzin),
- bezrobocie (27 rodzin)
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (14 rodzin)
- bezdomność (8 rodzin)
- potrzeba ochrony macierzyństwa (8 rodzin)
- alkoholizm (8 rodzin)
- narkomania (2 rodziny)
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego (1 rodziny)

Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 146 ze zm.), do zadań zleconych gminy należy wydawanie decyzji administracyjnych potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na okres 90 dni, o których mowa w art. 54 ustawy. Dotyczy to osób nieobjętych ubezpieczeniem zdrowotnym, spełniających kryterium dochodowe określone w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. W celu ustalenia sytuacji dochodowej i majątkowej świadczeniobiorcy przeprowadzany jest rodzinny wywiad środowiskowy, zgodnie z zasadami i trybem określonymi w przepisach o pomocy społecznej. W okresie sprawozdawczym wpłynęło 9 wniosków o potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej, w tym wydano 8 decyzji przyznających prawo do świadczeń oraz umorzono 1 postępowanie.

Dożywianie

GOPS jest realizatorem rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”. Na realizację powyższego programu (tj. zakup posiłków, zasiłki celowe na zakup żywności) w 2025 roku poniesiono koszt w wysokości 146 864 w tym: 81 418,00 zł to dotacja z budżetu państwa, a pozostała część, czyli 65 446,00 zł to środki własne gminy. Szczegółowe dane na temat liczby osób objętych pomocą żywnościową zestawiono w poniższych tabelach.

Tabela 24. Zasiłek celowy - program „Posiłek w szkole i w domu”

Wyszczególnienie	Ogółem
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	106
Liczba rodzin	52
Liczba świadczeń	399
Kwota świadczeń (w zł)	135 050
<i>z tego: środki własne</i>	60 721
<i>dotacja</i>	74 329

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS

Tabela 25. Zakup posiłków - program „Posiłek w szkole i w domu”.

Wyszczególnienie	Ogółem	Dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej	Uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej
Liczba osób korzystających z posiłku	24	9	15
Liczba rodzin	12	x	x
Liczba osób w rodzinach	54	x	x
Liczba posiłków	2 670	902	1 768
Koszt posiłków (w zł)	11 814	3 902	7 912

z tego: środki własne	4 725	2 117	2 608
dotacja	7 089	1 785	5 304
Koszt jednego posiłku (w zł)	4,41	4,33	4,48

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS Brenna

Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021–2027 (FEPŻ) – Podprogram 2024

stanowi kontynuację działań realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014–2020 (PO PŻ). Głównym celem Programu jest wsparcie osób najbardziej potrzebujących poprzez zapewnienie pomocy żywnościowej w formie paczek żywnościowych lub posiłków, a także umożliwienie udziału w bezpłatnych działaniach towarzyszących, wspierających integrację społeczną i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.

Pomoc żywnościowa w ramach FEPŻ przysługuje osobom, których dochód nie przekracza 265% kryterium dochodowego określonego w art. 8 ustawy o pomocy społecznej oraz które spełniają co najmniej jedną z przesłanek trudnej sytuacji życiowej wskazanych w art. 7 tej ustawy.

Za kwalifikowanie osób uprawnionych do udziału w Programie odpowiadają ośrodki pomocy społecznej, które wydają skierowania dla odbiorców końcowych pomocy żywnościowej.

Tabela 26. Typ osób objętych programem FE PŻ 2024

ogółem osób	płeć		wiek				przyczyny art. 7				
	K	M	do 18	18-29	65 +	pozostali	ubóstwo	bezdomni	niepełnosprawność.	ochrona macierzyń.	pozostali
117	53	64	43	4	10	60	33	0	41	4	39

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS Brenna

Ogólna liczba dystrybuowanej żywności wyniosła 6 512,3 kg.

Pomoc dla obywateli Ukrainy

Obywatele Ukrainy mogą ubiegać się zarówno o pomoc pieniężną, jak i niepieniężną na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej. Do form wsparcia należą m.in.: zasiłek stały, zasiłek okresowy, dożywianie dzieci w szkołach, kierowanie do domów pomocy społecznej czy organizacja pogrzebu. W 2025 r. przyznano pomoc w formie zasiłku stałego dla 26 osób na łączną kwotę 246.541,28 zł. Od wypłaconych świadczeń opłacono składki na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 22.188,57 zł. Pomoc w formie zasiłku okresowego otrzymała 1 rodzina; na ten cel przeznaczono 5.552,50 zł (1.100,50 zł miesięcznie przez 5 miesięcy). Ponadto udzielono wsparcia w postaci opłacenia posiłków dla 2 dzieci uczęszczających do szkół na terenie gminy Brenna. Łączny koszt tej pomocy wyniósł 627,80 zł. Dodatkowo zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2022 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 167) o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa były realizowane:

Tabela 27. Rodzaje i liczba świadczeń

wyszczególnienie	kwota i liczba wypłaconych świadczeń w 2024 r.	
	kwota wypłaconych świadczeń	liczba świadczeń
zasiłek rodzinny wraz z dodatkami	9 649,00	68
zasiłek pielęgnacyjny	1 727,00	8
świadczenie pielęgnacyjne	17 928,00	6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS Brenna

Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Brenna

Pomoc materialna przysługuje uczniowi znajdującemu się w trudnej sytuacji materialnej, spowodowanej niskimi dochodami osiąganymi przez rodzinę. Trudna sytuacja może wynikać w szczególności z takich okoliczności jak: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, trudności w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych, uzależnienie od alkoholu lub narkotyków, a także niepełność rodziny bądź wystąpienie zdarzenia losowego. Stypendium szkolne nie przysługuje uczniowi pobierającemu inne stypendium socjalne finansowane ze środków publicznych.

Tabela 28. Liczba złożonych wniosków oraz kwota – dotyczy. pomocy materialna o charakterze socjalnym.

Licz. złożonych wniosków- stypendium	Licz. przyznanych stypendiów	Licz. złożonych wniosków - zasiłek szkolny	Kwota przyznanych środków - stypendia [zł]	Kwota przyznanych środków zasiłek szkolny [zł]
16	16	0	11 330,65	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS Brenna

Kwota wypłaconych środków pomocy materialnej dla uczniów oraz zasiłku szkolnego wyniosła 11330,65 zł (w tym: zadania własne 2 266,13 zł, dotacja do zadań 9 064,52 zł). W ub. roku wypłacono jedno stypendium szkolne dla obywatela Ukrainy w wysokości 396,80 zł.

Niebieska karta i praca Zespołu Interdyscyplinarnego.

Zespół Interdyscyplinarny stanowią przedstawiciele służb gminnych, instytucji i organizacji działających w obszarze wsparcia społecznego. Działania Zespołu zmierzają do poprawy sposobów udzielania wsparcia osobom, które doświadczyły przemocy jak i ich najbliższemu otoczeniu. Do obowiązków zespołu należy budowanie lokalnego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka, zgodnie zapisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673), w tym także nadzorowanie przebiegu procedur „Niebieskiej Karty”.

W ubr. prowadzono 35 procedur NK, w tym:

- rozpoczęto 20 „nowych procedur” (założenie kart: GOPS – 5 kart, policja – 9 kart, placówka oświatowa²,
- 4 karty zostały przekazane przez inne organy, celem dokonania dalszych czynności),
- kontynuowano z poprzednich lat 15 formularzy.

W 2025 r. zespół interdyscyplinarny udzielił wsparcia 35 rodzinom. Liczba ogółem w rodzinach 76 w tym 37 dzieci (do 18 roku życia) i 2 osób starszych (powyżej 65 roku życia).

Ponadto zakończono procedurę w 30 rodzinach, w 19 przypadkach z powodu ustania przemocy i zrealizowania indywidualnego planu pomocy, a w 9 przypadkach z powodu braku zasadności prowadzenia działań, w przypadku 2 rodzin odstąpienie od dalszych działań.

Działania interwencyjne wobec sprawców:

- 7 os. otrzymało zakaz kontaktowania się z osobą pokrzywdzoną,
- 7 os. otrzymało nakaz opuszczenia mieszkania,
- 2 os. w stosunku do których ponownie wszczęto procedury NK,
- 7 zawiadomień do prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa określonego w art. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej,

2 wniosków zostało skierowanych do GKRPA o leczenie odwykowe dla sprawców przemocy.

Realizacja zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Ustawa nakłada na gminy obowiązek wspierania rodzin zmagających się z trudnościami w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz wprowadza do systemu pomocy społecznej funkcję asystenta rodziny. Jego zadaniem jest kompleksowe wsparcie rodziny wychowującej dzieci. W ramach tej działalności objęto 7 środowisk, opiekujących się 9 dziećmi oraz 1 dorosłą osobą, której dziecko znajduje się w rodzinie zastępczej.

Na wynagrodzenia asystenta rodziny wydatkowano kwotę 13 440,00 zł.

Pieczą zastępczą jest zapewniana w sytuacji, gdy rodzice nie są w stanie zapewnić opieki i wychowania dziecku. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej odbywa się na podstawie orzeczenia sądu. Zgodnie z art. 176 ust. 5 wspomnianej ustawy, do zadań własnych gmin należy m.in. współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w pieczy zastępczej pokrywa wydatki w wysokości: 10% kosztów opieki i wychowania dziecka w pierwszym roku pobytu, 30% w drugim roku oraz 50% w trzecim i kolejnych latach.

Obecnie w pieczy zastępczej przebywa 24 dzieci, w tym:

19 w rodzinach zastępczych,

5 w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

W okresie sprawozdawczym na współfinansowanie pobytu dzieci z własnych środków wydatkowano 365 142,83 zł, w tym:

210 673,01 zł na rodziny zastępcze,

154 469,82 zł na placówki opiekuńczo-wychowawcze.

Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny

Tabela 29. Rodzaj i kwota świadczeń: świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny.

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Suma wypłaconych świadczeń [zł]
Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami	3245	358 809,27
Świadczenie rodzicielskie	145	134 897,50
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia	29	29 000,00
Zasiłek pielęgnacyjny	2925	631 332,00
Świadczenie pielęgnacyjne	849	2 788 429,40
Specjalny zasiłek opiekuńczy	0	0
Składki na ubezpieczanie emerytalne i rentowe za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze	388	360 606,49
Składki na ubezpieczanie zdrowotne za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze	249	77 211,00
Za życiem	0	0
Świadczenie wychowawcze	12	6 000,00
Fundusz alimentacyjny	179	155 298,75
Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłacenia św. funduszu alimentacyjnego	x	81 636,31
Należność z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, które wygasły w związku ze śmiercią dłużnika	x	0,00
Umorzone należności od dłużników alimentacyjnych	x	0,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS Brenna

Karta Dużej Rodziny (KDR)

Bezpłatna KRD przysługuje rodzinom z przynajmniej trójką dzieci. Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci – do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Karta oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień, jej posiadacze mają możliwość korzystania z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju.

Tabela 30. Liczba rodzin i osób którym wydano KDR.

Wyszczególnienie	Liczba os.
liczba rodzin, którym wydano KDR	32
liczba członków rodzin wielodzietnych, którym wydano KDR	71

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS Brenna

ISTOTNE PRZEDSIĘWZIĘCIA KONTYNUOWANE I WDROŻONE PRZEZ GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W BRENNEJ W 2025 ROKU

Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej - edycja 2025 r.

Głównym celem Programu jest wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym. Projekt był adresowany do 20 osób niepełnosprawnych, w tym:

- dla 10 osób posiadających orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną; zrealizowano 2682 godzin wsparcia asystenta osobistego,
- dla 6 osób posiadających orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności;

zrealizowano 1610 godzin wsparcia asystenta osobistego,

- dla 1 osoby posiadającej orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną; zrealizowano 200 godzin wsparcia asystenta osobistego,
- dla 3 dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji;

zrealizowano 618 godzin wsparcia asystenta osobistego,

Ogólna liczba godzin: 5 110 godzin usług asystencji osobistej

Program dofinansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego

- całkowita wartość – 259 850,15 zł,
- dofinansowanie – 259 850,15 zł.

Opieka Wytchnieniowa dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2025 r.

Głównym celem programu było wsparcie członków rodzin oraz opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi do ukończenia 16. roku życia posiadającymi orzeczenie o niepełnosprawności oraz osobami legitymującymi się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Wsparcie realizowano poprzez zapewnienie doraźnej i czasowej pomocy w formie usług opieki wytchnieniowej, mających na celu odciążenie opiekunów od codziennych obowiązków związanych ze sprawowaniem opieki nad osobą z niepełnosprawnością poprzez zapewnienie czasowego zastępstwa w tym zakresie. W ramach programu wsparciem objęto 10 osób posiadających orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, którym świadczone usługi opieki wytchnieniowej w formie pobytu dziennego. łącznie zrealizowano 600 godzin wsparcia. Ponadto pomocą objęto 1 dziecko posiadające orzeczenie o niepełnosprawności, dla którego zrealizowano 60 godzin usług opieki wytchnieniowej w formie pobytu dziennego.

Łączna liczba zrealizowanych godzin usług opieki wychowawczej wyniosła 660 godzin.

Program został dofinansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego.

- całkowita wartość zadania: 33 600,00 zł,
- wysokość dofinansowania: 33 600,00 zł.

Punkt Umacniania Rodziny (PUR) S.O.S Wioski Dziecięce

Program ma na celu kompleksowe wsparcie rodzin poprzez pomoc rodzicom i opiekunom w prawidłowym pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Działania skierowane są przede wszystkim do rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej oraz doświadczających różnego rodzaju kryzysów. Podstawowym założeniem wsparcia jest wzmacnianie potencjału rodziny poprzez pomoc w odkrywaniu jej zasobów, możliwości i mocnych stron. Tak realizowana pomoc sprzyja budowaniu poczucia sprawczości oraz wiary w możliwość przezwyciężenia trudności i wyjścia z kryzysu. Należy podkreślić, że wsparcie oferowane przez Stowarzyszenie każdorazowo dostosowywane jest do indywidualnych potrzeb rodziny, ponieważ problemy i trudności, z jakimi mierzą się współczesne rodziny, mają zróżnicowany charakter, a sytuacje kryzysowe mogą dotknąć każdą rodzinę.

Ochrona zdrowia

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował i koordynował działania wynikające z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2025 rok.

W okresie sprawozdawczym poniesiono wydatki związane z zapewnieniem wsparcia psychologicznego, prawnego oraz usług profilaktyki ds. uzależnień, a także koszty funkcjonowania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Brennej. W ramach działań profilaktycznych zorganizowano warsztaty dla uczniów, nauczycieli oraz rodziców w placówkach oświatowych. Ponadto przeprowadzono zajęcia sportowe, w tym zawody w badmintonie, a także piknik rodzinny promujący zdrowy styl życia i integrację społeczną.

Łączna kwota wydatkowana na realizację Programu wyniosła 149 919,65 zł, w tym:

- na działania związane ze zwalczaniem narkomanii – 25 200,00 zł (zakup usług),
- na działania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi – 124 719,65 zł, obejmujące m.in. wynagrodzenia bezosobowe, zakup materiałów i wyposażenia, zakup usług pozostałych oraz szkolenia pracowników.

W ramach Programu funkcjonował punkt informacyjno-konsultacyjny, w którym mieszkańcy mogli skorzystać ze wsparcia profilaktyki ds. uzależnień, pomocy psychologicznej oraz porad prawnych w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii i uzależnieniom behawioralnym.

Wsparciem psychologicznym objęto 119 osób, w tym 59 kobiet, 46 mężczyzn oraz 14 dzieci korzystających z pomocy w obecności osoby dorosłej. Łącznie udzielono 105 porad psychologicznych.

Profilaktyk ds. uzależnień udzielił 136 porad, w tym dla:

- osób z problemem alkoholowym – 25 porad,
- osób z problemem narkotykowym – 18 porad,
- dorosłych członków rodzin osób z problemem alkoholowym (DDA) – 12 porad,
- dorosłych członków rodzin osób uzależnionych od narkotyków – 13 porad,
- osób doznających przemocy w rodzinie – 6 porad,
- osób stosujących przemoc w rodzinie – 0 porad,
- dorosłych członków rodzin osób z uzależnieniami behawioralnymi – 34 porady,
- osób uzależnionych behawioralnie – 28 porad.

Z poradnictwa prawnego skorzystało 16 osób.

Z danych przekazanych przez Ośrodek Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym w Bielsku-Białej wynika, że do izby wytrzeźwień doprowadzono 47 osób, w tym 10 kobiet. Powody doprowadzeń obejmowały:

- incydenty domowe – 18 przypadków,
- incydenty w miejscach publicznych – 20 przypadków,
- zagrożeniu życiu – 9 przypadków.

Czyste Powietrze” – zaświadczenie

„Czyste Powietrze” to ogólnopolski program dopłat do wymiany starych pieców oraz docieplenia domów jednorodzinnych. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi postępowania w sprawie wydawania zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego w oparciu o przepisy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2024 r. poz. 54). Zaświadczenia te są niezbędne, aby móc skorzystać z dofinansowania. W 2025 roku wydano 70 zaświadczeń.

Praca socjalna

W ramach prowadzonej pracy socjalnej realizowano szereg działań mających na celu wsparcie osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Udzielano pomocy w kompletowaniu dokumentacji związanej z postępowaniami dotyczącymi orzekania o niepełnosprawności, ubieganiem się o świadczenia rentowe, emerytalne oraz świadczenia uzupełniające dla osób z niepełnosprawnościami. Wspierano również osoby wymagające całodobowej opieki oraz ich rodziny

w przygotowaniu dokumentów niezbędnych do umieszczenia w odpowiednich placówkach, w tym zakładach opiekuńczo-leczniczych.

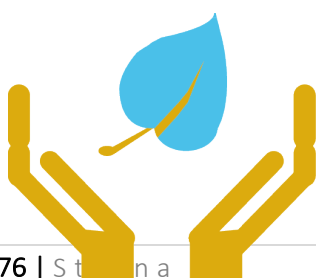
W obszarze pracy socjalnej podejmowano także działania ukierunkowane na aktywizację zawodową i społeczną osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, realizowane we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Cieszynie. Wsparcie obejmowało m.in. przekazywanie informacji o dostępnych instrumentach rynku pracy, takich jak szkolenia, staże oraz inne formy aktywizacji zawodowej.

Pracownicy socjalni uczestniczyli ponadto w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej oraz grup diagnostyczno-pomocowych.

W celu zapewnienia kompleksowego wsparcia osobom i rodzinom współpracowano z licznymi instytucjami i podmiotami, w szczególności z:

- poradniami psychologiczno-pedagogicznymi,
- prokuratorem i kuratorami sądowymi,
- dzielnicowymi Komisariatu Policji w Skoczowie,
- członkami Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- pracownikami Poradni Leczenia Uzależnień oraz Ośrodka Leczenia Uzależnienia od Alkoholu w Skoczowie,
- poradniami specjalistycznymi, w tym psychiatrycznymi i neurologicznymi, oraz szpitalami,
- stowarzyszeniami, fundacjami i placówkami wspierającymi osoby bezdomne oraz rodziny z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, m.in. S.O.S. Wioski Dziecięce – Punkt Umacniania Rodziny w Górkach Małych, placówkami Stowarzyszenia „Arka” oraz „Być Razem”,
- pracownikami Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Cieszynie,
- pracownikami Urzędu Gminy Brenna,
- ośrodkami pomocy społecznej spoza terenu Gminy Brenna w sprawach dotyczących klientów czasowo przebywających poza miejscem zamieszkania lub na terenie Gminy Brenna,
- pracownikami Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w zakresie dystrybucji żywności w ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021–2027, Podprogram 2024,
- pracownikami prywatnych domów pomocy społecznej funkcjonujących na terenie Gminy Brenna.

II.8 Ochrona środowiska

Zakres przedmiotowy rozdziału koncentruje się na zagadnieniach stanowiących zadanie własne gminy zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, w kwestiach dotyczących: 1) ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska

i przyrody oraz gospodarki wodnej; 3) wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych,

utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz.

Azbest – usuwanie azbestu ma się zakończyć do 2032 r. (zgodnie z Krajowym Programem Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032). W gminie Brenna przyjęto w 2017 r. Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Brenna na lata 2017-2032 – Uchwała Nr XXII/238/17 z dnia 21 września 2017 r. (zawiera inwentaryzację wyrobów).

Dotacje przyznawane były w 2024 r. na podstawie Uchwały Nr LXIII/513/24 Rady Gminy Brenna z dnia 22 kwietnia 2024 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu udzielenia dotacji celowej ze środków budżetu gminy Brenna na realizację przedsięwzięć związanych z usunięciem wyrobów azbestowych z terenu gminy Brenna.

W roku 2025 roku zlikwidowano 10,57 Mg wyrobów zawierających azbest. Usunięto azbest z 7 nieruchomości w ramach dofinansowania. Kwota dotacji wyniosła 9 915,68 zł i została w całości pokryta z budżetu gminy Brenna. Zakres prac obejmował demontaż, transport i unieszkodliwienie oraz transport i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest na składowisku odpadów, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Ochrona powietrza – W 2025 roku zrealizowano 1 umowę dot. udzielenia dotacji z budżetu Gminy Brenna na wymianę źródeł ciepła i udzielono 4 000,00 zł dotacji. Należy także przyjąć, iż część mieszkańców czy przedsiębiorców mogło dokonać wymiany we własnym zakresie. Dodatkowo mieszkańcy korzystali z dotacji z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.

Gmina Brenna na mocy Porozumienia zawartego z WFOŚiGW w Katowicach prowadziła także Punkt Czyste Powietrze – dostępny dla mieszkańców dwa razy w tygodniu w Urzędzie Gminy Brenna. W ramach działania punktu zorganizowane zostały spotkania dla mieszkańców w sali sesyjnej w Urzędzie Gminy (2 spotkania w roku), a także wizyty u zainteresowanych mieszkańców. Z pomocy punktu konsultacyjno-informacyjnego (bezpłatnie dla mieszkańców), w 2025 roku skorzystało 745 osób. Za pośrednictwem Gminy złożono w 2025 roku 25 wniosków o dofinansowanie i 94 wnioski o płatność.

W zakresie **oczyszczania ścieków** w 2025 r. wpłynęły **4** zgłoszenia związane z budową przydomowych oczyszczalni. W ramach dotacji celowej do kosztów związanych z budową przyłączy kanalizacyjnych Gmina Brenna w 2025 roku udzieliła dofinansowania w kwocie **160 848,61 zł** na przyłącza do kanalizacji (**1342,87 mb** przyłączy).

Kontrole – w kompetencji gminy leży nadzór nad przestrzeganiem przepisów z zakresu działań pro środowiskowych w związku z tym Gmina Brenna przeprowadziła następujące kontrole:

Tabela 31. Kontrole związane z naruszeniem przepisów dotyczących ochrony środowiska w 2025 r.

Zakres	Liczba kontroli
gospodarka odpadami na nieruchomościach niezamieszkałych	52
kontrola firm	19
źródła ciepła - piece	61 - liczba kontroli instalacji (przestrzeganie zakazu spalania odpadów, uchwała antysmogowa) 3 - liczba kontroli przestrzegania zakazu spalania pozostałości roślinnych na powierzchni ziemi
suma	135

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Brenna

Opieka nad zwierzętami – w 2025 roku objęto opieką 18 psów bezdomnych oraz 19 kotów bezdomnych. Dodatkowo poniesiono koszty sterylizacji 8 dzikich kotów. Ogólny koszt zadania w 2025 roku wyniósł 176 040,00 zł (w tym ryczałt miesięczny). Dodatkowo 11 rannych dzikich zwierząt zostało przekazanych do Leśnego Pogotowia w Mikołowie.

Ponadto Gmina Brenna prowadzi **edukację ekologiczną** za pośrednictwem prasy, Internetu, działań wydawniczych i kulturalnych.

II.9 Działania na rzecz bezpieczeństwa

Zakres przedmiotowy rozdziału koncentruje się na zagadnieniach stanowiących zadanie własne gminy zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, w kwestiach dotyczących porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania gminnego magazynu przeciwpowodziowego.

Bezpieczeństwo publiczne

Za bezpieczeństwo mieszkańców i turystów na terenie Gminy Brenna odpowiedzialny jest Komisariat Policji w Skoczowie. Odziaływanie tego posterunku obejmuje gminy: Brenna, Dębowiec, Skoczów.

W poniższej tabeli przedstawiono dane zbiorcze (policja nie wyodrębnia tego rodzaju danych dla poszczególnych gmin) związane z wykrywalnością przestępstw o charakterze kryminalnym.

Na terenie gminy Brenna w roku 2025 odnotowano 1110 zgłoszeń (1165 w roku 2024) wśród których 99 (136 w roku 2024) dotyczyło interwencji domowych i wdrożono 19 procedur „Niebieskiej Karty” (28 w roku 2024)

Bezpieczeństwo w ruchu drogowym

Na terenie działania Komisariatu Policji w Skoczowie w 2025 r. doszło do 4 wypadków drogowych. Odnotowano również 74 kolizje drogowe.

Tabela 32. Liczba zdarzeń drogowych na terenie Gminy Brenna w 2025 r.

Miejscowość	Wypadki	Kolizje	Zabici
Brenna	2	37	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych KP w Skoczowie.

łącznie na terenie działania Komisariatu Policji w Skoczowie w 2025 r. zatrzymano 45 nietrzeźwych kierujących pojazdami. Dane dotyczące Brennej przedstawiono poniżej.

Tabela 33. Liczba zdarzeń z udziałem nietrzeźwych kierujących na terenie Gminy Brenna w 2025 r.

	Brenna
Kierujący pojazdami mechanicznymi w stanie nietrzeźwości art. 178a§1 kk.	12

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych KP w Skoczowie.

Bezpieczeństwo pożarowe

Na terenie gminy działają 3 jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej:

- Brenna Centrum,
- Brenna Leśnica,
- Górki Wielkie.

Dwie jednostki, OSP Brenna Centrum i OSP Górki Wielkie są włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego (KSRG).

Przy pomocy jednostek OSP gmina wykonuje swoje zadania własne z zakresu ochrony przeciwpożarowej. Ochotnicze straże pożarne są finansowane na podstawie ustawy z 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (t.j. Dz. U z 2025 r. poz. 244). Zgodnie z art. 10 ust. 1

w ramach realizacji zadania własnego w zakresie ochrony przeciwpożarowej gmina zapewnia, stosownie do posiadanych sił i środków, ochotniczym strażom pożarnym:

1. pojazdy i sprzęt specjalistyczny, środki ochrony indywidualnej, umundurowanie i środki łączności oraz ich utrzymanie;
2. ubezpieczenie strażaków ratowników OSP i kandydatów na strażaków ratowników OSP oraz członków młodzieżowych drużyn pożarniczych i dziecięcych drużyn pożarniczych, w tym ubezpieczenie grupowe, od odpowiedzialności cywilnej i od następstw nieszczęśliwych wypadków, podczas wykonywania powierzonych zadań;
3. badania lekarskie strażaków ratowników OSP przeprowadzane w celu stwierdzenia braku przeciwwskazań do udziału w działaniach ratowniczych;
4. badania lekarskie kandydatów na strażaków ratowników OSP przeprowadzane w celu stwierdzenia braku przeciwwskazań do udziału w szkoleniu podstawowym przygotowującym do bezpośredniego udziału w działaniach ratowniczych.

Ponadto na podstawie art. 15 Ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych strażakowi OSP, który uczestniczył w akcjach ratowniczych, działaniach ratowniczych, szkoleniu lub ćwiczeniu przysługuje ekwiwalent pieniężny. Wysokość ekwiwalentu ustaliła rada gminy w drodze uchwały.

Łącznie koszty funkcjonowania jednostek OSP gmina Brenna wyniosły:

- w 2024 r. – 187 871,87 zł
- w 2025 r. – 181 830,02 zł

Tabela 34. Koszty funkcjonowania poszczególnych jednostek OSP w 2025 r.

OSP	Wartość
Brenna Centrum	83 836,84 zł
Brenna Leśnica	39 039,44 zł
Górki Wielkie	58 953,74 zł
Pozostałe wspólne koszty:	181 830,02 zł

Źródło: opracowanie własne

W 2025 na terenie gminy Brenna odnotowano 144 zdarzenia, poprzez wspólne działania prowadzone przez zastępy Państwowej Straży Pożarnej i ratowników Ochotniczych Straży Pożarnej.

Największa liczba interwencji w 2025 roku miała miejsce okresie od czerwca do września. Najwięcej pożarów wystąpiło w marcu. W czerwcu odnotowano największą liczbę miejscowych zagrożeń, natomiast największą liczbę zgłoszeń sklasyfikowanych jako alarmy fałszywe odnotowano w sierpniu. Charakterystyka zdarzeń interwencji PSP w Gminie Brenna w 2025 r. zestawiona jest w poniższej tabeli.

Tabela 35. Charakterystyka zdarzeń i interwencji PSP w Gminie Brenna w 2025 r.

Charakterystyka zdarzeń w Gminie Brenna	Wartość
---	---------

zdarzenia ogółem	144
Požary	25
miejscowe zagrożenia	103
alarmy fałszywe	16
osoby poszkodowane ogółem	31
ofiary śmiertelne	7
Ranni	14
szacunkowe straty łącznie	4966 tys. zł
wartość uratowanego mienia	7450 tys. zł
pożary (straty)	4731 tys. zł
miejscowe zagrożenia (straty)	235 tys. zł
pożary (uratowane mienie)	5950 tys. zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PSP w Cieszynie

Wydarzenia te skutkowały 14 osobami rannymi, z czego nikt nie ucierpiał w pożarach, natomiast wszyscy podczas zagrożeń miejscowych. W 2025 roku odnotowano 7 ofiar śmiertelnych.

W 2025 roku na terenie gminy Brenna najwięcej pożarów miało miejsce w obiektach mieszkalnych.

Tabela 36. Szczegółowe zestawienie najczęstszych grup obiektów, w których jednostki prowadziły działania w związku z wystąpieniem pożarów w 2024 r.

OGÓŁE M	Obiekty użyteczności publicznej	Obiekty mieszkalne	Obiekty produkcyjne	Środki transportu	Lasy (państwowe i prywatne)	Uprawy, rolnictwo	Inne obiekty
25	1	10	1	0	0	6	7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PSP w Cieszynie

W 2025 roku najczęściej podejmowano działania w związku ze zdarzeniami związanymi ze zjawiskami atmosferycznymi.

Spośród interwencji Straży Pożarnej ze względu na występowanie miejscowego zagrożenia największa liczba działań była podjęta w związku z przyczynami medycznymi (19). Liczbę i rodzaj miejscowych zagrożeń odnotowanych przez PSP Cieszyn na terenie Gminy Brenna w 2025 r. przedstawia poniższa tabela.

Tabela 37. Liczba i rodzaj miejscowych zagrożeń odnotowanych przez PSP Cieszyn na terenie Gminy Brenna w 2025 r.

Rodzaje miejscowych zagrożeń	Liczba
Silne wiatry	18
Przybory wód	11
Opady śniegu	3
Opady deszczu	10
Chemiczne	6
Ekologiczne	0
Radiologiczne	0
Budowlane	1
Infrastruktury komunalnej	6

W transporcie drogowym	17
Na obszarach wodnych	5
Medyczne	19
suma	96

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PSP w Cieszynie

Bezpieczeństwo przeciwpowodziowe

W ramach zabezpieczenia przeciwpowodziowego Brenna dysponuje następującym sprzętem:

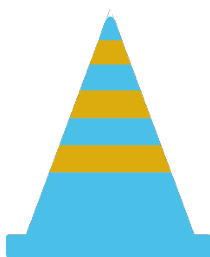
Tabela 38. Wyposażenie magazynu przeciwpowodziowego

l.p	nazwa sprzętu	J.m.	Ilość
1	Kamizelka asekuracyjna	szt.	5
2	Plandeka okryciowa	szt.	10
3	Worek polipropylenowy	szt.	3500
4	Folia izolacyjna (10 m2)	szt.	3
5	Łopata	szt.	6
6	Buty gumowe	pary	7
7	Peleryna przeciwdeszczowa	szt.	8
8	Osuszacz powietrza	szt.	2
9	Nagrzewnica spaliniowa	szt.	1
10	Oskard	szt.	5
11	Łóżka polowe	szt.	12
12	Radiotelefony	szt.	6
13	Maszt oświetleniowy	szt.	3
14	Minikoparka	szt.	1
15	Ładowarka przegubowa	szt.	1
16	Samochód ciężarowy z wywrotem tylnym	szt.	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Brenna

Oprócz gminnego magazynu przeciwpowodziowego ze sprzętu typu pompy pływające, pompy szlamowe, agregaty prądotwórcze, systemy oświetleniowe, piły, łomy, siekiery, a także materiały takie jak piasek, gmina korzysta z zasobów posiadanych przez Ochotnicze Straże Pożarne.

II.10 Analiza bieżącego utrzymania dróg

W rozdziale omówiono zadanie własne gminy (zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym), którym jest utrzymanie gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacja ruchu drogowego.

Gmina Brenna w 2025 roku na realizację działań ustawowych związanych z gminnymi drogami publicznymi wydatkowała kwotę 2 249 262,58 zł. Poniesione wydatki dotyczą m.in. zakupów: kruszyw, rur, betonu, wpustów drogowych, zakupu materiałów do remontów, uzupełnienia oznakowania, usług

remontowych, odśnieżania dróg gminnych, przeglądów obiektów mostowych, wynajmu parkingów, czyszczenia separatorów, wynajmu urządzeń GPS, wycinki gałęzi i drzew przy drogach gminnych, ubezpieczenia dróg. Ww. wydatki bieżące w całości zostały sfinansowane z dochodów własnych gminy.

Na zimowe utrzymanie dróg gminnych (odśnieżanie, zwalczenie śliskości) w roku 2025 r. wydano łącznie 520 342,33 zł.

Remonty cząstkowe po zimie poprzez naprawę nawierzchni oraz inne prace dotyczące dróg gminnych to łącznie koszt 1 189 426,45 zł w 2025 r.

Poza naprawą dróg gminnych polegającą uzupełnieniu ubytków w nawierzchni wykonano remonty wielkopowierzchniowe:

1. Asfalty:

- 1) Brenna ul. Lachy Dolne, od skrzyżowania z drogą powiatową (ul. Bukowa) do przepustu typu acodren, 170 mb;
- 2) Brenna ul. Osiedlowa, od skrzyżowania z drogą powiatową (ul. Bukowa), 170 mb;
- 3) Brenna ul. Jaworowa, kontynuacja odcinka wykonanego w 2023 r., 200 mb;
- 4) Brenna ul. Malinowa, od kładki dla pieszych i przejazdu "w bród" do początku płyt betonowych, 50 mb;
- 5) Brenna ul. Leśna, od kładki dla pieszych do restauracji na rzece, 200 mb;
- 6) Brenna ul. Snowaniec, od posesji nr 11 do nr 17, 100 mb;
- 7) Brenna ul. Na Kępkę, od skrzyżowania z drogą powiatową do nowej nawierzchni, 20 mb;
- 8) Górki Małe ul. Do Warszawy, od końca nawierzchni asfaltowej do skrzyżowania obok posesji nr 32, 140 mb;
- 9) Górki Wielkie ul. Szkolna odcinek drogi gminnej i parking przy szkole (zniszczone po powodzi z 2024 r.), 300 m2;
- 10) Górki Wielkie, ul. Pod Zebrzydkę i parking w pasie drogi gminnej naprawa uszkodzeń po powodzi, 270 m2;
- 11) Górki Wielkie ul. Radosna, od skrzyżowania z ul. Jasna do skrzyżowania przy dz . 613/41, 100 mb;
- 12) Górki Wielkie ul. Dębowa od skrzyżowania z drogą powiatową ul. Bielska, 200 mb;
- 13) Górki Wielkie ul. Kretowskie od ul. Olszyna 350 mb;
- 14) Brenna Pinkas naprawa nawierzchni przejazdu „w bród” w ciągu ul. Kormany na rzece Brennica, 20 mb,

Ponadto w ramach odtworzeń nawierzchni w zadaniach inwestycyjnych liniowych - budowa wodociągu i kanalizacji sanitarnej wykonano nową nawierzchnię na następujących odcinkach dróg:

- 1) Górki Wielkie ul. Nowy Świat, 710 mb;
- 2) Górki Wielkie ul. Majowa, 470 mb;
- 3) Górki Wielkie ul. Jaśminowa, 280 mb;
- 4) Górki Wielkie ul. Stolarska, 190 mb;
- 5) Górki Wielkie ul. Spółdzielcza, 170 mb;
- 6) Górki Wielkie ul. Miczków, 160 mb;
- 7) Górki Wielkie ul. Wiosenna, 270 mb;
- 8) Brenna ul. dr Kisiały, 450 mb.

W ramach prac drogowych przeprowadzono również remonty nawierzchni dróg w wykorzystaniem płyt typu JOMB.

Płyty betonowe:

- 1) Brenna ul. Stary Groń 80 szt.
- 2) Brenna ul. Wrzosowa 576 szt.
- 3) Brenna ul. Malinka 288 szt.
- 4) Brenna ul. dr Kisiały 288 szt.
- 5) Brenna ul. Miodowa 660 szt.
- 6) Brenna ul. Żory 260 szt.
- 7) Brenna ul. Malinowa 400 szt.

łącznie naprawiono nawierzchnię dróg gminnych z wykorzystaniem 2 264 szt. płyt, o długości ok. 0,7 km.

Dodatkowo, zadania w ramach prac remontowych i konserwacyjnych dróg były realizowane przez Zakład Budżetowy Gospodarki Komunalnej. Na potrzeby prac realizowanych przez Zakład Budżetowy Gospodarki Komunalnej Gminy Brenna w zakresie remontów i utrzymania dróg gminnych zamówiono:

- materiały skalne (kruszywa, kliniec),
- korytka betonowe, studnie, rury kanalizacyjne, ścieki systemowe i płyty drogowe

na łączną kwotę 342 628,75 zł.

Gmina Brenna udzieliła również dotacji przedmiotowej dla Zakładu Budżetowego Gospodarki Komunalnej w Brennej na realizację zadania zleconego przez powiat w zakresie koszenia przy drogach powiatowych. Dotacja na ten cel wyniosła 18 050,00 zł i została w całości sfinansowana ze środków pochodzących z dotacji przekazanej przez Powiat Cieszyński.

Tabela 39. Zestawienie kosztów robocizny w ramach prac remontowych i konserwacyjnych realizowanych przez ZBGK (bez materiałów)

I.p	Zadanie	Wartość w zł
1	Wykonanie zjazdu na wał ul. Nowy Świat w Górkach Wielkich	1 920
2	Korytowanie i układanie płyt JOMB ul. Hellera w Brennej	2 000
3	Wykonanie odwodnienia ul. Sucha w Brennej	5 100

4	Założenie belki stropowej UG Brenna	2 850
5	Wykonanie odwodnienia Stare Przedszkole w Górkach Wielkich	4 500
6	Remont drogi ul. Malinowa w Brennej	36 240
7	Montaż krawężników drogowych ul. Pod Zebrzydkę w Górkach Wielkich	2 840
8	Korytowanie i utwardzanie parkingu przy ul. Bielskiej w Górkach Wielkich	2 400
9	Zabudowa płyt JOMB, ul. Żory w Brennej	34 830
10	Zabudowa przepustów odtworzenie rowu i naprawa nawierzchni drogi rowerowej do Jaworza w Górkach Wielkich	31 300
11	Czyszczenie przejazdu w bród Brenna Pinkas	4 760
12	Budowa odwodnienia ul. Kormany w Brennej	4 800
13	Budowa odwodnienia ul. Śniegociny w Brennej	15 000
14	Budowa drogi ul Miodowa w Brennej	77 200
15	Budowa drogi ul. Wrzosowa z odwodnieniem w Brennej	86 400
16	Skarpowanie poboczy dróg	9 500
17	Czyszczenie ulic, wodozwodów, przepustów studzienek	43 400
18	Obcinanie gałęzi w ciągu dróg	36 900
19	Czyszczenie rowów	41 700
20	Naprawa poboczy dróg	29 900
21	Naprawa poszycia dróg	47 500
22	Oznakowanie pionowe dróg	15 200
Suma		536 240

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Brenna

II.11 Analiza udzielonych i rozliczonych dotacji przez organizacje pozarządowe

Rozdział zawiera opis zagadnień wchodzących w zakres zadania własnego gminy (zgodnie z art. 7 ust. 1. ustawy o samorządzie gminnym), którym jest współpraca i działalność na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491 z późn. zm).

Ramy prawne aktywności gminy w tym obszarze stanowiła Uchwała Nr IX/54/24 z dnia 28 listopada 2024 r. w sprawie przyjęcia Programu współpracy Gminy Brenna z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2025.

Na realizację Programu zarezerwowano w budżecie gminy kwotę w wysokości 114 000,00 zł, w tym:

- na zadania z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego - kwotę 6 000,00 zł;

- na zadania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym - kwotę 100 000,00 zł;
- na zadania z zakresu turystyki i krajoznawstwa – kwotę 3 000,00 zł;
- na zadania z zakresu działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym – 5.000,00- zł.

W 2025 roku ogłoszono dwa otwarte konkursy ofert na wsparcie realizacji zadań publicznych Gminy Brenna. Pierwszy konkurs ogłoszono w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, turystyki i krajoznawstwa oraz działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym. Drugi — w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym

Dotacje na zadania publiczne z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego otrzymała Ochotnicza Straż Pożarna w Górkach Wielkich na zadanie pn. „Prowadzenie Orkiestry Dętej przy OSP Górki Wielkie” w kwocie 5 940,00 zł.

Dotacje na zadania publiczne z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym otrzymały:

- Rzymskokatolicka Parafia pw. Wszystkich Świętych w Górkach Wielkich na zadanie pn. „Wakacje z uśmiechem - letni wypoczynek dla dzieci i młodzieży nad morzem 2025” w kwocie 45 000,00 zł;
- Stowarzyszenie Młodzieżowy Klub Sportowy Brenna-Górki na zadanie pn. „Wypoczynek z profilaktyką - kolonia letnia nad morzem dla dzieci i młodzieży z Gminy Brenna” w kwocie 20 000,00 zł.
- Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Śląska Hufiec Ziemi Cieszyńskiej na zadanie pn. „Obóz Harcerski w Bieszczadach” w kwocie 13 500,00 zł.

Dotację na zadania publiczne z zakresu turystyki i krajoznawstwa otrzymało Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku w Brennej na zadanie pn. „Zwiedzamy Ojcowski Park Narodowy i Okolice” w kwocie 3 000,00 zł.

Dotację na zadania publiczne z zakresu działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym otrzymało Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku w Brennej na zadanie pn. „Senior sprawny nie tylko fizycznie” w kwocie 5 000,00 zł.

Ponadto na podstawie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tryb małych zleceń, tzw. „małe granty” – pominięcie procedury konkursowej), dotacje otrzymały:

- Rzymskokatolicka Parafia pw. Wszystkich Świętych w Górkach Wielkich na zadanie pn. „Aktywne ferie zimowe w górach 2025” w kwocie 10 000,00 zł;

- Stowarzyszenie Charytatywne "Dogonić Czas" na zadanie pn. „Czas mądrej i dobrej zabawy” w kwocie 7 626,00 zł.

Zostały również udzielone dotacje na zadania w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu (na podstawie ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie oraz uchwały Nr XI/124/11 Rady Gminy Brenna z dnia 17 listopada 2011 r. w sprawie określenia warunków i trybu finansowania zadania własnego Gminy Brenna w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu), na które zarezerwowano w budżecie gminy kwotę w wysokości 120 000,00 zł. Ogłoszenie konkursu nastąpiło lutym 2025 r., a ogłoszenie wyników i udzielenie dotacji w marcu 2025 r. Dotacje otrzymały:

- Ludowy Klub Sportowy „Beskid” Brenna na zadanie pn. „Realizacja programu szkolenia sportowego oraz startów w zawodach i rozgrywkach z zakresu piłki nożnej” w kwocie 32 000,00 zł;
- Klub Sportowy Spójnia 2020 na zadanie pn. Wspieranie rozwoju piłkarskiego dzieci i młodzieży z Gminy Brenna” w kwocie 21 000,00 zł;
- Młodzieżowy Klub Sportowy Brenna-Górki na zadanie pn. „Aktywne Dzieci i Młodzież - piłka nożna i lekkoatletyka i” w kwocie 36 000,00 zł;
- Uczniowski Klub Sportowy Brenna-Górki na zadanie pn. „Z nami aktywniej w Gminie Brenna 2025” w kwocie 31 000,00 zł.

II.12 Administracja

Na dzień 31 grudnia 2025 r. w Urzędzie Gminy w Brennej zatrudnionych było 50 pracowników.

Wykaz etatów: Wójt – 1 etat, Zastępca Wójta – ½ etatu, Naczelnik Wydziału - ½ etatu, Skarbnik – 1 etat, Sekretarz – 1 etat, Kierownik referatu – 6 etatów, Kierownik USC – 1 etat, Pełnomocnik ds. ochrony informacji niejawnych – 1/8 etatu, Inspektor – 18 ½ etatów, Informatyk – 1 etat, Podinspektor – 6 etatów, Referent – 5 etatów, Młodszy referent – 3 etaty, Kierowca - 1 etat, Sprzątaczką – 1 etat, Goniec – 1 etat.

W Urzędzie Gminy w Brennej nie opracowano programu szkoleń. Pracownicy podnoszą kwalifikacje zawodowe na szkoleniach aktualizacyjnych otwartych, zgodnie z bieżącymi potrzebami w tym

zakresie. W 2025 r. 22 pracowników podnosiło kwalifikacje zawodowe uczestnicząc w szkoleniach aktualizacyjnych otwartych.

II.13 Uchwały Rady Gminy

Zgodnie z art. 28aa ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym raport o stanie gminy powinien obejmować m.in. realizację uchwał rady gminy. W związku z tym zapisem dokonano analizy statystycznej oraz tematycznej uchwał Rady Gminy Brenna.

Łączna liczba uchwał, które podjęła Rada Gminy Brenna w 2025 roku wyniosła 113. Szczegółowe zestawienie prezentuje poniższa tabela.

Tabela 40. Liczba uchwał Rady Gminy Brenna w 2025 roku

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	suma
liczba uchwał	13	4	11	0	16	19	0	13	4	5	16	12	113

Źródło: opracowanie własne na podstawie BIP Brenna

W następnej tabeli przedstawiono zakres tematyczny uchwał. Należy podkreślić, że zakwalifikowanie tematyczne jest arbitralne i autorskie oraz uwzględnić fakt, iż wiele uchwał mieści się w kilku zakresach tematycznych.

Tabela 41. Liczba uchwał z podziałem na kategorie w Gminie Brenna w 2024 roku

	suma wg kategorii
Finansowe, podatki, opłaty	39
Mpzp	5
Gospodarka komunalna – mienie gminne, zamiana, sprzedaż, dzierżawa	25
Ochrona środowiska, regulaminy gospodarka śmieciowa i ściekowa	5
Oświata	9
Pomoc społeczna, sprawy społeczne, seniorzy	5
Organizacyjne, ustrojowe	25

Źródło: opracowanie własne na podstawie BIP Brenna

Największa liczba uchwał podjętych przez Radę Gminy Brenna dotyczyła kwestii finansowych.

Do najważniejszych uchwał należały zwłaszcza:

- Uchwała nr XI/76/25 Rady Gminy Brenna z dnia 20 stycznia 2025 r. w sprawie utworzenia Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Brennej
- Uchwała nr XI/ 77 /25 Rady Gminy Brenna z dnia 20 stycznia 2025 r. w sprawie wyrażenia zgody na przystąpienie do sporządzenia zintegrowanego planu inwestycyjnego dla obszaru Brenna – Leśnica w gminie Brenna (ul. Stawy)

- Uchwała nr XIII/95/25 Rady Gminy Brenna z dnia 24 marca 2025 r. w sprawie wyrażenia zgody na utworzenie spółdzielni energetycznej o nazwie „Spółdzielnia Energetyczna Brenna”
- Uchwała nr XV/ 120 /25 Rady Gminy Brenna z dnia 25 czerwca 2025 r. w sprawie zmiany uchwały nr V/29/24 Rady Gminy Brenna z dnia 26 sierpnia 2024 r. w sprawie wyrażenia zgody na przystąpienie do sporządzenia zintegrowanego planu inwestycyjnego dla obszaru w rejonie góry Kotarz w Brennej
- Uchwała nr XX/168/25 Rady Gminy Brenna z dnia 25 listopada 2025 r. w sprawie udzielenia Powiatowi Cieszyńskiemu pomocy finansowej w formie dotacji celowej na realizowane zadanie inwestycyjne pn.: „Przebudowa skrzyżowania dróg powiatowych DP 2602 S ul. Górecka, DP 2604 S ul. Lipowska oraz drogi gminnej ul. Barujec w Brennej”

II.14 Gospodarka gruntami

W ramach gospodarowania gminnym zasobem nieruchomości w 2025 r.:

Gmina Brenna w 2025 r. sprzedała mienie komunalne:

1. w formie przetargowej:
 - nieruchomość niezabudowaną oznaczoną jako działka **1785/42 o pow. 0,4292 ha** położona w Brennej za kwotę 2.088.541,23 zł.
2. w formie bezprzetargowej:
 - nieruchomość niezabudowaną składającą się z działek nr **526/3 i 526/4** o łącznej pow. 0,0214 ha, położoną w Brennej za kwotę 34.705,68 zł,
 - nieruchomość niezabudowaną oznaczoną jako działka nr **2137/7** położną w Brennej o powierzchni 0,0061 ha za kwotę 10.546,84 zł,
 - nieruchomość niezabudowaną oznaczoną jako działka nr **644/83** o powierzchni 0,0581 ha, położoną w Górkach Małych za kwotę 30.621,42 zł,
 - nieruchomość niezabudowaną oznaczona jako działka nr **582/129** o pow. 0,0269 ha, położoną w Górkach Małych za kwotę 23.778,59 zł,
 - nieruchomość niezabudowana oznaczoną jako działki **644/84 i 644/85** o łącznej powierzchni 0,1351 ha, położoną w Górkach Małych za kwotę 105.367,65 zł,
 - nieruchomość oznaczoną jako działki nr **1866/30 i 1823/20** o łącznej powierzchni 0,0494 ha, położoną w Górkach Wielkich za kwotę 41.442,44 zł.

Gmina Brenna w 2025 r. powiększyła zasób mienia komunalnego o następujące nieruchomości:

1. Nabyte nieodpłatnie w trybie art. 98 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku ustawy o gospodarce nieruchomościami przeznaczone pod drogi:
 - w obrębie Brenna **8 działek: nr 1320/1, 1152/13, 4774, 481/11, 1452/1, 1559/5, 3041/1 i 3041/2** o łącznej powierzchni 0,1101 ha,
 - w obrębie Górki Wielkie **4 działki: nr 245/19, 1972, 615/154, 596/27** o łącznej powierzchni 0,1097 ha.

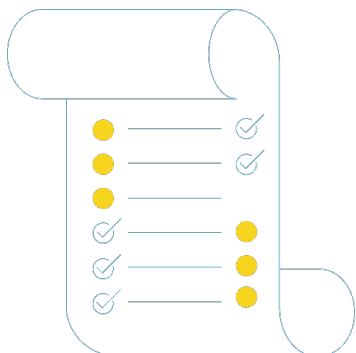
2. Nabyte w drodze komunalizacji mienia Skarbu Państwa na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 10 maja 1990 roku – Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 32, poz.191 ze zm.):
 - działka położona w Brennej oznaczona **nr 2141/4** o powierzchni 0,0098 ha,
 - działka położona w Górkach Wielkich oznaczona **nr 1869/71** o pow. 0,0013 ha.
3. Nabyte na podstawie decyzji administracyjnych wydanych w sprawie nabywania gruntów pod drogi zgodnie z art. 73 ustawy z dnia 13 października 1997 roku Przepisy wprowadzające ustawę reformującą administrację publiczną:
 - działki oznaczone **nr 2399/13, 916/1** położone w Brennej o łącznej powierzchni 0,0538 ha,
 - działkę oznaczoną **nr 946** położoną w Górkach Wielkich o powierzchni 0,0137 ha.
4. Nabyta zgodnie z postanowieniem Sądu w drodze spadkobrania działka nr 1307/21 o powierzchni 0,0768 ha, zabudowana budynkiem mieszkalnym oraz udział wynoszący 1/4 części w działce nr 1307/4 o powierzchni 0,0463 ha, położone w Brennej.

Gmina Brenna w 2025 r. dokonała zamiany gruntów:

- działki nr nr **4186 i 4187/9** o łącznej powierzchni 0,7083 ha, położone w Brennej zamieniono za działkę, **4186** o pow. 0,9883 ha
- działkę nr **580/75** o pow. 0,0230 ha, położoną w Górkach Małych zamieniono za działkę **644/24** o pow. 0,0323 ha,
- działki **1823/18 i 1866/21** o łącznej pow. 0,0268 ha, położone w Górkach Wielkich zamieniono za działkę **1168/40** o pow. 0,0078 ha,

Ponadto w 2025 roku zawarto 6 umowy najmu/dzierżawy gruntów.

III Podsumowanie

Podsumowanie niniejszego raportu stanowi syntezę najważniejszych informacji, które z jednej strony pozwalają na ocenę działań samorządu w 2025 roku, a z drugiej wpływają na określenie zaleceń, kluczowych w kontekście zadań przewidzianych czy też rekomendowanych do realizacji w okresie do końca 2026 roku.

Kluczowym warunkiem osiągnięcia sukcesu w realizacji postawionych w programie wyborczym celów jest konsekwencja w dążeniu do ich realizacji i współpraca z organów Gminy. Podobnie jak rok temu w podsumowaniu raportu wymieniałem w punktach kilka priorytetowych zadań. Powtórzę je tutaj odpowiednio wyróżniając kursywą i uzupełnię informacją o efektach.

- prowadzenie ostrożnej i zrównoważonej polityki finansowej - co skutecznie było i będzie realizowane, a efekty potwierdzają opinie Regionalnej Izby Obrachunkowej oraz wyniki finansowe wynikające ze sprawozdań finansowych, projektu budżetu na 2026 r. i Wieloletniej Prognozy Finansowej, najważniejsze pozytywne sygnały to:
- gmina w kolejnych latach generuje nadwyżkę operacyjną,
- poziom zadłużenia systematycznie spada,
- zachowana jest zdolność do obsługi długu,
- WPF nie wskazuje na ryzyko utraty płynności,
- relacje z art. 243 ustawy o finansach publicznych są z bezpiecznym marginesem zachowane,
- wydatki bieżące są obecnie pod kontrolą,
- realizacja inwestycji w zakresie ochrony środowiska – dokończono budowę kanalizacji sanitarnej w Brennej w ul. Dr Kisiały, a ponadto przygotowano do realizacji z dofinansowaniem ze środków KPO kolejnego odcinka kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Dr. Kisiały i Topolowej,
- dokończenie procesu tworzenia planu ogólnego gminy, którego brak zdecydowanie utrudni procesy inwestycyjne w przyszłości, prace są dalej w trakcie w związku z przewidywanym już w ubiegłym roku brakiem uzgodnienia planu przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska, dbając o żywotne długofalowe interesy mieszkańców w tym możliwość stabilnych przychodów

z usług turystycznych w długiej perspektywie Gmina zaskarżyła podtrzymaną przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska odmowę uzgodnienia do sądu administracyjnego, możliwość dialogu w sprawie planu ogólnego z RDOŚ została wyczerpana, a wyartykułowane w odmowach uzgodnień żądania lub zalecenia mogą skutkować nieakceptowalnymi dla gminy roszczeniami finansowymi właścicieli nieruchomości oraz istotnie ograniczyć możliwość kreowania rozwoju niezwykle skromnej, w porównaniu do sąsiednich gmin, infrastruktury turystycznej,

- remont zabytkowego obiektu publicznego przy ul. Żagana 3 w Górkach Wielkich - co zostało zrealizowane w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków (całkowita wartość prac to 443 117,52 zł z czego dofinansowanie stanowiło 434 255,17 zł), a ponadto przygotowano i doprowadzono do zaawansowanego stanu dofinansowany projekt modernizacji obiektu i jego otoczenia oraz uzupełnienia wyposażenia Przedszkola w Górkach Małych, ,
- po przeprowadzeniu inwestycji rozbudowa i przebudowa ul. Hołcyna w Brennej, dalej stoimy przed potrzebą poprawienia stanu i funkcjonalności dalszego odcinka tej ulicy, która obsługuje także duży ruch pieszzy w kierunku Hali Jaworowej i Szlaku Utopca, pozyskanie dużego obszaru pasa drogowego od Nadleśnictwa Ustroń okazało się jednak potencjalnie zbyt kosztowne na obecne możliwości finansowe Gminy w związku z tym będą kontynuowane prace przygotowawcze do przeprowadzenia tego zamierzenia według skromniejszych parametrów technicznych, ukierunkowanego na zapewnienie bezpieczeństwa pieszym,
- realizacja zadania: budowa wodociągu w Górkach Wielkich - Nowy Świat, skutecznie wydatkowano subwencję rządową przeznaczoną w budżecie na ten cel w kwocie 4 494 012,11 zł, a ponadto wygospodarowano i wydatkowano przed końcem roku dodatkowe środki w wysokości 519 657,35 zł w związku z pozyskaniem korzystnego dofinansowania budowy kanalizacji sanitarnej w Brennej ze środków KPO, w roku 2026 planowane jest kontynuowanie budowy wodociągu ze środków własnych Gminy, co umożliwi umorzenie części zaciągniętych w ubiegłej kadencji pożyczek,
- przygotowanie, zaprojektowanie i budowa PSZOK, obiekt został zaprojektowany w programie funkcjonalno-użytkowym na posiadanym przez Gminę terenie i pozyskano na niego dofinansowanie, w 2025 r. wykonano też zmianę miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na ten cel, w 2026 r. planowane jest przeprowadzenie przetargu na realizację PSZOK w formule „zaprojektuj-wybuduj”, niezbędne jest także przygotowanie końcowego odcinka drogi dojazdowej do obiektu przed rozpoczęciem prac budowlanych,
- zaprojektowanie i przeprowadzenie przetargu na budowę odcinka trasy rowerowej z Górek do Brennej, kolejne etapy przygotowań zostały w 2025 r. zrealizowane, posiadamy audyt

projektowanej trasy i pozytywną ocenę zgodności z polityką rowerową, mamy przygotowany program funkcjonalno- użytkowy trasy oraz złożony wniosek o dofinansowanie, borykamy się nieprzewidzianymi problemami własnościowymi w obszarze administrowanym przez Wody Polskie, które powodują konieczność przygotowania dokumentacji dla alternatywnego przebiegu odcinka trasy w Górkach Małych,

- optymalizacja kosztów funkcjonowania jednostek oświatowych zwłaszcza w kontekście zmniejszającej się liczby dzieci w wieku szkolnym i przedszkolnym, uzyskaliśmy pierwsze pozytywne efekty trudnych społecznie działań w tym zakresie, rok 2026 powinien dać jeszcze bardziej przekonujące potwierdzenie efektywności i słuszności wdrażanych rozwiązań, będzie to pierwszy pełny rok funkcjonowania utworzonego Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Brennej, zobaczymy także efekty zmian w kierownictwie i organizacji pracy Szkoły Podstawowej Nr 1 w Brennej, w dalszym ciągu wydatki oświatowe jako konsument około połowy budżetu Gminy muszą być przedmiotem uwagi organów Gminy.

-

III.1 Wnioski

Katalog wniosków ma charakter otwarty – znajdują się w nim informacje uznane za kluczowe z punktu widzenia rozwoju gminy w 2025 roku. W treści raportu odnoszono się każdorazowo do sfer aktywności samorządu lokalnego wynikającej z przepisów prawa. Mając na uwadze czytelność opracowania zdecydowano się na umieszczenie w formie wniosków najważniejszych działań, które istotnie wpłynęły na rozwój społeczno-gospodarczy całej wspólnoty samorządowej.

Z punktu widzenia zobowiązań (rekomendacji) sformułowanych w „Raporcie o stanie gminy za rok 2024” zrealizowano je skutecznie i efektywnie, a zapisy przyjęte w minionym roku znalazły w bardzo wysokim stopniu potwierdzenie w działaniach.

1. Mienie gminne:

- Zdiagnozowano kilka istotnych problemów i zagrożeń. Dla części z nich rozpoczęto kompleksowy program naprawczy;
- Prowadzone są analizy użytkowania gruntów gminnych. Ich wynikiem jest wdrożenie i sfinalizowanie wielu już postępowań w sprawie wykupu użytkowanych bezumownie gruntów lub przywrócenia swobodnego nimi dysponowania. Zadanie to, ze względu na ustawowe regulacje dotyczące obrotu mieniem gminnym są długotrwałą procedurą, wymagającą na początkowym etapie wydatkowania środków własnych gminy na podziały nieruchomości i ich wyceny. W dalszym ciągu problemem dla skutecznej realizacji procesu są potencjalne możliwości zasiadywania długotrwale użytkowanych bezumownie terenów gminnych.

Zagadnienie realizowania prawa własności na gruntach gminnych było i będzie dalej w centrum uwagi.

- Pozostaje w dalszym ciągu nierozwiązany problem braku hipotecznej własności istotnej części gruntów użytkowanych jako drogi publiczne. Jest to zadanie, które pozostawione przez kilkadziesiąt lat bez systemowej reakcji nie zakończy się w jednej kadencji. Problem jednak nabrzmiewa. W ubiegłym roku był przedmiotem systemowej całościowej analizy stanu prawnego prowadzącej do kategoryzacji kilku sposobów postępowania i określenia priorytetów działań. Zrealizowano w ten sposób w większości zdiagnozowaną w poprzednim raporcie potrzebę przygotowania pełnej inwentaryzacji stanu prawnego dróg i możliwości uregulowania ich stanów prawnych. Przeprowadzenie tego zadania do końca to bardzo duża praca, na którą będziemy w kolejnych latach przeznaczać coraz większe środki.
- Dalej istotnym problemem związanym z majątkiem gminy jest dawna Stanica Harcerska w Górkach Wielkich. Obiekty budowlane wraz z założeniem parkowym objęte są ochroną konserwatora zabytków. Ze względu na wynikające z ochrony konserwatorskiej określone wstępnie ogólne warunki prac budowlanych (trudne dla inwestorów) oraz brak szczegółowych zaleceń konserwatorskich bez przedłożenia konkretnego kosztownego projektu budowlanego nie udało się przeprowadzić zaplanowanego procesu sprzedaży. Wyciągając wnioski z dotychczasowych negocjacji z potencjalnymi nabywcami zwrócono się do Konserwatora Zabytków o zgodę na wydzielenie z nieruchomości większości obszaru zabytkowego parku z zamiarem pozostawienia go we władaniu Gminy i rewitalizacji jako publicznie dostępnej przestrzeni, a pozostawienia do sprzedaży obszaru zajętego budynkami z niezbędnym terenem.

Kolejnym wyzwaniem związanym z gminnymi nieruchomościami są poruszane w poprzednim raporcie wymiany gruntów z PGL LP. Dotychczasowe kontakty z Nadleśnictwem i Regionalną Dyрекcją Lasów Państwowych nie rokuje szybkiego załatwienia problemu. W szczególności teren powyżej zapory na Hołcynie objęty umową dzierżawy przez przedsiębiorcę dalej będzie objęty tą umową, co uniemożliwia Gminie jakiegokolwiek działania w celu przywrócenia rekreacyjnej funkcji zbiornika. Dla terenu parkingów urządzonych na Bukowej, objętych jedynie słabą umową dzierżawy od Nadleśnictwa Ustroń Wojewoda głównie ze względu na stanowisko Lasów Państwowych odmówił nam ich przejęcia na zasadzie komunalizacji (negocjujemy z Nadleśnictwem wieloletnią trwałą umowę najmu terenu parkingów i jest to na dobrej drodze). Rozmawiamy dalej, przygotowujemy wymagane przepisami dokumentacje i będziemy kierować kolejne wnioski o komunalizację dla wybranych terenów. To zadanie przekroczy na pewno horyzont 2026 r.

2. Infrastruktura

- Kontynuowano działania organizacyjne prowadzące do utworzenia spółdzielni energetycznej. Pozyskano dofinansowanie na budowę instalacji OZE na obiektach publicznych o łącznej mocy 150kW. Prace będą kontynuowane po zakończeniu budowy instalacji i zweryfikowaniu spełniania wynikających z ustawy warunków początkowych dla rejestracji spółdzielni.
- W 2025 r. prowadzono w dalszym ciągu prace remontowe na drogach gminnych siłami i środkami ZBGK. Część prac została wykonana z partycypacją zainteresowanych użytkowników dróg. Pozwalało to na efektywne zwiększanie ilości odcinków dróg urządzonych w przyzwoitym standardzie zazwyczaj tam, gdzie po działce drogowej nie można w ogóle wykonać dojazdu używając standardowych pojazdów. Tym sposobem budujemy więcej za mniej, aktywizujemy społeczność mieszkańców i umożliwiamy zagospodarowanie należących do nich gruntów budowlanych. Kolejnym elementem prac na drogach gminnych były remonty częściowe zlecane w drodze przetargu w technologii nakładek asfaltowych. Poza standardowymi pracami jesienią 2025 r. po wygospodarowaniu dodatkowych środków wykorzystano zapisane w umowie prawo opcji i zlecono dodatkowe nakładki asfaltowe o wartości 0,5mln zł. Docelowym modelem obsługi infrastruktury drogowej powinno być uzupełnienie powyższych działań o bazujące na przygotowanej wcześniej dokumentacji technicznej planowe zlecenie modernizacji dróg gminnych i sięganie po dofinansowanie z rządowego funduszu drogowego. Dotychczas urząd nie posiadał żadnej gotowej dokumentacji w zakresie modernizacji lub budowy odcinków dróg i celem na 2026 r. jest rozpoczęcie pierwszych prac projektowych.
- Korzystając z rządowych środków na ochronę ludności zakupiono sprzęt inżynierski i wyposażenie o wartości 839 358,00 zł. Sprzęt ten został przekazany do użytkowania do ZBGK, który w ramach zapobiegania sytuacjom kryzysowym wykorzystywał go w usuwaniu skutków powodzi np. do zabezpieczenia rowu odwadniającego przy ul. Pod Zebrzydkę w Górkach Wielkich.
- Prowadziliśmy prace przygotowawcze, projektowe i złożyliśmy wniosek o dofinansowanie regionalnej trasy rowerowej nr 619 ze Strumienia do Szczyrku, na odcinku Górki Wielkie - Brenna. Aktualnie wniosek jest oceniany w Urzędzie Marszałkowskim. Po podpisaniu umowy o dofinansowaniu planujemy zlecenie prac budowlanych w formule zaprojektuj i buduj. Dalej jednak istnieją zagrożenia dla postępów realizacji tego dużego i ważnego dla rozwoju Gminy projektu związane z problemami własnościowymi na gruntach administrowanych przez Wody Polskie oraz długotrwałą oceną wniosku o dofinansowanie.
- Wygospodarowano dodatkowe środki w wysokości 519 657,35 zł na budowę wodociągu w Górkach Wielkich i wydatkowano je przed końcem roku poprzez aneksowanie umowy

z wykonawcą zleconych wcześniej prac. Przygotowano dokumentację, zabezpieczono środki własne i złożono wnioski o dofinansowanie z funduszu KPO rozbudowy sieci kanalizacji sanitarnej w Brennej ul. Korman – Topolowa. Realizacja tego zadania wyczerpuje dostępną w urzędzie dokumentację na budowę sieci kanalizacyjnych. Konieczne jest w 2026 r. rozpoczęcie prac projektowych dla kolejnych odcinków sieci w celu umożliwienia aplikowania o środki zewnętrzne o ile będą dostępne i sytuacja budżetowa pozwoli na ich wykorzystanie. Finansowanie inwestycji pro-ekologicznych odbywa się poprzez rządowy WFOŚiGW, który obecnie preferuje model wsparcia poprzez łączenie dofinansowania z preferencyjnymi nieumarzalnymi pożyczkami. Obecnie spełniamy warunki formalne w zakresie poziomu przyłączy do sieci kanalizacyjnej w obszarze Aglomeracji Skoczowskiej, co pozwala wybierać najbardziej adekwatną formę prowadzenia gospodarki ściekowej (sieć, zbiorniki bezodpływowe, oczyszczalnie przydomowe) w wybranych lokalizacjach.

3. Przestrzeń publiczna

Jakość wizualna i techniczna przestrzeni w centrum miejscowości była w 2025 r. przedmiotem działań, które w części zakończą się w 2026 r. W dalszym ciągu jakość tej przestrzeni jest stanowczo nieadekwatna do aspiracji rozwojowych Gminy i będzie przedmiotem zainteresowania urzędu.

- Uzyskano dofinansowanie i obecnie prowadzone są prace budowlane w ramach projektu Interreg „Spotkajmy się w sercu Beskidów” polegającego na podniesieniu jakości dwóch obszarów przestrzeni publicznej w centrum Brennej.
- Zlecone zostały prace ze współfinansowaniem firmy Tauron Dystrybucja i Regionalnym Ośrodkiem Kultury Urzędu Marszałkowskiego na wykonanie wielkopowierzchniowego muralu na ścianie stacji trafo nawiązującego do tradycyjnej gospodarki pasterskiej. Mural na stacji trafo będzie komponował się z jednym z nowych obiektów realizowanych w projekcie Interreg.
- Zaprojektowano i zabezpieczono finansowanie na budowę placu zabaw dla w parku turystyki w Brennej, który istotnie poprawi wizualnie i funkcjonalnie tę przestrzeń publiczną najmłodszych. Aktualnie przekazano plac budowy wykonawcy wyłonionemu w przetargu.
- Bardzo istotnym elementem służącym poprawie jakości przestrzeni publicznej będzie poruszana już w tym raporcie projektowana budowa regionalnej trasy rowerowej na odcinku od centrum Górek do centrum Brennej. Trasa rowerowa będzie służyła ruchowi rowerowemu, pieszemu i innym formom rekreacji zwłaszcza dla mieszkańców, a istotnym aspektem jej budowy jest podniesienie estetyki oraz dostępności związanego z nią terenu publicznego wzdłuż Brennicy, a także poprawa bezpieczeństwa rowerzystów i pieszych (separacja od ruchu drogowego).

- W trosce o podniesienie bezpieczeństwa i ograniczenie naruszeń przepisów porządkowych w przestrzeni publicznej wdrożono do użytkowania autonomiczne stacje monitoringu wizyjnego. System ten będzie w 2026 r. rozwijany i adoptowany do faktycznych potrzeb i lokalizacji. Gmina Brenna nie powinna być kojarzona z rekreacją polegającą na darmowym korzystaniu z utrzymywanej z publicznych środków infrastruktury turystycznej z możliwością grillowania, bezpłatnego parkowania i pozostawiania worków śmieci w dowolnym miejscu. W dalszym ciągu do zmiany wizerunku droga jeszcze daleka i jest to zadanie na minimum całą kadencję.

4. Oświata

Szczegółowa analiza wydatków na oświatę i wychowanie w latach 2023–2025 oraz efekty optymalizacji. Analiza wydatków na oświatę wykazuje, że skokowy wzrost obciążeń budżetu Gminy nastąpił na przełomie 2023 i 2024 roku. Było to zdeterminowane decyzjami rządu (rozporządzenie MEN) i koniecznością wypłaty podwyżek dla nauczycieli o 30% (33% dla nauczycieli początkujących). Istotnym czynnikiem systematycznego wzrostu obciążeń budżetu był także brak wprowadzania przez Gminę działań naprawczych wskazanych w audycie jednostek oświatowych Gminy Brenna (analiza arkuszy organizacyjnych na rok szkolny 2020/2021).

Tabela 42: Koszty oświaty w latach budżetowych 2023-2025

ROK BUDŻETOWY	A	B	C	D	E	F	
	WYDATKI PONIESIONE NA OŚWIATĘ I WYCHOWANIE :	w tym wydatki poniesione na wynagrodzenia kadry pedagogicznej:	w tym wydatki poniesione na wynagrodzenia pracowników administracji i obsługi:	w tym wydatki poniesione na składki na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy, wpłaty na PFRON oraz wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający (dot. kadry pedagogicznej i niepedagogicznej):	Wysokość otrzymanej subwencji oświatowej (w latach 2023–2024) oraz potrzeb oświatowych (od roku 2025) wg metryczki oświatowej:	Wysokość otrzymanych środków finansowych z Funduszu Pomocy w związku z dodatkowymi zadaniami oświatowymi	Wartość stanowiąca różnicę kolumn: „A” - „E” - „F”:
2023	27 312 997,85	11 411 645,84	4 416 325,49	3 216 679,55	13 613 351,00	1 055 853,09	12 643 793,76
2024	34 064 790,94	14 807 446,61	5 011 034,04	3 910 370,48	19 393 583,00	900 613,00	13 770 594,94
2025	36 101 605,97	16 109 730,65	5 153 669,55	4 156 775,33	24 916 737,00	918 561,37	10 266 307,60

Źródło: opracowanie własne

Dane finansowe wskazują na wyraźne zahamowanie dynamiki wzrostu kosztów w 2025 roku, co jest efektem polityki optymalizacyjnej wdrożonej przez Gminę. Działania te są niezbędne dla długofalowej stabilności finansowej Gminy, jednak ze względów społecznych są niezwykle trudne do realizacji.

Wymagają selektywnego, ewolucyjnego i konsekwentnego wprowadzania przy ścisłym współdziałaniu organów Gminy. Pozytywny kierunek zmian w zakresie finansowania zadań oświatowych obrazują dane liczbowe w kluczowych obszarach kosztów osobowych:

- **Kadra pedagogiczna:** W 2024 r. koszt wynagrodzeń nauczycieli wzrósł o blisko **3,40 mln zł** (dokładnie: 3 395 800,77 zł) rok do roku. W 2025 r., dzięki racjonalizacji, wzrost ten udało się zredukować do poziomu **1,30 mln zł** (dokładnie: 1 302 284,04 zł).
- **Pracownicy administracji i obsługi:** W 2024 r. wzrost kosztów wynagrodzeń w tej grupie wyniósł ok. **595 tys. zł** (dokładnie: 594 708,55 zł). Natomiast w 2025 r. ograniczono go do niespełna **143 tys. zł** (dokładnie: 142 635,51 zł).

Rok 2025 przyniósł zasadniczą reformę w systemie finansowania (zgodnie z ustawą o dochodach JST). Dotychczasowy mechanizm oparty na "subwencji oświatowej" został zastąpiony kalkulacją **potrzeb oświatowych**. Zgodnie z tzw. metryczką oświatową, naliczona na 2025 rok wartość potrzeb oświatowych dla Gminy Brenna wyniosła 24 916 737,00 zł. Oznacza to **wzrost środków z budżetu centralnego o około 5 milionów złotych** w stosunku do roku 2024. Należy jednak podkreślić, że kwota ok. 24,9 mln zł ma charakter szacunkowy. Ostateczna wielkość przysługujących Gminie środków będzie znana dopiero w 2027 roku, po dokonaniu ustawowego rozliczenia w oparciu o zweryfikowane dane m.in. z Systemu Informacji Oświatowej.

Znaczne spowolnienie tempa przyrostu kosztów w 2025 r. to bezpośredni rezultat zdecydowanych działań oszczędnościowych wprowadzonych przez Gminę. Należały do nich w szczególności:

- **Rygorystyczna weryfikacja arkuszy organizacyjnych szkół:** Optymalizacja liczby oddziałów zgodna z przepisami prawa oświatowego i odpowiadająca na zmiany demograficzne,
- **Racjonalizacja zatrudnienia:** Dostosowanie poziomu zatrudnienia w administracji i obsłudze do rzeczywistych potrzeb placówek.

Ograniczenie tempa wzrostu wydatków przyniosło pozytywne efekty dla budżetu Gminy. Kwota, którą Gmina dopłacała do oświaty z dochodów własnych (różnica pomiędzy wydatkami a środkami otrzymanymi z budżetu państwa i Funduszu Pomocy), **spadła z ok. 13,77 mln zł w 2024 r. do ok. 10,27 mln zł w 2025 r.**

Zmniejszenie tzw. „luki oświatowej” o ponad 3,5 mln zł jest wynikiem splotu korzystnych zmian systemowych oraz konsekwentnie realizowanej polityki racjonalizacji kosztów zadań oświatowych. Działania te stanowią istotny element starań o generalną poprawę naszej kondycji finansowej oraz o zapewnienie środków na podniesienie jakości i funkcjonalności placówek oraz ich zaplecza. Oświata jest bardzo ważnym, ale nie jedynym zadaniem w zakresie usług publicznych i infrastrukturalnych realizowanych przez samorząd gminny.

5. Finanse gminne

Rok 2025 to realizacja autorskiego już budżetu, którego tworzenie było wynikiem kompromisu pomiędzy koniecznością poprawiania sytuacji finansowej Gminy, a potrzebami bieżącymi mieszkańców oraz troską o zapewnienie możliwości rozwoju. Jest to kolejny rok poprawiania wskaźników ekonomicznych, zwiększania zatrzymanych prawie inwestycji i sięgania po zewnętrzne źródła finansowania. Niestety jest to kolejny rok poczynający od 2020 r., gdzie ponosimy twarde konsekwencje błędów w polityce finansowej gminy. Jak pokazuje poniższa tabela tylko wartość wykupu obligacji zaciągniętych na spłatę najpilniejszych zobowiązań w programie naprawczym w 2021 r. wraz ze spłaconymi już odsetkami odpowiada w przybliżeniu 9 letnim wydatkom na remonty cząstkowe dróg w naszej Gminie.

Tabela 43: Zestawienie wartości wykupu obligacji wyemitowanych w ramach programu naprawczego w 2021 r.

Seria	Data wykupu	Marża	Oprocentowanie	Ilość	Wartość
B21	2026-05-25	2,5%	6,64%	400	400 000,00 zł
C21	2027-05-25	2,5%	6,46%	600	600 000,00 zł
D21	2028-05-25	0,85%	4,81%	1 300	1 300 000,00 zł
E21	2029-05-25	0,85%	4,81%	1 300	1 300 000,00 zł
F21	2030-05-25	0,85%	4,81%	1 300	1 300 000,00 zł
G21	2031-05-25	2,5%	6,46%	1 305	1 305 000,00 zł
Razem do spłaty pozostało:				6 205	6 205 000,00 zł

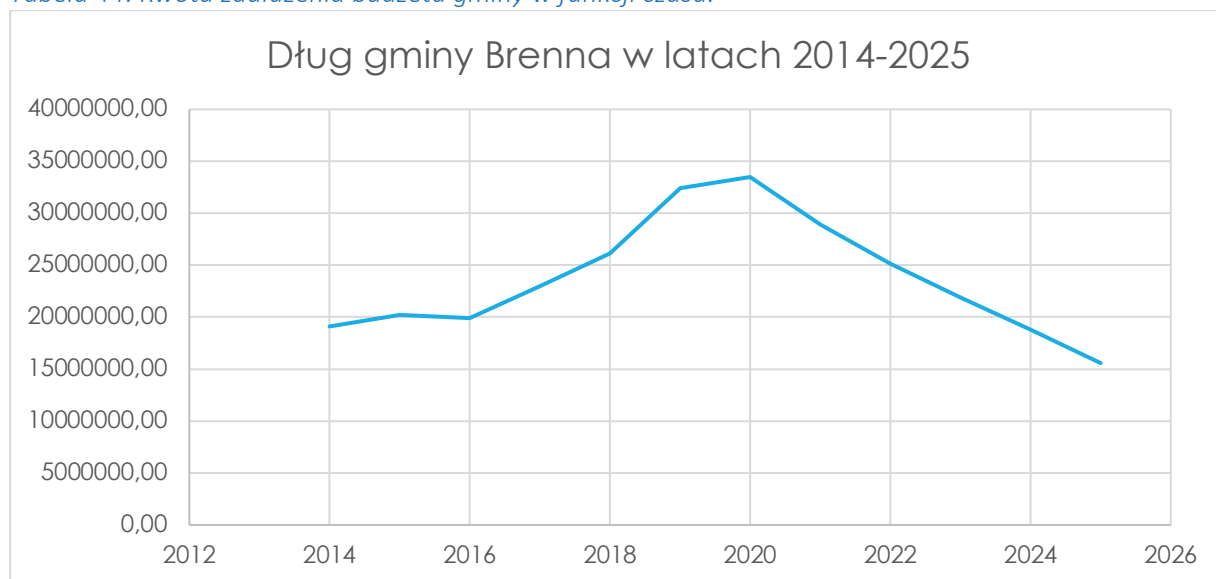
Źródło: opracowanie własne

Odsetki zapłacone do dnia 31.12.2025 r. wyniosły 2 479 724,75 zł.

Konieczność spłaty kapitału i odsetek oraz prowadzona świadomie polityka powstrzymywania się od zaciągania nowych kredytów powodowały ograniczenia i trudności praktycznie we wszystkich aspektach działalności organu wykonawczego gminy.

- Stan zadłużenia na 31.12.2024 r. – 18 778 406,17 zł, koszty obsługi długu – 1 315 354,55 zł
- Stan zadłużenia na 31.12.2025 r. – 15 575 752,90 zł, koszty obsługi długu – 1 073 139,85 zł
- Planowany stan zadłużenia na 31.12.2026 r. – 12 658 816,90 zł, plan na koszty obsługi długu – 1 000 000,00 zł

Tabela 44: Kwota zadłużenia budżetu gminy w funkcji czasu.

Źródło: opracowanie własne

Jak wskazałem na początku podsumowania polityka budżetowa ukierunkowana na trwałą poprawę stanu finansów Gminy przynosi wymierne efekty. Dalej będziemy bardzo rozważnie i ostrożnie gospodarować pieniądzem publicznym zwłaszcza w aspekcie długoterminowym poprzez zwiększanie dochodów i optymalizację kosztów. Jednocześnie prowadzona długotrwale restrykcyjna polityka inwestycyjna może prowadzić do negatywnych zjawisk jak:

- niedoinwestowania infrastruktury,
- zmniejszenia dochodów w wyniku utraty konkurencyjności turystycznej,
- narastania kosztów odtworzeniowych w kolejnych latach,
- niewykorzystania potencjału taniego finansowania zewnętrznego.

Gmina nie powinna wracać do agresywnego zadłużania i finansowania wydatków bieżących długiem, ale istnieją przesłanki, aby wraz z Radą Gminy w przyszłości rozważyć:

- stopniowy powrót do selektywnego korzystania z preferencyjnych pożyczek,
- zwiększyć skalę inwestycji infrastrukturalnych i turystycznych,
- wykorzystywać tani dług wyłącznie dla projektów zwiększających bazę dochodową lub ograniczających koszty bieżące.

Rok 2026 będzie okresem dalszego domykania prac przygotowawczych i projektowych dla rozpoczętych dużych przedsięwzięć oraz zabezpieczania ich finansowania w zakresie udziałów własnych na etapie przetargów i realizacji. Będzie też czasem kontynuacji naprawiania finansów gminy.

Tabela 45: Dochody Gminy Brenna wykonane w 2025 r. – synteza

Dochody	Kwota	W stosunku do roku 2024
Dochody ogółem	90 171 297,73 zł	+13,21 %
Dochody ogółem na mieszkańca	8 079, 87 zł	+ 13,06 %

Źródło: opracowanie własne

Wszystkie powyższe dane i wskaźniki finansowe w praktyce oznaczają, że gmina może już myśleć o przejściu z polityki wyłącznie defensywnej do polityki ostrożnego rozwoju.

Szanowni Państwo

W dalszym ciągu realizujemy program wyborczy. Pokonujemy problemy te, o których wiedzieliśmy i te, które pojawiają się niespodziewanie na naszej drodze. Wiemy, co chcemy osiągnąć. Stabilny rozwój naszej gminy dający trwałe źródła utrzymania mieszkańcom, sprawną administrację, usługi publiczne na dobrym poziomie, estetyczną i sprzyjającą zdrowemu trybowi życia przestrzeń publiczną, zadowalającą infrastrukturę. To zadania na więcej niż jedną kadencję.

Aktualnie tworzymy trwałe podstawy do realizacji tych celów. Poprzeczka jest wysoko, ale jak cytowałem już dwa lata temu podczas ślubowania:

„Robimy to nie dla tego, że jest to łatwe, ale właśnie dla tego, że to jest trudne”.

Spis tabel

Tabela 1. Podstawowe dane ilościowe – Gmina Brenna	11
Tabela 2. Brenna w liczbach w latach 2022-2025.....	13
Tabela 3. Podstawowe dane budżetowe.....	18
Tabela 4. Realizacja planu dochodów w 2025 roku w Gminie Brenna.	19
Tabela 5. Realizacja planu dochodów w 2025 roku w Gminie Brenna według działów klasyfikacji budżetowej.	19
Tabela 6: Realizacja planu dochodów bieżących w 2025 roku w Gminie Brenna według działów klasyfikacji budżetowej.	21
Tabela 7: Realizacja planu dochodów majątkowych w 2025 roku w Gminie Brenna według działów klasyfikacji budżetowej.	23
Tabela 8: Wykonanie dochodów Gminy Brenna w układzie WPF w 2025 roku	25
Tabela 9: Realizacja planu wydatków w 2025 roku w Gminie Brenna.	26
Tabela 10: Realizacja planu wydatków ogółem w 2025 roku w Gminie Brenna według działów klasyfikacji budżetowej.	26
Tabela 11: Realizacja planu wydatków bieżących w 2025 roku w Gminie Brenna według działów klasyfikacji budżetowej.	27
Tabela 12: Dotacje podmiotowe udzielone z budżetu Gminy Brenna dla jednostek spoza sektora finansów publicznych w 2025 roku.	29
Tabela 13: Wykonanie planu dotacji celowych udzielanych z budżetu Gminy dla jednostek spoza sektora finansów publicznych	29
Tabela 14. Stan zobowiązań na dzień 31.12.2025 roku.	32
Tabela 15. Inwestycje i realizowane projekty w 2025 r. wraz ze źródłami finansowania	34
Tabela 16. Sytuacja demograficzna w Gminie Brenna w latach 2023-2025	36
Tabela 17. Odpady zgromadzone selektywnie w 2024 roku na terenie Gminy Brenna	37
Tabela 18. Łączna liczba wychowanków oraz zatrudnionej kadry pedagogicznej w poszczególnych jednostkach oświatowych w 2024 r.	39
Tabela 19. Dotacje dla przedszkoli niepublicznych w 2024 r.	41
Tabela 20. Infrastruktura i zatrudnienie w OPKiS w Brennej w 2025 r.	44
Tabela 21. Budżet biblioteki w Brennej	63
Tabela 22. Liczba czytelników i książek w 2023, 2024 i 2025 roku – bibliotek w Brennej łącznie z filią	63
Tabela 23. Formy, liczba świadczeń i kwoty przeznaczone na zadania w 2025 r.	67
Tabela 24. Zasilek celowy - program „Posiłek w szkole i w domu”	68
Tabela 25. Zakup posiłków - program „Posiłek w szkole i w domu”	68
Tabela 26. Typ osób objętych programem FE PŻ 2024	69
Tabela 27. Rodzaje i liczba świadczeń	70
Tabela 28. Liczba złożonych wniosków oraz kwota – dotyczy pomocy materialnej o charakterze socjalnym.	70
Tabela 29. Rodzaj i kwota świadczeń: świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny.	72
Tabela 30. Liczba rodzin i osób którym wydano KDR.	72
Tabela 31. Kontrole związane z naruszeniem przepisów dotyczących ochrony środowiska w 2025 r.	78
Tabela 32. Liczba zdarzeń drogowych na terenie Gminy Brenna w 2025 r.	79
Tabela 33. Liczba zdarzeń z udziałem nietrzeźwych kierujących na terenie Gminy Brenna w 2025 r.	79
Tabela 34. Koszty funkcjonowania poszczególnych jednostek OSP w 2025 r.	80
Tabela 35. Charakterystyka zdarzeń i interwencji PSP w Gminie Brenna w 2025 r.	80
Tabela 36. Szczegółowe zestawienie najczęstszych grup obiektów, w których jednostki prowadziły działania w związku z wystąpieniem pożarów w 2024 r.	81
Tabela 37. Liczba i rodzaj miejscowych zagrożeń odnotowanych przez PSP Cieszyn na terenie Gminy Brenna w 2025 r.	81
Tabela 38. Wyposażenie magazynu przeciwpożarowego	82
Tabela 39. Zestawienie kosztów robocizny w ramach prac remontowych i konserwacyjnych realizowanych przez ZBGK (bez materiałów)	84
Tabela 40. Liczba uchwał Rady Gminy Brenna w 2025 roku	88
Tabela 41. Liczba uchwał z podziałem na kategorie w Gminie Brenna w 2024 roku	88
Tabela 42: Koszty oświaty w latach budżetowych 2023-2025	98
Tabela 43: Zestawienie wartości wykupu obligacji wyemitowanych w ramach programu naprawczego w 2021 r.	100
Tabela 44: Kwota zadłużenia budżetu gminy w funkcji czasu.	101
Tabela 45: Dochody Gminy Brenna wykonane w 2025 r. – synteza	102

Sita Natury

Urząd Gminy Brenna
ul. Wyzwolenia 77
tel. + 48 33 853 62 22
poczta@brenna.org.pl